

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Állomány-
TÁRSASÁG:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Akiknek szűk Macedónia...

Budapest, december 27.

(v.) A Bukefalosz gazdájának hódító hadjáratai óta soha annyi szó nem esett Macedóniáról, mint mostanában, — pedig azóta eltelt több harmadfél ezer esztendőnél. Csak hogy manapság egészen más természetű a macedon föld nevezetessége. Akkor egy lángelméjű és acéllelkű fejedelem a macedon világaluralmat csinálta meg. Holott most a világ akar Macedóniában rendet csinálni. Igazán nem tudni, a kettő közül melyik a bajosabb dolog. Nekünk legalább az az érzésünk, hogy a gróf Lamsdorff feladata semmivel sem könnyebb a Nagy Sándorénál. E sárteken ugyanis alig akad furcsább darab föld a hajdani macedon királyságnál. Lakik ott bolgár, szerb, oláh, görög és albán. Ezek valamennyien igényt formálnak Macedóniára. Mind-egyikük kész hitet tenni arra, hogy egyedül az ő néptörzse az igazi őslakó ama földön, a többi pedig egytől-egyig jöttment gyülevesz nép, amely a hatalomra semmi just nem formálhat s a macedon levegőt is csak bitorolja. Ez a szedett-vetett tarka népség csupán egyben ért egyet: egyformán szeretnének megszabadulni a török uralom alól. Am ha kitennék a szűrét a beteg embernek, egymás között szörnyen hajbakapnának az örökség miatt.

Ebből világosan az következik, hogy aki nem akarja napirendre tűzni az immár félig-meddig elkallódott keleti kérdést, annak oda kell hatnia, hogy a beteg ember ne egyhamar s ne egykönnyen legyen a láb alól elérhető Macedóniában. Amíg Szalonikiban a félhold parancsol, addig a Balkán-félsziget népei csak megmaradnak úgy ahogy a nehezen túrt egységben. Apró villongások, kicsinyes torzalkodások persze addig is lesznek azon

az izzó talaju területen. De ami baj ebben van, az egyedül az ottomán birodalom baja. Ha zendülés van a török imperium ellen, a padisáh katonái verik le; ha összemarakszik albán és görög, vagy szerb és bolgár, megint csak a szultán hadereje fojtja el a civakodást. De mihelyt kivonulna Macedóniából a török impérium, minden baj egész Európában lenne a bajává: lángba borulna az egész Kelet s fegyveres erejével a helyszínen kellene teremnie három nagyhatalomnak is, még pedig Ausztria-Magyarországnak, az orosz birodalomnak és Olaszországnak. Lehet, hogy együtt, lehet, hogy egymás ellen, de mind a három ott volna, vagy azért, hogy vigyázzanak a véres osztozkodásra, vagy azért, hogy maguk osztozkodjanak.

Az orosz külügyminiszter a Balkánon keresztül Bécsbe utazik s érkezését kalandos rémhírek előzik meg. Vajjon mit kereshetett Nisben, a szerb király udvaránál? S onnan miféle célzat vezette Szófiába, a Koburg-sarjadék fejedelmi palotájába? A kis balkán népek fantáziája megtermékenyült az orosz külügyminiszter jöttének hírére és szinte ontotta magából a tarkánál tarkább kombinációkat. Szerb szomszédaink nem vártak kevesebbet, mint azt, hogy Lamsdorff ezüst tálcán hozza el majd nekik a régi szerb cárok birodalmát a szántorony Üszkübbel egészen a Vardár völgyét őriző Demir-kapuig. Viszont a bolgárok abban reménykedtek, hogy amiről a bolgár-macedon liga olyan csökönyösen ábrándozott s aminek érdekében a derék Szaráfov buzgó bérgyilkosai olyan szorgos tevékenységet fejtettek ki, azt gróf Lamsdorff a cár kegyes ajándéka-képp fogja eléjük rakni. Hát arról, hogy az orosz külügyminisztert mely szándék hozza Bulgárián és Szerbián át Bécsbe, ma még nem tudhatni bizonyosat. De annyit lehetetlen észre nem venni, hogy Szerbiában is,

Bulgáriában is nagyfokú lehangoltságot hagyott maga mögött. A szerb sajtó hidegen és keserűen bucsuztatta a cár külügyminiszterét; Ferdinánd fejedelem kormányának felhivatalos sajtója pedig egyenesen kikotyogja, hogy a muszka gróf csupán olaját hozott nekik, holott ők a macedon olajat várták. Hát bizony ez kellemetlen csalódás lehet az aspiránsoknak. De a békére áhító Európanak s jelesül a mi monárkiánk közvéleményének igen jóleső tapasztalás az, hogy Lamsdorff balkáni utjának nyomán hangos csalódottság fakad.

A muszka nagyhatalommal mi évek óta békés megállapodásban élünk a Balkán-félsziget ügyeire nézve. Az entente tartalma és célja: a jelenlegi állapotnak s az ebben biztosított keleti egyensulynak fenntartása. Kicsinált dolog tehát, hogy sem a magyar-osztrák monárkia, sem az orosz birodalom nem terjeszkedik a Balkánon, sem egymásnak, sem Törökországnak a rovására. Hogy Macedóniában bizonyos bajok vannak s kellemetlenül éreztetik hatásukat, azt nem tagadhatják sem nálunk, sem Pétervárott. Sok a panasz a török uralom ázsiai közigazgatása, az oszmánli csapatok kegyetlenkedése, a véres adó-behajtások s egyéb mindenfajta elnyomatás ellen. Delegációink tárgyalásaiból tudjuk, hogy a mi külügyi hivatalunk sűrűn és nyomtatékosan intette a fényes portát, csináljon ott rendet, honosítson meg bizonyos reformokat s gondoskodjék valamelyes önkormányzati szervezetről, mely a különböző néptörzsek létfeltételeit összehangzásba hozná a török uralom fenntartásával. Valószínű, hogy ugyanilyen intelmeket Oroszország is intézett a szultán kormányához. De köztudomású, hogy e baráti tanácsoknak semmi foganatjuk nem volt. A török slendrián megmaradt, az ázsiai nembánomság tétlenül türtte a közviszonyok züllesztését s az állapotok

TÁRCA

Csaták.

Meguntam már e közönyös időkot,
Jöttét, tűnését egyforma napoknak,
Melyek magukkal el sosem ragadnak,
Csak leperognak némán, csendesen.

*

Hare kell, hogy újra ifjú lángra gyúljak,
Világot rázó, véres forradalmak,
Hol vérző, küzdő ezerek dalolnak,
S falvak égnek tivornyás éjeken.

*

De hajh! időnk a csöndesség idője,
Nem kedvez lázongó, vad csatáznak,
Mik ma a szívek legmélyébe halnak
Öntüzkben égve rejtelmesen.

*

Nem tudjuk, kik a hősök, a vezérek,
Hire nem száll kudarcnak, diadalnak,
S ki sejtí, milyen bús harca van annak,
Ki az utóán mellettünk elmegyen?

Pásztor Árpád.

A hol a pénz nem isten

— REGÉNY —

írta: JÓKAI MÓR

(11)

Már a lávafolyamat láttuk világitani magunk alatt. Mi férfiak ekkor leboccsátottuk a horgonyt — Isten szent nevében. Amint a lánc letekergőzött a korongról, egyszerre valami apokaliptikus esoda történt előttünk, amit emberi szó nem képes leírni. A vulkán tüzoszlopa egyszerre megszakadt, a ragyogó tüzkévek gyorsan felemelkedtek az égbe, gomolygó tüzfellelgént, s ott kavargotak a fejük felett. De néhány perc múlva egy világrendítő robbanás hangzott fel a kráterből, mely tulvilági bömböléssel emelkedve, az eget magát ostromolta; azt kellett hinnünk, hogy a földteke maga szakadt darabokra. A mélységből itéletnap dörgéssel emelkedett fel egy hőmpölygő felleg, mely egy pero alat szétverte az égen a tüzfelhöket s messze tlemelkedett rajtuk. A tüzokádó ki volt oltva.

Mi történt a föld alatt? Csak később birtam kieszelni.

Két isten harca folytott ott le: a romboló és a megtartó, a tűz és víz istené. A vulkán-szikla alapzata a földhorpadás következtében megrepedt s a mély nyíláson át egyszerre betódult a tenger a föld tüzokádó mélyébe: ott örlaptak s a víz maradt a gyöztés. A vulkán a mi

szemünk láttára változott át gojzirré. Hogy nagy mélységben, ezernyi méterre a tengerszín alatt kellett e repedésnek támadnia a sziklatalajban, bizonyítják azok a forró víztől kihányt osodalaku halak, melyek csak a sötét tenger fenekén tenyésznek. Mi pedig itt maradtunk a hajónkkal, e hegyzakadékba beékelve. A hullámhegy, mely bennünket idehozott, keresztül ca-pott a kráteren, az egész szigeten, elpusztítva róla minden élő teremést. Most ez képtelenségnek látszik. Ily magasra nem tolhatott fel a tengerhullám egy hajót. De kimagyarázza ezt a földtan. Mikor a hullám idesorodta a hajónkat, a tüzokádó le volt süllyedve. Most pedig a tenger beomlása által hatalmat nyert gőz folyton emeli a szigetet, míg eredeti magasságát el fogja érni. Észrevehető volt e kifejlődés. Az első hullámtorlat, mely hajónkat idáig emelte, még tulesapott a tűzhányón, belemolt annak a kráterébe, hajónkat is elborította néhány pereig, s a kéményünkön keresztül behatolt a belsőjébe; de a második hullámcsapás már csak a hajónk fenekéig hatolt fel, s aztán fokozatosan süllyedt alább, amint a tűzhányó szigete emelkedett fölfelé. Fe-szíté a földkérget a tenger beomlásától kifejlődött gőz. Annak a hatalmas oszlopa emelkedett felhők között az égbe, ahonnan jégeső alakban hullott vissza a földre. A jégdara métermagasan fedte a földézetünket, fehér leplet vonva az egész vidékre, melyből csak a láva tűnt ki, lassankint feketére válva. Az égből özönlő jég kérget vont a tüzfolyam felszínére, mely lassankint úgy meg-

fokozatos romlását. Érthető, hogy ezt a helyzetet a Balkán egyensúlyán legközelebb érdekelt két nagyhatalom nem hajlandó tovább tűrni. S a gróf Lambdorff utazásának nyilvánvaló célja az, hogy az orvoslás módjára és eszközre nézve valamely megegyezés jöjjön létre Bécs és Szentpétervár között.

A macedon viszonyok rendezésénél vezérelvül csak az szolgálhat, hogy az orvosság ne legyen rosszabb a betegségénél. Tehát nem arról van szó, hogy ott valami felfordulás keletkezzék, amelynek nyomán komoly nemzetközi bonyodalmak támadhatnának, hanem a feladat csakis az lehet, hogy a török birodalom területi integritásának teljes épségbentartásával tűrhető állapotok teremtesse a macedon földön. Akik mohó étvágygal lesték a koncot, azoknak aligha lesz inyere ez a megoldás. De az európai érdek nem az, hogy a szerb és a bolgár étvágy csillapuljon, hanem az, hogy a macedon viharfészkek megtszűnjön a levegő a politikai förgötegek csirától. Nekünk nagy érdekünk, hogy a porta ne halaszssa tovább a Macedónia nyugodt birtoklásának érdekében feltétlenül szükséges reformok életbehívását. Macedóniának bizonyos önkormányzatot kell kapnia, mely jogvédelmet biztosít a lakosságának s lehetővé teszi a különböző néptörzsek békés együttélését egyfelől s a török birodalomnak az európai civilizáció sérelme nélkül való területi integritását másfelől. Sejtjük is reméljük, hogy gróf Lambdorff ily értelemben nyilatkozott a szerb és a bolgár udvarnál. Bécsben könnyű lesz a reformok terjedelmére és tartalmára nézve megegyezésre jutnia a mi monárkiánk intéző köreiből.

A külföldi sajtóban felmerült kalandos hírekkel szemben meg vagyunk győződve, hogy *semmiféle fegyveres beavatkozást és a macedon földnek semmiféle felosztását, egyáltalában a keleti egyensúlynak semmiféle alterálását nem kell a gróf Lambdorff utazásánál számításba venni.*

A két nagyhatalom célja csupán az lehet, hogy a portára nyomást gyakoroljon a macedon reformok haladéktalan életbehívása érdekében. A török birodalom eme részének békés átalakulása, nem pedig véres kalandok keresése a cél, mely felé a magyar-osztrák monárkia és Oroszország törekszik.

erősödött, hogy elbirta a rálept ember súlyát. A visszavonuló tenger is fagyasztotta a láva felszínét.

Egyelőre meg voltunk mentve a fenyegető végveszélytől. Hajónkat feltartóztatta a hegyrepedés vápája, melybe beszorulva, egyenesen megállt. Hálát adtunk Istennek a csodás megszabadulásért. Az asszonyom diadalmaskodott: ő adta az ötletet a *salto mortale* megkockáztatására.

Első gondunk volt, amit a kormányos-bó-déból kiléphettünk s a tenger hullámesapásától többé nem kellett tartanunk, utifársaink után nézni, hogy élnek-e még? Igen: a házi állatok, gazdaságunk alapítóké? Azok a hajófenékben voltak elhelyezve. Nagy örömmünkre mind meg voltak épségben, csak egy kicsit usztak a kürtön át beomlott vízben, s melegük volt a hajófenéket hevítő lávától. Azokat mind felhordtuk ketten a kormányossal a félföldözetre s elhelyeztük a matrózok által üresen hagyott szobákban.

Az asszonyok az alatt leleményes feladatot végeztek. Az égből hulló jég lábnyi magasan fedte a hajóféldözetet. Azt ők összelapátolták s üres tonnákba öntögették. Ivóvizünket átmelegítette a láva: a jég segített azt lehűteni. Amit a pokol elrontott, helyrehozta a menny. A gőzkazánt is megtöltöttük jéggel. Jó volt vele iparkodni. Egyszer csak a mennyből jöttevők megszűnt adakozni, vízszola alább lohadt, nem lövelt fel olyan magas légkörbe, hogy megfagy-

BELFÖLD

A kiegyezés. *Seidl* Kálmán miniszterelnök, mint már említettük, holnap, vasárnap Bécsbe utazik. A miniszterelnök ezidei bécsi tartózkodására két nap van tervbe véve, mivel alkalmasint kedden este gróf Lambdorff orosz külügyminiszter tiszteletére adandó udvari ebédén is részt fog venni. Szerdán reggelre *Seidl* Kálmán miniszterelnök visszatér Budapestre, hogy részt vehessen a képviselőháznak aznap délelőtt 10 órakor tartandó ülésén, amelyen a miniszterelnök más javaslatokkal együtt a főrendiházi tagok összeféltetlenségéről szóló javaslatot is beterveztetni szándékozik.

Bizonyos bécsi lapok, amelyeknek az osztrák miniszterelnökkel való közeli relációja köztudomású, meglehetősen sűrűn közölnek intim részleteket a kiegyezésről. Így karácsonykor az olasz borvámklauszulról, ma este pedig a *tiroli gabonavám* fenntartásáról olvassunk részletes értesülést. Nem tudjuk, hogy ezek az értesülések megfelelnek-e a valóságnak, vagy pedig csak kombinációk, de ha igazak, akkor kétségtelen, hogy *Koerber* ur súlyos indiszkrécióival állunk szemben és mindenesetre annak a föltevésnek engednek helyet, mintha *Koerber* ur maga igyekeznék a kiegyezést megakasztani. A legközelebbi órák megmutatják, hogy fog-e ez sikerülni *Koerber* urnak?

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinetnek a fővárosban időző valamennyi tagja résztvett.

A magyar liturgia. A magyar liturgiával foglalkozó tegnapi vezérokünkre vonatkozólag beavattott kézből a következő reflexiókat kapjuk:

Nyírségi hittestvérünknek hátförbesztéséről, eszúszmászásáról, kásakerüléséről stb. szóló vádja, ha ez a gör.-kath. magyarok országos bizottsága ellen szól, igazságtalan. Valószínűleg igaza van *Maculay* nak, hogy Róma hatalmasabb, mintsem ezt Nyírségi hinné, de azért mi szembenéztünk azzal a hatalmas Rómával, hihihű alázatossággal, de férfiasan, amint illik. Kérdezz meg csak *Reverterit*, a volt vatikáni nagykövetet, aki attól félt, hogy *Vályi* püspökünk menten el lesz boesátva; majd ő megmondja. De nem is maradt el az eredmény, mert azóta *Róma* hallgat, tehát a türelmesség álláspontjára helyezkedett, ennél többet pedig *Nyírségi* sem kíván. *A magyar liturgia* él. Igaz, hogy nem terjed, nem virágzik, de ez főleg a vidéki hittestvéreknek mulik. Mert mindent felülről várnak. Éljenek te-

hatott volna. De ugyanolyan irányban vonult vissza a sziget fölül a tenger. Már láttuk a tengerpartot szegélyező kókusz-pálmaik derekait előtűnni, amiknek addig csak a koronáik libegtek a hullámok felett. A sziget emelkedett.

Az első érzésünk volt, mely bennünket elűrt, a hála a mennyei gondviselőshez a csodálatos megszabadításért. Ez volt a nászutasítás! A poklok utján át a mennyországig. Mézeshetek, amiket senki sem zavar meg! A nászlakomából semmi sem hiányzott. Élelmiszer, konzerv, kétszersült, füstölt hus, liszt volt a hajóml meg-szokott legénység számára is elég, s ez most az egyedül maradtoknak soká eltarthatott. Ivóvizünk, ásványvizünk is elég volt. De azért mégis csak fogva vagyunk a hajónkban. Alattunk a lávafolyam, előttünk a vízkádó gejzír, kétoldalt a hegyrepedés meredek sziklái. Merre mehetünk ki innen, hogy e szigetet körültekintsük? S fogunk-e itt valamit találni, ami az emberi életet fenntartja? Különösen ivóvizet, ha a hajónkon levő készlet elfogy?

Ekkor egy harmadik intenség szállt alá az elemek közötti háborúba. Homérosz nem irt le ilyen istenharcot. A tűz, a víz után jött a leg-hatalmasabb: a lég. Egy reggel arra ébredtünk fel, hogy a hajónk oldalai ropognak, a vitorla-rudak verdesik az árboeoktat.

(Folytatás következik.)

hát jogokkal, seperjenek saját papjuk háza előtt, ne pedig az országos bizottságot igyekezzenek diskreditálni.

Ha pedig a szemrehányás a kormánynak szól, akkor jegyezze meg magának Nyírségi, hogy *græca fides-nationalitas*. Am próbálja meg Nyírségi és forduljon a karloviói parochiához, hogy hajlandó-e 200.000 lélek elkaparítása kedvéért tért adni a magyar liturgiának? A nemzetiszkedés ördöge, fájdalom, nálunk áhitűknél az egyházba vette magát, ezt pedig csak Belzebubbal lehetne kikergetetni, különben aki bírja, marja. Igaz, hogy volna még egy másik mód is: Róma, az a kicsinyelt Róma képes volna azt az ördögöt kiűzni, ha akarná, miáltal nemzetiségi bajaink java része is orvosolva volna. De, de sok itt a bökkön.

Azért egyelőre elég volna, ha, miután *Róma* hallgat és türelmes, most *Nyírségiék* vennék fel a fonalat s megkérőlynek példáját, otthon sepernének, még pedig az egész vonalon, ha kell.

A katonai bünvádi eljárás. *A Neue Freie Presse* azt jelenti, hogy január 25-én kezdik meg a közös hadügyminisztériumban a katonai bünvádi perrendtartás reformjára vonatkozó tanácskozást, mely körülbelül három hétig fog tartani. A konferencián a hadügyminisztériumon kívül a magyar és az osztrák kormány is képviselve lesz.

Kaposvár választó joga. *Kaposvár* választópolgársága között mozgalom indult meg, hogy Kaposvár külön választókörzet legyen. A városnak 16 ezer lakosa van s 6 község tartozik hozzá. A polgárság kérvényét *Förös* László fogja benyújtani.

KÜLFÖLD

Szerbek és bolgárok. *Belgrádból* a következő rendkívül érdekes levelet kaptuk, amely most, az orosz külügyminiszter balkáni látogatása alkalmával kétszeresen aktuális:

Az orosz kormány jegyzéke itt sokkal mélyebb hatást keltett, csakhogy egészen más irányban, mint ahogy azt képzelték. A szerbek ugyanis ebben a jegyzékben a bolgár törekvések segélyezését látják. Nagyon jól tudják ugyanis a szerbek, hogy Macedónia lakosságának nagy többsége bolgárokból áll, ha tehát az oroszok által kieszközölt autonóm intézmények, melyeket a mi monárkiánk is követel, életbe lépnek, ez egyáltalán a bolgárság megerősödését vonja maga után.

Ez az érzés tükröződik vissza a szerb sajtóban is. *A Dusan* című sovinszta szerb lap kijelenti, hogy „Szerbiának és népének az új kor folyamán két nagy és hatalmas ellensége volt: Oroszország és Ausztria-

Zsiga bácsi!

— *A Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Írta: ifj. *Ábrányi Kornél*.

Mint ahogy a régi annalesek Barsvármegyét dicsőítik, melynek szívós ellenállásán tört meg Ferenc császár idejében a törvénytelen adó- és ujoncszedés és következett az 1825-ki országgyűlés összehívása: — úgy fogják a későbbi történetírók a hontmegyei ellenzék küzdelmeit följegyezni, mint kiindulópontját annak a harcnak, mely a hatalmi apparátusra épített parlament abszolutizmus rendszerét végre is megtörte. S ennek a Hontmegyéből kiindult élet-halál-harcnak vezére, sőt lelke és sokszor egész vezérekara és egész hadserege maga az öreg Ivánka Zsiga volt, aki már a hatvanon jóval túl járt, mikor ennek a kemény diónak nekiment, — s már a nyolevaneon is túl ért, mikor a fegyvert — nem tette le, csak hüvelyébe dugta. S a gyert nehezebb s egyes részleteiben annál drámaibb volt ez a harc, mert az ellenfél, aki Hontmegyében az uralkodó kormányrendszer személyesítője volt, — ugy az erély, mint ügyesség, szívósság és vakmerő bátorság tekintetében méltó partnere volt Ivánkának. Sőt az egyéni varázs, az előkelő szeretelméltóság, a mindenkit megnyerni és lekötözni tudó gavalléri fellépés tekintetében messze föllümlt. Báró *Majthényi* László, mint Hontmegye főispánja, nemcsak fölvette a neki odabóft keztűt, de sokszor volt azon a ponton, hogy biztosra vehette a hallgatót. Mert ez a homéri harc nemcsak szó- és papiroháború volt, hanem a golyók is

18 elbeszéléssel első írónktól. Ára diszkrétan 2 korona. — 2 kor. 20 fillér beküldése esetén portamentesen küldik a kiadók — *Singer és Wolfner* — VI. ker., Andrássy-ut. 10. szám.

Megjelent **Mikszáth Kálmán 1903. évi Almanachja**

Magyarország". Oroszország a szerb érdekeket ismételve odadobta Ausztria-Magyarországnak és meg rövidítette Montenegrót, midőn Cattarót odaajándékozta Ausztriának. „Mi szerbek harcolunk és bizunk Istenben és a hősi szerbenében. Ha elbukunk, ez csak Oroszországon mulik, mely a mi bőrünket alakulja.”

A *Szepszka Zaestava* azon panaszkodik, hogy a szláv jótékonyági egyesület a szerbeket mindig becsapta és az oroszok révén is, most is mindig a bolgárokat segítették. Ignatieff „a szerbek jó szellemét” áruháza el Boszniát a bolgárokat javára. S ezt nem a lap írja, hanem pétervári levelezője, aki élesen megámadja a szláv jótékonyági egyesületet szerbfalásért.

Érdekes a vadoros irántú *Bratimsztonok* kifakadása. Moszkvai levelezője nyíltan megmondja, hogy midőn Bosznia Ausztria-Magyarországhoz került, Oroszország Besszarábiát elrabolta. A bolgárok a szerbek rovására terjeszkednek Macedóniában s az oroszok teljesen megelégednek arról, hogy van szerb nemzet is. Legérdekesebb ugyanakkor a „Szepszka Zaestava”-nak egy Pétervárról datált levele, melyben a szláv jótékonyági egyesület által Oroszországban nevelt szerb ifjakról a következőket írja: „Az a hely, ahol a deákot nevelik, az erkölcsöt, iszákosság és örökös verekedések ianyája. Egy olyan szabály, mely három embernek is alig nyújt helyet, tíz-tizenkét személyt szorítanak össze, súlykoros betegek együtt kell, hogy lajjanak az egészségesekekkel, 50-60 ember egybe szüksgleetei fedezésére naponta csak 5 rubel 20 kopekót adnak. Gróf Ignatieffnek és a választmányának ugyan van tudomásuk e gyarló viszonyokról, de mitem cselekszenek, hogy ezeken segítsenek. A gróf sokkal szivesebben arról mesélget a választmányi üléseken, hogy mennyire ünnepeltek Bulgáriában és a mellett körülményesen kijelenti a Macedóniában használt 0-bolgár nyelvről való teóriákat.

E hangulatváltozásokat már megszokhatta a politikai világ. Mindamellett egy kétségbevonhatatlan tény kerül ki belőlük, hogy *Macedóniában a szerbek és bolgárok érdekei kiegyenlíthetetlenek.*

Chamberlain a Fokföldön. *Chamberlain* már célhoz ért, lent van Délafrikában, egymásra fogadja a küldöttségeket, s ilyenkor egy kis programot is ad a jövőre nézve. A durban polgármester údvözlőbeszédére válaszolva kifejtette, hogy délafrikai utazásának az a főcélja, hogy olyan információkat szerezzen, amelyeket csak a helyszínen lehet sikeresen és teljesen megszerezni. Kijelentette, hogy a boeroknak az az ajánlata, hogy csapatot bocsátanak rendelkezésére a szomaiföldi hadjáratra, megelégedéssel tölti el. Az ajánlatot elfogadták. Amde arra nem számít, hogy a háború emléke már most eltörölődik. Végül annak a reménynek adott kifejezést, hogy a *fedérláció nemcsak meg fog történni, de ez olyan dolog, amit siettetni nem szabad.*

vigan füttyörészték benne. S a politikai ügyek minduntalan a becsületügyek alakját öltötték magukra. Ami alig is lehetett másképp. Ivánka Zsigmond az egész országot tanuul hívta, sulyos vádait nemcsak Majthényi, hanem az egész honti közigazgatás ellen a legkegyetlenebb modorban emelte s tartotta fenn: — s ezzel szemben a megámadottak épp így végtelmebe mentek az önvédelem téréns. Ivánkának az egész parlament ellenzék segített; de legfőképp az akkori mérsékelt ellenzék, melyhez maga Ivánka is tartozott. S Majthényinek segített a kormány, melynek Tisza Kálmán volt az elnöke, és segített a társadalmi téréns a Nemzeti Kaszinó, melynek legelőkelőbb alakjai a kormány és a Majthényi pártján álltak. S nemcsak maga Majthényi, hanem mindazok, akik miatt szünetelték sértéseket, biztosak lehettek arról, hogy lovasias ügyekben a Nemzeti Kaszinó legelőkelőbb alakjai vállalkoztak védelmüket. A sakk-táblán tehát a figurák és a hadállások sokkal inkább kedveztek Majthényinek, mint Ivánkának; ellenben a Végzet, az Ivánka mellett állott. És nem egyszer a bizonyos haláltól is megmentette.

Most, hogy az öreg Zeiga meghalt, a hírlapok nekrológiái is fölemlítik, hogy óralánóan egy golyót viselt, melyet egyik párbajban Majthényi lött rá, s mely Ivánkának egyik gombján akadt meg. De ez a följegyzés, ebben az alakban, téves. Azt a golyót, melyet az öreg Zeiga az óralánóan viselt, nem Majthényitől, hanem *Luka Páltól* kapta; s a golyó nem is a gombon akadt meg, hanem egészen más körülménynek köszönhető, hogy az öreg Zeiga óralánóára kerülhetett.

Ebben a különös párbajban, mely 1886. tavaszán folyt le, nekem is részem volt. S akkor

Akcio Venezuela ellen. *Roosevelt* kibujta a választott bírói tisztség alól s így a Venezuela és a szövetségesek közti vitás ügy közös megegyezéssel a hágai békebíróóság döntésére bízta. Vagyis sokkal hosszabb időre elhalasztatik, mintha *Roosevelt* döntött volna benne. A szövetségeseknek azonban lesz eszük s a blokádot addig (bárméddig tartson is) nem fogják megszüntetni, bármennyire szeretné is ezt az Unió.

London, december 27.

A *Standard* a venezuelai kérdésnek a hágai békebíróóság elő való terjesztéséről a következőket mondja: Angliában ezt a hírt nem nagy lelkesedéssel fogják fogadni, mert eleve is meg vannak róla győződve, hogy ennek célja csupán az ügy elhalasztása, még pedig esetleg hosszú időre. A nevezett lap fölveti a kérdést, hogy milyen biztosíték van a hatalmasságoknak arra nézve, hogy a caracasai hatóságok a hágai békebíróóság döntését inkább fogják ügyelemleni, mint a józan ész szavát s azt a reményt fejezi ki, hogy a három hatalmasság nem esz olyan rövidlátó, hogy a blokádot azonnal megszünteti.

A *Times* azt mondja: Sajnáljuk, hogy *Roosevelt* elnök nem vállalta el a békebíró tisztségét. De szivesen hajlandók leszünk magunkat a hágai békebíróóság döntésének alávetni. Bizunk benne, hogy a hatalmasságok a blokádot nem fogják addig megszüntetni, amíg meg nem győződnék róla, hogy Venezuela kész éppen olyan előzékenységet tanusítani, amilyet a hatalmasságok tanusítanak iránta.

La Guayra, december 27.

Eddig két sőner betudásával husz venezuelai hajót vettek el a hatalmasságok hadihajói. Ma *Pamas* svéd bárkának, amelyet Cardiból jön és szent viz az angol vasutak számára nem engedték meg, hogy a la guayrai kikötőbe beüssön, mert rakományát hadi csempészárnak tekintik. A hajót felszöllötték, hogy másfél menjen. A kapitány a szállítmányát vévőinek utasításait várja. A *Tribune* angol hadihajó parancsnoka felhatalmazta a németalföldi konzult, hogy a los roquesi németalföldi állampolgároknak, akiknek nincs eszükük és vizük, segítséget vigyen.

A romániai zsidók. Ugy látszik, hogy mégis csak volt fogantatja az Egyesült Államok akciójának s annak megrovási kalandnak, melyben az ujlordmayor részesítette Romániát a londoni román követ tüntető mellözése által. A román szenátusban egy szenátor *egy zsidó lakos* honosítási kérvényének tárgyalása során azt ajánlta, hogy a törvényhozó-testület, tekintettel a zsidóknak a külföldön Románia ellen terjesztett rágalmaira, bizonyos ideig zsidóknak ne adja meg a honosságot. *Gradisteanu* szenátor szembeszállt ezzel a föllgással. Haret közoktatásügyi miniszter a kormány nevében azt mondotta, hogy nem szabad külföldiek tenni az idegenek között. A törvényeket mindenkiel szemben igazságosan és egyenlően kell alkalmazni. Ami a Románia ellen terjesztett rágalmakat

illeti, azokkal a miniszter nem akar bővebben foglalkozni. Az igazság ki fog derülni és el fogják ismerni, hogy Románia türelmes és jóindulatú mindenki iránt, még ellenségei iránt is. De nem szabad a rágalmozókna ürügyet szolgáltatni. A szenátus végül meg szavazta a honosítást.

Az orosz külügyminiszter utja.

Budapest, december 27.

Régóta nem burjánzott annyira a politikai találgatás, mint most, gróf *Lamsdorff* orosz külügyminiszter utazása alkalmával. Nemesak a hivatásos politikusok találgatnak és okoskodnak, de a diplomáciai véna megbízserag a szerkesztőségekben, a külföldi rovatokat vezető urakban Pétervártól a Matapan-fokig s némelyik oly bizonyosan és oly részletesen tudja *Lamsdorff* utazásának a célját és programját, hogy maga a külügyminiszter sem különbene.

Tudni semmit sem tudunk, csak gyanítunk. Egy kis türelem s minden ki fog világosodni és sok fantasztikus kombináció széjjel fog foszlani. Maga *Lamsdorff* még senkinek sem nyilatkozott, de azért nem lehetetlen, hogy a balkáni diplomaták és lapok előre kiérzik a dolgot. A szerbek rendkívüli tisztelettel fogadták a grófot, amibe sok motívum játszhatik közre. Az is, hogy Macedóniában vannak szerbek is. A bolgárok és macedonok pedig meglehetősen hűvös fogadtatásban részesítették, mert talán azt neszelik, hogy Macedóniára való terveiknek alaposan vége lesz.

Találgatások helyett közeljük a leghangosabb orosz lapnak, a pétervári *Vjedomosztinak* a következő sorait:

Gróf *Lamsdorff* tárgyalásai általában talán eredményre fognak vezetni, de a részletekben nem egy csalódásra kell elkészülnie tennünk. Oroszországnak azonban nem szabad törődnie az egyes Balkán-államok szűkebb körűn nemzeti és szovinszta külön érdekeivel. Oroszországnak, ha szükséges, az egyes államok akarat ellenében is erőnyestetnie kell a magáét. A hatalmas Oroszországnak kell meghatároznia, hogy az egyes Balkán-államok igényeinek hol a határa.

Vagyis a san-stefanoi Nagy-Bulgária-ideálját, amelyet maga Oroszország teremtett meg, maguk az orosz lapok rongják le.

Pétervár, december 27.

A *Novoje Vremjának* jelentik Szófiából diplomáciai körökből: Gróf *Lamsdorff* utazásának célja annak a konstatálásán kívül, hogy mi okozza Macedónia lakosságának Bulgáriába való menekülését, az, hogy a bolgár vezető körökben kijelentése, hogy az orosz kormány Macedóniában békét akar s azért a macedon-bizottság kthívó tevékenységét Törökországgal szemben, amelynek soga van országában a lázadókot elnyomni, nagyon helytelennek és Bulgáriára nézve veszedelmesnek tartja.

vettem át a segédkezést, mikor előttem már két pár segéd letette mandátumát, mert a Luka Pál segédeitől, báró *Uchtritz* Zsigmondtól s gróf *Bathányi* Elemértől nem tudta kieszközölni a sulyos feltételek enyhítését s mert enélkül egyik sem akarta a felelősséget viselni. Luka Párról tudva volt, hogy egész Hontban a legjobb lövő. És pedig nemesak előllov, hanem az ugynevezett „párbaj-pisztolyokkal” is. Tény gyanánt beszéltek, hogy *Ipolyásvér* létezett Majthényin kívül egy másik „vasember” is, amely céllövészeti gyakorlatoknál céltáblán szolgált. Egész delutánokan lövődöztek ebbe a vasemberbe az öreg Zeiga vérig keserített ellenfelei, — s valahányszor a golyó koppant a vasemberen, mindig ez volt a rendes kiáltás: „Nesze neked, Ivánka!” Ezekben a gyakorlatokban leginkább kitént *Luka Pál* vármegyei aljegyző, aki „sobase hibázott”. Az öreg Zeiga is tudta ezt; de azért ez legkevésbé sem akadályozta abban, hogy *Luka Pála* is bele ne kössön. És pedig a legnagyobb vehemenciával. Sértése annyival nagyobb volt, mert följelentés alakjában tetto. S mikor a Luka ügyében a közigazgatási választmány fegyelmi bírósága *Luka Pált* az ellene emelt vádak alól fölmentette, — Ivánka Zsigmond a maga sértő vádjait meg azután is fenntartotta. Ez okozta, hogy a Luka Pál segédei a legulsóbb feltételeket fölmentették s ezekből engedni nem akartak. Mert a fölmentő ítélet után a sértő részről kizárnak látták a jóhiszeműséget. Mikor az öreg Zeiga énhozzám fordult, hogy vállalam el ügyét, már akkor a képviselők közt nem tudtam egy második társat kapni. Mindenki kosarat adott. De véletlenül a képviselőház folyosóján láttam *Hentaller* Lajost, aki az 1884-87-ki cikluson nem volt ugyan kép-

viselő, de lovasias ügyekben annál sneidigabb tekintélyt, s ö természetesen nem adott kosarat. Együtt mentünk tehát tárgyalni a gróf *Bathányi* Elemér muzeum-utcai lakására, s a tárgyalás óráig húzódtott. A mi álláspontunknak az volt a sarkpontja, hogy az a bíróság, mely *Luka Pált* fölmentette, nem királyi, hanem közigazgatási bíróság volt, s mely így a függetlenség garanciával nem rendelkezhetett. Ivánka tehát, ha ennek ítélete után is fenntartotta vádjait, azért rosszhiszeműséget nem követett el s így a feltételek enyhítése, tekintettel a felek közti kordulónbségre és az arányban nem álló lövésis ügyességre, joggal kérhető. Ezek az érvek nem maradtak hatástalanok s elértük az előbbi szigorú feltételek enyhítését. Am a feltételek így is elég sulyosak maradtak: két golyóváltás harminc lépésről, öt-öt lépés avanszszal, simacsövű, új pistolyokkal. Célzásti idő harminc másodperc. A párbaj színhelyét a régi lövésnyertéri erdő volt megjelölve s találkozási helyét az ugynevezett „sinter-ház”. Orvosul dr. *Lisznyay* Elemért választottuk; mert dr. *Farkas* Laci a *Luka Pál* segédei már fölfogalták. Ugy egyeztünk meg, hogy a mondott időre *Hentaller* viszi az orvost és én az öreg Zsigát, akit már akkor csak két év választott el a hetven évtől.

A mondott időben pontosan indultunk, csak-hogy téves irányban. A régi lövésnyertéri erdőről lévén szó, azt hittem, most is a Soroksári-utcán kell végigmenni. S csak mikor kiértünk, vettem észre, hogy eltévedtünk. Bolonygásaink közt a találkozásra kitézött idő már elmúlt s az öreg Zeiga, arra a gondolatra, hogy késedelmet tán félremagyarázhatják, rettentő izgatott lett. Az voltam magam is. Kiszálltam a bércsoosból, hogy az

MOLL SEIDLITZ POR

felülmuhatatlan hálszer mindama gyomorbetegjoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott kikelteni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb fájdalomcsillapító beözörölés, esz, közvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban glommal zárt (plombit) üvegben 1 korona 90 fillérről kapható. MOLL készítmény kérendő.

Szófia, december 27.

Azon az ebéden, amelyet az orosz győvívőség tagnap gróf Lamsdorff tiszteletére adott, jelen volt Ferdinánd fejedelem, továbbá Ausztria-Magyarország és Szerbia diplomáciai képviselői és valamennyi pártvezér. Az utóbbiak és gróf Lamsdorff között es alkalommal nem folyt politikai beszélgetés.

Szófia, december 27.

Gróf Lamsdorff fellépése a bolgár fővárosban tartózkodó és hívős volt. A kormánypartí *Vecserna* Poésia a köszöngulátot így jellemzi:

Az orosz külügyminiszter állítólag olajjagt horost nekünk, de a macedonok, az olajat kívánják meg. Danoff miniszterelnök Lamsdorff megérkezésekor állítólag azt mondta tréfálkozva: Lamsdorff azért jön hozzánk, hogy meghusza fűhinket. Mindebből látható, hogy nem állhat meg az a nézet, hogy az orosz külügyminiszter szófiai és belgrádi utazása mintegy szentesítse a macedon aspirációknak és ha Szófiában ilyen reményeket tápláltak, ezekből most már kiábrándultak. Egyelőre Lamsdorff utazásáról nincs autentikus értesülés. A legtermészetesebb feltevés az, hogy az orosz külügyminiszter célja a macedonok során javítani, a nélkül, hogy a reformok a török birodalomban rázkódásokat idéznének elő és a nélkül, hogy a macedon-kérdés ürügyül használnának fel a területi igények érvényesítésére. Hogy a macedon-kérdés ilyen megoldása nem kelt lelkesedést mindenütt a Balkánon, az természetes, de éppen a szófiai hangulatot bemutatód tudósításokból lehet következtetni, hogy ez a Lamsdorff utazásáról alkotott felfogás nem esik messze a valóságtól.

Szófia, december 27.

Gróf Lamsdorff orosz külügyminiszter Danov miniszterelnökét volt reggelin, melynél nem mondott felkészítőket. Ezután a szobájába ment, ahol az étkezőteremben a kamara és a bolgár nép javáért űrített poharát. Azután megnézte a muzeumot. Este 7 órákor a macedonok gróf Lamsdorff tiszteletére fáklyamenetet rendeztek; a palota külső udvarára vonultak, ahol Naumov szerkesztő gróf Lamsdorffhoz, aki egyedül jelent meg az erkélyen, beszédet írtatték. Melyben a szavazó macedonok nevében köszönetet mondott az orosz cárnak és segítségét kérte. Gróf Lamsdorff az válaszába, hogy szívóbb köszönetet mond. A tüntetés teljes rendben folyt le.

Belgrád, december 27.

A *Szloga*, a kormány közlönye, a lap élén a következő kommunikát kőli:

Boldogok vagyunk, hogy gróf Lamsdorff látogatásában újabb tanujelét láthatjuk annak a figyelemnek és szimpátiának, amelyivel ő oszársi felsége Miklós orosz cár szerett királyunk és háza iránt viselkedni. Minthogy a király ő felsége drága hasánk fennkőit

képviselője, minden szerbnek és őszinte hazafinak örvendeni kell minden jó felett, amiben neki része van, mert uralkodók javában és boldogságában rejlik az egész szerb nép boldogsága is. Ismerjük a király határtalan szeretetét népe iránt és így a szerbek nyugodtan tekinthetnek jövőjük elé.

HIREK

Budapest, december 27.

— BUDAPESTI NAPLÓ. December 31-én új

előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— A király údvőzése. A királynak szánt újévi üdvözlőket gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy és Apponyiné grófné üdvözlőt Scher-Thoss Margit grófnő palotájában december 31-én, szerdán esti 8–10 óra között, nem pedig, amint egyes lapok tévesen közölték, délelőtti 8–10 óra között viszik át a budapesti királyi várban. Főúrat a felső negyszögél.

— Orvosi kongresszus Kairóban. A kedve e hó 19-én ünnepélyesen megnyitotta a Kairóban összegyűlt nemzetközi orvosi kongresszust, melynek 246 egyiptomi s 280 külföldi tagja van. A kedve beszédére az egyiptomi orvosok doyenje, *Abbate* passa felelt. A tulajdonképpen megnyitó beszédet a Németországban nevekedett dr. *Ibrahim* passa tartotta arabul, mi egy tolmács franciára fordított, aztán pedig *Nothnagel* tanár beszélt a bécsi egyetem képviselőjében kielejtve adva annak a különös benyomásnak, melyet az kelt, hogy oly országban gyűltek most össze a tudomány emberei, melynek ezeréves orvosi tudománya volt már akkor, mikor Európában az ember aig különbözött valamit a vadállattól. A kongresszuson Magyarországot dr. *Loász* kolozsvári egyetemi tanár képviseli.

— Orsz. diákkisasszonyok. Az orosz diákkisasszonyok, akik évtizedek óta buzgó harcossai Ország felszabadításának, a napokban megint szokatlan bátorságuknak adták tanujelét. A kisasszonyok hangversenyt rendeztek a nemzeti kaszinó dísztermében s a hangverseny végzetével a Balmásev-himnusz énekeltek. Balmásev volt tudnivalik az a diák, aki Sipjában belügyminiszter lett. A rendőrség beavatkozott a dologba, amire a diákkisasszonyok avval feleltek, hogy a cár személyét sértő nótákat kezdtek énekelni. Az éneklő lányok közül sokat letartóztatott a rendőrség.

— Inger Szolimán gyarmatosítása. Inger Szolimán az igazságért küzd. A magyar sajtóhoz nemrégiben felhívást intézett, hogy vállalkozsának újságírók és kísérők el őt Szomaliba, így akarja bebizonyítani expedíciójának reális alapját. A messi utra azonban nem akadt vállalkozó. Most levelet írt nekünk Inger Szolimán, amelyben gyarmatosításának komolyságát és hasznát adatokkal bizonyítja, egyben megjeli a siker akadályainak az elhárítását is.

1898-ban 60.000 irankot kaptam — írja Inger Szolimán a leveleiben — ebből negyven embert tetőtől talpig felruháztam, hónapokig fizettem őket s mindegyiknek 200 forintot adtam, hogy adósság nélkül utazhassanak el. Budapesti megbízottaimnak 5000 irankot adtam, embereim számára 6 hónapra vittem magammal eleséget s elutazásomkor még volt 10.000 frankom. Vállalkozásomat akkor kalandos s:mben tüntették fel. Pedig a magyar termékek kiviteléről volt szó. Jelen helyzetben e nagy oót sikerre egyedül az segítheti, ha a magyar kormány valamiképpen tudára adja az angol kormánynak, hogy az én expedícióm a magyar kormány tudatával és támogatásával indult, célja pedig egyedül a Magyarország és Szomáliát létesítendő kereskedelmi összeköttetés volt. 1898-ban egy előre nem látott, válságos alkalommal ezt a tényt a magyar kormány nem akarta konstataálni! Hogy miért nem, azt nem tudom. Talán más céljai voltak a kormánynak ez expedícióval? A kormánynak ez az érthetetlen álláspontja arra vezetett aztán, hogy az angol kormány ma is azt hiszi hogy az expedíciót az angol hatalomnak Afrikában való megtervése végett szervezték. Az angol kormányzó kijelentette előttem, hogy a magyar kormány nyilatkozata után hajlandó mindenben támogatni. A jelenlegi kormány helyrehozhatná az akkori kormány mulasztását s a magyar kivitel számára széles piac nyílnék. Ha az én igazságom kiderül, Magyarország kivitelé gyarapszik. És az igazságomat joggal kívánom, magyar ember vagyok ezzel tartozik nekem az én hazám.

Emer Seiman és Inger Ábádillah.

— Jubileum. Ma ünnepelte a székesfehérvári házinyomda személyzeté *Kőböring* Károly könyvnyomdai művészt 25 éves szolgálati jubileumát. Az ünnepeltet *Jasarek* Nándor könyvnyomdai igazgató üdvözölte szép beszédében s aztán díszesen kiállított emlékkapot és értékes emléktárgyat adott át neki *Tsvinger* Károly művésztől.

— Korodi Lutz dolgalról. A Szászrégenben megjelenő *Marosvölgy* Simay Gusztáv egy nyilatkozatát közli *Korodi* Lutz szász képviselő felől. A nyilatkozatra Korodinak az az állítás adott okot, mely szerint Simay az egy rajta esett sértésért úgy veti volna elégtételt, hogy azt megbotosta. Simay erre néve előadja, hogy egy kavéházi mulatozás alkalmával Korodi hívó viselkedését tüsenyeg különbözöképben elhelyezett pofonnal honorálta, anélkül, hogy

erdőt végigtussam, és Zsigát megkértem, hogy várjon be, míg visszatérek. Egy negyedórai futás után végre rátaláltam a sinter-ház mögötti várakozó társaságra, — s a futástól libegve, körtem bocsanatot a késedelemért, elmondva annak okát.

Gróf Bathányi Elemér és báró Uchritz rendkívül előzékenyek voltak és semmi kifogást nem tettek. Mikorra azonban visszafutottam oda, ahol az öreg Zsigát elhagytam, már akkor őt nem találtam ott. Isgatottságában nem tudott egy helyben maradni s kocsijával a vasuti töltés mellett haladt abba az irányba, amelyben én futottam. Most újra vissza kellett szaladnom, s mire a helyszínére érkeztem, már az öreg Zsigát is ott találtam. Így a párbaj azonnal kezdetét vehette.

Az alatt az idő alatt ugyanis, míg én az öreg Zsigáért visszafutottam, az ellenfél segédei azt az ajánlatot tették Hentallernek, hogy időnyerés céljából töltse sem azonnal a puskát. Hentaller beleegyezett és markában (mert gyszűd nem volt) a rendes „párba-jmérték” szerint mérte ki a puskaport; — amire azonban báró Uchritz megjegyzést tett s a rendes mérték betartását óhajította. Ehhez teljes joga lévén, Hentaller engedett is és amilyen bőkezű akart lenni előbb, olyan takarékos lett később a puskaporról. S mind-ezeknek a körülményeknek összejárása mentette meg az öreg Zsigát a bizonyos haláltól.

Mielőtt felálltak, újra szívére kötöttem Zeiga bácsinak, hogy ne lőjjon addig, míg ellenfele nem lőt. Rövidlőtől lévén, a lövésben sem gyakorolt, ne adja ki kezéből az egyetlen esélyt, melylyel biztosan lövő ellenfelét, ha csak némileg is, fészélyezheti. De az ilyen tanácsot könnyebb adni, mint olyan kritikus helyzetben, amelyben az öreg Zsigát volt, megtartani. Ő nemcsak sejtette, hanem szinte bizonyosan tudta, hogy ellenfelének

golyója el fogja találni. És soha még embert nem láttam, aki oly kihívó bátorsággal nézett volna a halál szemébe, mint ezt a hetven év közöttben álló aggyást, midőn helyét elfoglalva, balkezevel messze dobta feje fölül cilinderkalapját s födétlen fövel állt szembe veszedelmes ellenfelével. Báró Uchritz vezette a párbajt s én számláltam hangosan a másodpercek. Az adott jelle Luka, mint a macska őt lépett futott előre s a barrierél célba vette az öreg Zsigát, aki nem mozdult helyéről. A tizedik másodpercnél Ivánka piztolya elsült (szokatlanul győngye detonációval) s erre Luka Pál, láthatólag nagyobb biztossággal úgy, előzőt s néhány másodperc múlva ő is lőtt. Amint Luka lövése eldördült, Zeiga bácsi megrázkódott s így szólott: „találva vagyok.” Én és Lisznyay rögtön melléje ugrottunk s ugyazint Farkas Laci is. Az öregúr jól kifejtett embonpontjének ama pontjára mutatott, ahol a golyó ütést érezte; s én karjándal fogva támogattam, míg az orvosok feloldták ruháit. A has alsó részén ott volt a golyó helye, a talélnyi vörös pont, — de sebhely és a golyó nyílása nem volt sehol. Gomb, melyen a golyó megakadhatott volna, szintén nem volt a vörös pont közelében. Hol van tehát a golyó, ha a testbe bele nem ment? Kerestük a nadrágon kívül, — de nem találták. Aztán a nadrágon belül kerestük s mialatt a nadrágot rázták, a golyó egyszerre csak kipottyan a földre. Fölvittem és a szemembe tettem.

Most a vita a fölött indult meg, hogy folytatni kell-e vagy lehet-e a párbajt. Ez a vita azonban nem sokáig tartott. Mi ketten Hentallerrel konstataituk, hogy a golyó talált, az eredmény tehát megvan. Lisznyay pedig konstataitotta, hogy a párbajt a nélkül sem lehetne folytatni, mert a

golyó okozta kontúzió oly erős, hogy Ivánka, aki még a saját lábán áll ugyan, de csak támogatás mellett, — néhány másodperc múlva még erre is képtelen lesz. S úgy is történt. Zeiga bácsi, akármennyire tartotta is magát, szédülni kezdett; s míg felsőkabátjainkat letérítve, a földre fektettük, az alatt a párbajt mindannyian befejeztünk nyilvánítottuk s aláírtuk a jegyzőkönyveket. Az ellenfél és segédei elváltak. Egy félóra múlva aztán Zeiga bácsi, aki nagyon el volt gyengülve, mi is kocsiba emelhetük.

Zeiga bácsi borz-utcai lakásán eszalatt fiai, Oszkár és László, és öccsöc, báró Kaas Ivor igaztalan várták a párbaj lefolyását. Nem tudva semmit az eltévedésről, borzastól hosszúnak érezték az időt — s balsejtelmekkel voltak tele. Mikor megérkeztünk, hajadon fövel rohtak az utcára s inkább szemekkel mint ajkukkal kérdeztek. Én, mielőtt szóltam volna, kivettem eszebből a golyót s felmutattam. Bent a szobában, mialatt az öreg Zsigát ágyba fektettük, kitört az erőszakos elfojtott indulat. Kaas Ivor tombolt, Ivánka László könnyekig el volt értekezve Oszkár, aki legjobban tudott uralkodni magán, sápadt volt, mint a fal. S ennek a nagy felindulásnak nemcsak az adott helyzetben volt a magyarázata, hanem abban is, hogy az öreg Zeiga a leghatározottabban tiltotta el fiait attól, hogy az ő ügyében magukat exponálják, vagy helyette veredjenek.

Ez annak a golyónak a története, melyet Zeiga bácsi ez után az eset után még tizenhat évig viselt az órájának. — Azt a golyót pedig, mely állítólag a gombjáról pattant el, szintén nem Majthényi lötél, hanem *Mühlfeld*, a budapesti orosz konzul, kívül a Nemzeti Kaszinóban tűzött össze és tulajdonképpen ez a golyó sem a gombon pattant el, hanem a nadrág hátulós csatt-

Archbör és kezek ápolására ne használjon mást, mint a

Fortuna-crémet!

Egy tégely 1 kor. Hozzávaló szappan 80 fillér. Teljesen ártalmatlan! Kapható: Schubert-Arnold „Fortuna” győgy-aszterháza Budapest, VII. Csengery- és Dob-u.sarok.

Korodi ezért rajta bármilyen elégtételt vett volna. A nyilatkozat legérdekesebb része különben az, amelyben Simay eladja, hogy Korodi sokszor mily megvetéssel beszélt a saját százas testvéréről és választói felől is, akiknek nem tudta megbocsátani azt, hogy magyar cselédet tartanak és már kiskorukban elszakították a magyar nyelvet.

— Grant tábornok özvegyének halála. *Washingtonból* jelentik, hogy Grant tábornok, az Egyesült-Államok volt elnökének özvegye 76 éves korában meghalt. Férje mellé a Hudson folyó mellett emelt mauzóleumban, New-York közelében helyezik örök nyugalomra. Mrs. Julia Grant *Deak* bíró leánya volt *Missouri* városában. Richard testvére iskolapajtása volt a fiatal Grantnak. Így Julia már gyermekkorában megismerkedett leendő férjével. Szereték egymást már gyermekkoruktól fogva, de Julia szülei hallani sem akartak róla, hogy leányuk a vagyontalan, semmi embernek neje legyen. Mikor azonban a fiatal Grant egyszer megemelte barátjának, Richardnak életét, a szülei hálából odaadták leányukat. Mrs. Grant férjével, aki hosszú időn keresztül egészségességben élt mint ismeretlen személyiség, sok szomorú napot élt. De azért később, mint a Fehér Ház urója, derekasan megfelelt kötelességeinek. Férje halála után megírta annak életrajzát s csak nemrégiben fejezett be ismét egy munkát férjéről.

— A Kassai népkönyvtár megnyitása. Karácsony másnapján délelőtt 11 órakor tartották meg a városba közigazgatási területben a népkönyvtár megnyitási ünnepélyét. A Kazinczy-kör vezetősége által irányított, nagyfontosságú kulturális intézmény megalapítása már hónapokkal ezelőtt foglalkoztatta a községet. A népkönyvtár létesítésének alapjait szolgálja az összeg, amelyet a múzeumok és a könyvtárak országos tanácsa még ez év derekán becsütött a Kazinczy-kör rendelkezésére. Ma már ezen intézmény meglehetősen szép könyvtár 1838 rendelkezik és december 28-ikán át is adják a forgalomnak. A megnyitási-ünnepélyre egy a munkásoktól, mint a társadalom előkelőbb osztályához tartozók közül is többen vettek részt. Az ünnepi megnyitó-beszédet dr. Horváth Balázs főgimnáziumi igazgató, mint a népkönyvtár helyi felügyelőjének elnöke tartotta. Utána Kovács Zsigmond, a Kazinczy-kör titkára s a népkönyvtár kezelője tartott felolvasást a népkönyvtárak feladata és működési köze körül.

— Az elektromos gyorsposta. Gróf Pucioli olasz mérnöknek a találmányát, az elektromos postát csakugyan az angolok valósították meg. A részvénytársaság, amelyről már megemlékeztünk, csakugyan megalakult harmadik millióval, s a részvényeket állítólag ötszörszön jegyezték. Az első vonalat London és Birmingham között léptetik életbe.

— Kezdő ügyvédek segítése. A budapesti királyi ítélőtábla alapítványi bizottsága a felügyelete és rendelkezése alatt álló Josenák János-éle alapítvány jövedelméből két római katolikus és két ágostai evangélikus, vagy ha ez utóbbiak kellő számban nem jelennek meg, ev. ref. vallású és szegényorsó kezdő ügyvédek, akik Budapesten gyakorlatot folytatnak, segítségét látározta el. A segélyösszeg 1908. január 1-től számított 3 évre való adományozással 4—400

tudta vinni a saját jelöltjeit, — mikor a harca végén arra gondolt, hogy saját magát választassa meg — ezt éppen a szabad és tisztá választás korszakában nem tudta elérni. Sok olyan, amire még az optimisták is kételkedve csóválják fejüket, sikerült neki; — s az, amit még ellensége is természetesen tartottak, nem sikerült. Felborította a régi rendszert, — s az általa inaugurált új rendszerben ő bukkott meg.

Hasonló energiát, kitartást és önfeláldozást, mint ami az öreg Zsigában lakott, nem igen lehet együtt találni. Akármilyen is a rugó, — de a hajtó-erő kolosszális dimenziókat öltött benne. S miattl küzdelmeinek nagy részét a gyűlöletben élte át, — részint gyűlölte, részint gyűlölte: mégis, a lelki harmoniát sohasem veszítette el és kedélyének ruganyosságát, jó kedvét, jó álmát és jó étvágját a gyűlölet sem tudta fölemészteni. S emelte értékét, hogy a nehéz helyzetekben el nem esüggedett, a kivívott eredmények épp ugyan változtatnak kezesen és egyszerű módon. S inkább nagy korának, mint egyéni jellemének lehet tulajdonítani, ha harcok embere végül házsártos öreg lett, s miután nem harcolhatott többé, tehát sokszor szőrőlódott. De azért emléktét mégis egyaránt megőrizik nemesek azok, akik szerették, hanem még azok is, akik gyűlöltek. Barátai megkoszorúzzák, ellenségei pedig kalapot emelnek előtte. Mert az antik világba illő vonás az, ami ő benne lakott. Egy-maga, midőn senkinek sem állt mögötte, — dobta oda a keztyűt olyanoknak, kik mögött engedelmes és felfegyverzett légiók állottak. S öreg korában fejtette ki azt a csodás ifjú erőt és fáradni nem tudó munkásságot, — melyet a férfirk sem bírna el. S ami mást megvenitene, ő az által fiatalodott meg. S szinte hihetetlen, hogy ezután már örökre „csendes ember“ lett. És még a politikai harcok riadója sem keltethet fel többé! Szinte hihetetlen, hogy előbb ment el, mint Majthényi László. Az örök harc embere, az örök béke honáza.

Bámolat és a legvidámabb anekdoták forrása lett az is, amikor Zsiga bácsi felfedezte és képviselőjelöltnek megfogta *Jakabffy István*, — akivel tényleg győzött is az 1887-iki választáson és keresztül tudta vinni Montegyéből az ellenzék benyomulását még a Majthényi főispánsága alatt. S a sorsnak igazán szatirnája, hogy ő, aki a hatalommal szemben, a régi választási rendszer legbrutálisabb eszközeinek korszakában, győzelemre

koránára rug. A bizottság felhívja a pályáznai kivándorlat, hogy okmányokkal kellőképp felszerelt kérvényeket 1908. február 20-ig nyújtsák be a budapesti kir. ítélőtábla elnöki iktatóhivatalában.

— Asszonyuralom. Aminek eléréséért a művelty nyugaton a nők küzdenek, a férfakkal való egyenjogúsítást egy orosz falunak az asszonynépé alaposan megkapta. A falu a ribinski kerületben van, a neve Nicolaskoie. Es ennek a falunak az asszonynépé nem is küzdött az uralomért, egyszerűen a körülmények nyomása alatt jutott hozzá. A falu férfinépe ugyanis, a polgármestertől kezdve, le egészen az utolsó községtanácsosig, üzleti ügyekben többnyire távol, Péterváron és Moszkvában jár, ennek következtében a kerületi hatóság rendeleteinek a végrehajtását az asszonyokra bízta a községtagok. És nemrégiben, mikor a felsőbb hatóság körútjában a faluba ért és vizsgálatot tartott, mindent a legnagyobb rendben talált és legelőbb megelégedését fejezte ki az asszonyuralom iránt.

— Ingenykenyer. A Podmanicsky-utcai kenyérsütő-intézmény javára újabban a következő adományok érkeztek: Alsósparti 100 korona, Zwack Miksa 30 korona, Pick Renée 10 korona, Hofmann M. és társa 5 korona, Falteglát Árusítói r. t. 25 korona, Trautmann Ottó gyűjtése 4.80 korona. A kenyérsütő-boltban december 25-én 5600 adag kenyeret osztottak ki. December 23-án pedig a következő adományok érkeztek: Concordia gőzmalom 2 zsák liszt, Balog Lázár 6 kenyér, Beczig Béla gyűjtése 38 korona, Galizstein H. 20 korona, Hoepner Ármán 16 korona. János R. és társa 25 korona. December 26-án 6012 adag kenyeret osztottak ki.

— Lynczok képviselő árulási pöre. Londonból jelentik, hogy *Lynch* ir képviselő hazaárulási bünpörében, aki tudvaleg a boerok soraiban küzdött, már befejezték a vizsgálatot és a végtárgyalást január hó második felében fogják megtartani. Érdekes körülmény, hogy a hazaárulás névze Angliában még érvényben van az 1852-iki törvény, amelyik erre a bünye halálos ítéletet szab. Az említett törvény szerint a hazaáruló kivégzésének így kell megtörténnie: a delikvens egy nyílt tere felakasztandó, de még élvélveendő az akasztófáról és négy darabra vágandó. Természetes, hogy a kínzásokat már nem alkalmazzák, de a halálbüntetés még fennáll. Angliában 1868 óta nem volt hazaárulási bünpör.

— Disszidárra választás. Zenta város községe szép kintületben részesítette volt országgyűlési képviselőjét, *Kovács Pált*. A város közgazdasági és kulturális intézményeinek előrelépésénél szerzett érdemei elismerésül disszidárra választották. A disszidárra oklevelet az ünnepelőstéjén adták át a kintületnek.

— Gonosz esny. Keszthelyről táviratozzák: Gróf *Festetics Györgynek* nemrég leleplezett keszthelyi szobrát darva kezek megsemmisítették. Az aratást ábrázoló angyalkák egyikének kezében lévő sarlót és a Festetic-hímer koronájában álló golyát letörték és elvitték. A tettesek az éjféli mise ideje körül követhették el a szobor megsemmisítését s még eddig ismeretlenek.

— Marconi. A híres angol feltalálónak Marconi-nak sikerült végre összeköttetés teremtenie drót nélküli távirójával az Atlanti-óceánon keresztül Kanada és Anglia között. Az első táviratot a Marconi-féle készüléken Lord *Minto*, Kanada kormányzója küldte az angol királynak. Ez az első Marconi-féle jelentés, mely az Atlanti-óceánon keresztül jött. Egy másik táviratot ma Marconi küldött lord *Knollys*nak, amely szintén az angol királynak szűlt. Marconi az olasz királynak is küldött egy táviratot. Marconi, aki most 27 éves, Bolognában született s első kísérleteit a drótnélküli táviróval 1896-ban kezdte meg. Első sikere 1899-ben volt, amikor a La Manche-ösatornán át a Dover melletti szakadékokról Boulogne-ba küldött jelentést. Körülbelül 2 esztendő fordított ezután készülékeinek javítására. 1901. augusztusában újabb egy jelentés eredményt ért el, mikor a *Lukania* gőzöst a Waulcket világító hajóval 287 angol mérföldnyi távolságon összeköttetésbe hozta. Akkor jelentette ki Marconi először, hogy valószínűleg sikerül az a terve, hogy az Atlanti-óceán „áthidalja”. Kísérleteit szakadatlanul folytatta s 1901. végén annyira tökéletesítette találmányát, hogy már sikerült neki az Atlanti-óceánon keresztül az S betűt lesüregyözőni. A tengerentuli táviratozás terén azonban ez évben élt a legnagyobb sikerét. Ez év februárjában Poldhu állomásról összeköttetésbe sikerült lépnie a *Philadelphia* gőzössel 2009 mérföld távolságra. Öt hónappal később nagy lépést haladt előre Marconi, amennyiben a Dániában a Skagen-foknál horgonyt vetett *Carlo Alberto* olasz hadihajóról sikerült összeköttetésbe lépnie a Canadában berendezett Poldhu állomással. Ez a jelentés Anglián, Norvégian, Svédországon és Dánia egy részén haladt keresztül. A oroszországi Kronstadtól is küldött egy jelentést. Később Franciországon keresztül a Földközi-tengerre küldött egy jelentést. Ekkor föledezett egy új magneses készüléket, amely egy kiinduló, mint az elfogadó állomásokat erősítette. Marconi rendszerét eddig az angol és olasz haditengerészetben használják s más hatalmak is megszerezték különböző célokra. A feltaláló nemrégiben egy szerződést kötött, amely szerint a Lloyd-állomásokon is bevezetik találmányát. Sok helyen használkban van már. Marconi most az Egyesült-Államokba fekteti a költséit. Jelenleg Cope Codnál rendez be egy állomást. Az Egyesült-Államok azonban eddig nem követett Canada példáját, amely 16.000 font szubvenciót adott Marconi-nak. A tengerentuli drótnélküli táviratozás tarifáját már közzétették. E szerint egy szó magánosoknak 50 fillérbe, kormányoknak és a sajtónak felányiba kerül.

— Adakozások. A következő jótékony adományok érkeztek lapunkhoz: *Beszék Micike* és *Pirko Budapestről* 20 koronát az ingeny-kenyer és ingeny-téj javára, édesanyjuk felgyógyulása örömére, *N. N. Berlin* 5 márkát a szegény gyermekek tejkiosztó bizottsága javára, *Gaydár Kornél* Rovndról 5 koronát a szegények kenyérére, a *Jézus szent szive templomának* Pádai Szent Antal perselyébe és 5 koronát az ingeny-kenyer javára, *E. T. Budapest* 9 koronát a Gyermekbarát Egyesület Szegény gyermekei részére, továbbá *Ertler Ignác* Felső-Eleátról 1 kor. 50 fillért a kis *Mitiger Paulának*, 1 korona 50 fillért a Madach-utcai nyomorgó családunk, *Kildrika* és *Duska Budapestről* 4 koronát *Kohn Ida* részére, *Lány Rezsini* Irvándárdáról 4 koronát *Mitiger Paula* részére és végül *Moskovits Mór* N.-Lónyóról 4 korona 10 fillért *F. H. Katona József-utca* 4. részére. Az adományokat rendelkezésük helyére juttatjuk.

— Az asztalosinas. Máramaros megye egyik asztalosmühelyében, *Pápai Mózes* asztalosmesternél, ezidőszent egy valóságos, eleven szolgabíró gyalul, fur, farag s teljesíti mindazokat a munkákat, melyeket egy asztalosinasnak teljesítenie kell. A szolgabíró *Sényi László*nak hívják. Sényi formális szerződést kötött mesterével, kötelezte magát, hogy egy évig nála dolgozik s megtanulja a nemes asztalosmesterséget. Késztelmentül ritka, de elég nemes szórakozás.

— Szakeladás. A budapesti borbély-fodrász-és parókakészítők ipartestületének szakiskolájában e hó 26-án este 8 órakor a női fodrászról szakeladás volt. *Jost Péter* testületi elnök üdvözölte az előadót, *Wurlinger János*at, aki szintén a szakiskola növendéke volt s aki Bécsben nyerte kiképezését, a hallgatónak elött két legújabb divatu divatu ruizart mutatott be. — *Molnár Lajos*, a szakiskola igazgatója köszönetet mondott az előadónak a sikerült munka bemutatásáért.

— Megostromolt plébánia. *Zágrábról* jelentik: *Remetén, Zágráb* mellett, karácsony éjszakáján nagy botrány történt. Parasztleány egy föl akartak menni a kórusra, de a plébános nem engedte meg, a legények erre belörték a kórus karfáját, mire *Lepavics* plébános kikörmögte őket a templomból. Erre a plébániát támadták meg, *Üvöltöttek is*. A rend helyreállítására csendőrséget kellett kirendelni.

— Pusztítá vihar. Kopenhágából jelentik, hogy tegnapi egész Dániában erős északnyugati szél fújt, amely nagy pusztítást vitt véghez épületekben, hajókban és halászcsonakokban. A *Foory* norvég bárka *Skagen* mellett a viharban elpusztult. *Tizenegy ember* veszett, egy megmenekült.

Daurignac Román szerelme. A Humbert-ügy e kimagasló alakjáról írja egy külföldi újság, hogy egy időben három szerelme volt. Az egyik egy *Daurvallo* nevű asszonyt, akit törvényes szerelmének lehet tekinteni, mert ez az asszony három gyermekkel ajándékozta meg Daurignacot. Ut-évesek a gyermekek, s anyjukkal együtt nagy szegénységben élnek, amióta fonntartójuk Párisból elűnt, és Madridba költözött. Az sem segít rajtuk, hogy Daurignac ur most már Párisba került megint. És ez az asszony azért még mindig ártatlannak tartja Daurignacot és hűnek, jókat hirdeti. De épp így viselkedik a másik két hölgy, akik Daurignac vonalmával kitüntetett. Az egyik Dalaza asszony, egy szöke szépség, aki Humberték madridi tartózkodása alatt egy Argentínába induló hajón Liszabonban kiszállott és alighanem találkozott Daurignac-kal; a másik Yvonne de B. kisasszony, aki előtt nem is az igazi nevén, hanem Rogis néven szerepelt. De a kisasszony, ámbár tudja, hogy nem ő volt az egyetlen, egy újságról előt mégis azt mondta, hogy Daurignac jó, Daurignac nemes. Párisból táviratozzák: A Conciergere-ben öt cellát készítettek elő Humberték és Daurignacok számára. Csak Humbert léva számára nem rendeltek be cellát, amiből azt következtetik, hogy mihelyt Párisba jön, szabadon fogják bocsátani. *Anré* vizsgálóbíró azt mondta egy újságról, hogy a 25.000 frank jutalom őt illetné meg. Az ő megkeresésére foglalták le Buenos-Airesben Daurignac Román kedvesének leveleit. Ezekben a levelekben megvölt a Humbert-család pontos címe.

Házasság. Dr. Neuman Miksa, a Magyar Jelzőlog-Hitelbank, kiváló szakképzettségű és széles körökben nagyrabecsült titkára eljegyezte *Kann* Gitta kisasszonyt.

Bloch Kálmán miniszteri szemellenőr eljegyezte *Süßermann* Pinkász fővárosi nagypáros leányát, *Giadé*. *Moller* Rezső, a Hungária egyesült gőzmalomok tisztviselője, 10.10. 6 25-én eljegyezte *Csillag* Rózsi kisasszonyt. *Csillag* Vilmos főreáliskolai tanár húgát. *Spányi* Püßöp eljegyezte *Weiss* Elza kisasszonyt. *Weiss* Adolf dobvőrári nagykereskedő leányát. *Soffer* Tóbiás janár 13-ikán vezeti oltárhoz a berzeicei zsidó templomban *Nebensahl* Regina kisasszonyt.

Wagner Sándor, a nagy-teremli takarékpénztár könyvelője eljegyezte *Scherer* Károly csákovári iskolaigazgató leányát, *Margitot*.

Máté József piskü államvasuti mérnök karácsonykor eljegyezte, Déván *Jakab* Piroskát, *Jakab* István királyi főrevizyósi bíró és *Soovaly* Mária leányát.

Ullmann Bernát a *Schmidt* Sándor és fia óég tisztviselője eljegyezte *Kohn* Saroltát, *Kohn* Henrik leányát Ó-Budán.

Tárnok József városi mérnök Keeskeménten, eljegyezte dr. *Dócs* Adolf Csengerfármegyei tb. főorvos, járóorvos leányát *Olga*, Szendrőről.

Stern Sándor Budapesten eljegyezte *Drach* Laura kisasszonyt.

Ingyen-tej. Egyévi működéséről az ingyen-tej-kiosztó-bizottság most a következőkben számol be: Két éven felüli gyermekek 124358 liternek megfelelő 497432 adag tejet s ugyanannyi szemlét fogyasztottak el. Julius 1-től a mai napig 978 csecesmő lett az intézet főorvosának bemutatva, javarésztük Székely-féle tejjel ellátva. Amennyiben a gyermekek egészségi állapot megengedi, nagyobb részt a helyszínen költöztetik el a nekik szánt tejmenyiséget, az intézmény főorvosa vagy a kórházi kerületi orvosok által utalványal ellátottak a tejet hazavitették. A csecesmők 60%-a betegnek bizonyult, kiknek kétharmadát az intézet főorvosa, egyharmadát kórházi, kerületi és magánorvosok kezelték. Az ingyen-tej-intézmény fontosságát a közelmultban meglez savakkal méltatta *Halmos* polgármester, aki az intézetben megjelenéven, dr. *Deutsch* Emil főorvos údvözlő szavaira válaszolva, köszönetet mondott a bizottságnak, a bizottság elnökeinek *Haár* Ignácnak és kiemelte, hogy az áldásos intézmény törekvéseit töle telhetőleg támogatni fogja.

A Jég- és vízviszonyok. A földmívelésügyi minisztérium vizirajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint az egész országban megenyhült az idő. Nyugaton átlag + 6 fok a hőmérséklet, keleten és északon a maximális hideg - 6 fok Cseisna. A Duna fajszi jégtorlasza még áll s itt a víz a koppanyi átvágásnál 5 centiméternyi áradás mellett 631 centiméternyi magasságra. A minisztérium részéről *Hajós* műszaki tanácsos a helyszínre utazott, hogy az esetleges sürgős intézkedéseket megtegye. A vizálásokban állg történt változás, amelyek közül a nevezetesebbek a következők: Paks 600 centiméter (+ 27), Fajszi 631 centiméter (+ 5), Baja 440 (+ 21), Mohács 556 (+ 28). Mohácsnál a jég megcsuszamlott, de reggeli 6 órakor ismét megállt. *Dudapestem* a Duna jégmentes és 4 centiméternyi apadás mellett mai magassága 977 centiméter.

Tűz a bányában. *Krakóból* jelentik, hogy este 8 órakor éjjel a *Javorzalói* szénbányákban ismeretlen okból tűz támadt, amely nagy kárt okozott. Az üzemet állítólag megszüntették. Ezernél több munkás kenyérrel vesztette.

Halálozás. *Fiuméből* táviratozzák: Dr. *Valencio* Antal nyugalmazott miniszteri tanácsos, Fiume volt polgármestere meghalt.

Letartóztatott sikasztó. *Temesvárról* jelentik: *Ivóskovics* Szafiron orsói határbiztos, aki már több leánykereskedőt lealcozott, *Orsován* letartóztatta *Mosics* León belgrádi pénzváltót, aki egy belgrádi bankháztól 7000 arany dinárt elsiszkasztott. A sikasztónál még 6500 dinárt találtak. *Ivóskovics* Zimonyba kísérte a sikasztót. A sikasztónak e hó 23-án *Bnli Bencion* belgrádi bankár 7000 dinárt adott át papírpénzben azzal a megbízással, hogy ezt a pénzt váltsa be neki magyar forintokra. *Mosics* a pénz nagyobb részét be is váltotta arany frankokra, de az egész pénzzel megszökött. A hatóságok rögtön elrendelték körözését. *Ivóskovics* a napokban Budapestre látogatott, észrevette, hogy a körözött sikasztó személyleírása teljesen ráillik egy utasra, akivel 24-ikén délután *Temesvárról* egy kocsiszakasban utazott Orsova felé. Rögtön megtele a kellő intézkedéseket és sikerült is mánap délelőtt *Mosicost* az orsói piacon letartóztatni. Az orsói főszolgabíró előtt valatára fogták *Mosicost*, aki beismerte tettét és a még megmaradt 6860 frankot átadta a főszolgabírónak. A sikasztót átadták a zimonyi rendőrségnek.

Közönetnyilvánítás. *Hoffmann* Mihály az Adóügyi Szaklap szerkesztője anyósának, *Hacker* Sarolta urnónek eihalódsága alkalmával a hozzá érkezett részvénytartózkodóktól úgy a saját, mint neje nevében ez uton mond köszönetet.

Új személydíjszabás a Kassa-Oderbergi vasuton. A m. kir. államvasutak vonalain 1903. január 1-én életbelépő új személydíjszabással egyidejűleg a Kassa-oderbergi vasut is, - mely magyar vonalaira eddig is a máv. személydíjszabási rendszert elfogadta, új személydíjszabást ad ki, mely szintén a máv. díjszabásához hasonló alapon létesült. A máv. és Kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak egymás közötti forgalmában eddig fennállott személydíjszabási közösség ezentel is fenntartatik oly módon, hogy a közvetlen menetjegyek a két vasut menetárainak összeadása által állapíthatnak meg, úgy azonban, hogy mindkét vasutra egyittvéve *Kassán* és *Ruttkán* át legmagasabb menetdíj gyanútló az új 16. vonalszakas árai fognak számítani. Ezáltal a Kassa-oderbergi vasutról Máv. állomásokra és viszont utazó közösség menedijak tekintetében nem lesz kedvezőtlenebb helyzetben, mint a Máv. saját belforgalmában utazó közösség. Az Ausztriából és Németországból jövő turistákra és úrdíjvendégekre a Magas Tátra idegenforgalma érdekében fennálló mérsékelt árú menetférti és körutazási jegyek árfelemlése nélkül változatlanul megmaradnak.

Öngyilkos joghallgató. *Karacsony* előcsétjén - mint megírtuk, - a Központi-Szálloda egyik szobájában holian találták *Ince* Béla kolozsvári születésű 23 éves sárospataki joghallgatót. Hátrahagyott leveléből kiitt, hogy a fiatal ember öngyilkossá lett. Megmérgezte magát. A család kérelmére a rendőrség mellőzte a fiatalember holtestének a boncolását.

Furfangos család. *Dobris* Nikitor alsó-árpási születésű földműves a minap elűnt az Arany-kéz szállóból. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a földműves valódi neve *Bogdán* S. Géza, aki Amerikába akart utazni és furgangos csaláknak esett áldozatul. Egy korcsmában két ural ismerkedt meg, akik megtudván, hogy *Bogdán* Amerikába szándékozik, detektíveknek mondták magukat. Kijelentették, hogy nem szabad ezentel Amerikába utazni, elvették 240 korona pénzt és *Hivataltas* vonatra ültetve hazaküldték. A rendőrség most nyomozza a két széhhámost.

Veszedelmes lakó. A minap egy fiatalember állított be *Schlesinger* Lajos villamos kalauz *Mátyas*-tér 6. szám alatt lévő lakására. Azt mondta, hogy *Róza* Jenő a neve, asztalosságát és szállást kért. A kalauz kiadta az asztalosságnyek a szobában lévő egyik ágyat. Tegnap az albrőlőv elment *Schlesinger* egy kocsnába s egy darabig ott üldögélt. Egyszerre csak azt mondta *Róza* Jenő, hogy a trafikba megy s otthagya *Schlesinger*. Mintegy félórásig várakozott rá *Schlesinger*, de megunva a várást haza indult. Amint a *Mátyas*-térre ért, észrevette, hogy albrőlője az ő bundájában, egy bőrdíndel a kezében siet egy mellékeletre. Amikor észrevette *Schlesinger*-t, a bőrdíndét eldobta és futásnak eredt. A járőrelők azonban elfogták. Kiderült a rendőrség, hogy amíg *Schlesinger* a kocsnában várt albrőlőjére, addig az hazament, minden értékes bolmit összehajította és meg akart szökni. A neve sem *Róza* Jenő, hanem *Glás* Gáspár. Azért jelentette be magát álnéven, mert félt, hogy elhagyott kedvese vitriolmérnyelét követ el ellene. A rendőrség leartóztatta.

Vesztett kutya a Józsefvárosban. A Józsefvárosban a karácsonyi ünnepek alatt veszett kutya kóborolt s miután többeket megmart, emenkőlki. A sebesültek közül eddig csak egy 26 éves napszámosnó jelentkezett, aki ma kapott védőoltásokat. Az előjáróság intézkedéseket tett, hogy a veszett kutyát hamarabb befogják s egyben ebzárlatot fog elrendelni a kerület területén.

A Nemzeti Színház betöről. Nagy izgatóság uralkodott ma este a Nemzeti Színháznál meg a rendőrségen is. A rendőrség ugyanis ma délután bizalmas értesítést kapott, hogy ma éjjelre betörés készül a Nemzeti Színház épületében. Azt mondta a rendőrség besugója, hogy a betörők a színház nyugdíjintézetének kasszájára pályáznak; azt akarják megfurni s esetelő fogják elérjözni az épületben, hogy tervezett munkájukat végrehajthassák. A rendőrség értesítette a tervezett betörésről a színház igazgatóságot, amely a kasszából kivételre a pénzt és az értékeket, úgy hogy a kassa üresen állott. A rendőrség pedig deletteket helyezett el az épületben, akik már estől kezdve átkutatták a színház összes helyiségeit, de betörőket sehol sem találtak. A színházi előadás végeztével azután detektívek a nyugdíjintézet pénztár közelében helyezkedtek el, hogy ha a betörők csakugyan végrehajtják tervüket, tetten érhessek őket. Eljött után egy óráig azonban még nem jelentkeztek a betörők a Nemzeti Színháznál. Nem lehetetlen, hogy a rendőrséget is felűltették a készülő betörés hírével, de az nincs kizárva, hogy a betörők neszét vették a rendőrség intézkedéseinek s boldogabb időkre halasztották el a nyugdíjintézeti pénztár megdzsmását.

A sülötmunkások kongresszusa. A tegnap megkezdett kongresszust ma folytatták a vidéki küllöttek teljes számban és a budapesti tagoknak nagy számban való részvétele mellett. *Tatar* Dénes elnök megnyitója után *Knaller* Gyözö (Brassó) az ipartörvény revizójához szolt.

Erdősen támadja *Knaller* a munkaadókat, az iparhatóságokat és a kormányt, kivánja az egész munkásszövonyok teljes reformálását, a munkaadók és munkások egyenrangúságát, a taono-törvény szigorú megtartását és megtartását. *Lux* Emil öleg a vasárnapi munkaszünet ügyét kívánja a törvény értelmében szigoruan ellenőriztetni. Ezután *Molitoriz* Gyula előadó az országos szövetség megalakítása ügyét ismerteti. Határozati javaslatot nyújt be, melyben egy szövetség létesítését javasolja. Kéri, hogy mondja ki a kongresszus, hogy ez országos szövetség érdekében erélyes agitiációt fejtsenek ki, különösen a vidéki városokban megválasztott szervezőbizottságok, melyek azzal felügyeltek lakítsanak. Végül a szövetség alapszabálytervezetét olvassa fel, melyet a kongresszus egyhangulag magévá tett. *Blaovics* Mihály (Nagykanizsa) megyei szervezettel kíván. *Knaller* Gyözö (Brassó) hozzászólása és *Molitoriz* előadó felvilágosító szavai után *Knaller* Gyözö németül adja elő a határozati javaslatot. Az országos szövetség önálló megalakították nyilvánítatik. *Tatar* Dénes javasolja, hogy a vidéki és budapesti szakszerveletek feloszlván, köteleztesenek az országos szövetségbe való belépésre. A javaslatot elfogadják. *Póór* Árpád az újjászervezett szocialis demokráta-párt megbízásából üdvözli a kongresszust. *Tatar* Dénes a szervezkedés és a szakszató ügyét ismerteti. Határozati javaslatot nyújt be s ajánlja elötagadásra következő indítványt: Mondja ki a kongresszus, hogy az ország valamennyi sülötmunkásának erkölcsi kötelezőgév teszi a Sülők szaklapjára előfizetni. *Javasolja*, hogy minden évben egy általános sülötmunkásgyűlésen válassza meg a magyarországi sülötmunkások szervező és szaklapbizottságát. A javaslatot egyhangulag elfogadják, mire az elöklő a kongresszust délután 2 óráig feltűgészlette. A kongresszus ülésen a kereskedelmi miniszterumot dr. *Drósszeghy* József miniszteri titkár képviselte.

A délutáni ülésen *Knaller* Gyözö (Brassó) német szaklapot kíván az erdélyi szakszók számára. *Tatar* Dénes és *Molitoriz* Gyula kijelentik, hogy sülötmunkások szaklapja csak magyar lehet. *Knaller* eró kijelenti, hogy saját erőjükből német szaklapot fognak kiadni, amelyet hivatalos szaklapnak elismerni azonban nem fognak. Ezután a vasárnapi munkaszünet ügyét ismerteti *Komka* Péter előadó. Erdősen támadja a munkaadókat a vasárnapi munkaszünetről szoló törvény kijátszása miatt. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint el is határozatott, hogy keresettek meg az illetékes miniszterium, hogy utasítsa az aaltas hatóságokat a sülők parra vonatkozó vasárnapi munkaszüneti törvény és miniszteri rendeletek szigorú végrehajtására és eről negyedévenként jelentést tegyenek a miniszteriumnak. *Molitoriz* Gyula előadó a politikai jogok kiterjesztéséről szól hosszasan. Felhívja a sülötmunkásokat, hogy szálljanak harora politikai jogokért. Következő határozati javaslatot nyújt be: Mondja ki a kongresszus, hogy követeli minden 21 éves magyar állampolgár részére nemzetiségi és neki különbség nélkül, a titkos választási jogot, egy a törvényhozási, mint a megyei és községi képviselövek választásánál. *Schaubach* Ferenc (Arad) hozzászólása után az indítványt elfogadják. *Tatar* Dénes a sztrájkjog ügyét ismerteti. Javaslatot nyújt be következőleg: Mondja ki a kongresszus, hogy követeli a sztrájkjog törvénybe iktatását, amelyben kimondassék, hogy egy szakmához tartozó munkások többsége, ha kimondja a sztrájkot, a kisebbségnek büntetés terho alatt követni kell a többség határozatát. A javaslat elfogadjatik. *Kohn* Lajos (Nagyvárad), *Knaller* Gyözö (Brassó), *Jelinek* Adol (Szeged), *Fromm* Viktor (Nagy-Szeben) és *Véghelyi* Pál (Sopron) kisebb indítványokat nyújtanak be, melyeket részben elfogadjanak. *Silberer* Ferenc (Bécs) az osztrák szakszervelet küldötte vázolja a saját ügyeket s mozgalmukat, ajánlja, hogy kölcsönös segítsé és segélyezés által a sülötmunkások helyzetén javítani

A szász trónörökösne regénye.

Budapest, december 27.

A szász trónörökösne és Lipót Ferdinánd szerelmi regénye felett még most sem tud napirendre térni a közönség. A nyilvánosság elé került közlemények közt természetesen van olyan is, amely a képzelődés világába tartozik, de maga az egész történet is rejtelmy marad, mert a szerelem sokat megénekel hatalma sem tudja megfejteni a kérdést, miért dobtá el magától a toszkánai nagyherceg két gyermeke életük legszebb szakában milliók által irigvelt állásukat, a fénynek, a jólétnek, a hatalomnak ragyogását. De a közvélemény részvétét mégis felkelti maga iránt a testvérpár, mert szokatlan cselekedetükben felismerjük az ember általános vonásait, önként választott sorsukban a tragikumnak azt az elemét látjuk, amelytől az érző szív nem vonhatja meg rokonszenvét.

És miáltal a művelt világban mindenütt feszült érdeklődés kíséri a romantikus affér fejleményeit, a két testvér sorsa közeledik az új jövőhöz, amely keserű csalódásokkal előlük világít.

A svájci hatóságok magányúgnak tekintették az első pillanattól kezdve a két fejedelmi testvér svájci tartózkodását és egy lépést sem tettek, ami az érdekes szerelmes helyzetét megnehezíthetné, azért Lipót Ferdinánd főherceg ma mégis elutazott Genfhez, engedve Lachenal ügyvéd felkérésének, aki tanácsosabbnak vélte, ha a testvérek nem tartózkodnak egy helyen s ha a tárgyalásokat a bécsi és drozdai udvar küldötteivel két helyen folytatják.

A főherceg és nővére sorsáról csak határozatlan híreket hallani. Az egyik verzió szerint a főherceg Dél-Afrikában fog letelepedni, míg másrésztől nem tartják kizártnak, hogy a főherceg és a trónörökösne szívük választottjával Amerikába mennek.

(A trónörökösne szökése.)

Drezda, december 27.

Olyan helyről, amely az udvari körökben állandó érintkezést tart, arról biztosítanak, hogy ami a trónörökösne szökéséről eddig a lapokban megjelent, nagyrészt az események helytelen ismeretén alapszik. Ugy a toszkánai nagyherceg, mint a szász királyi udvar sokáig keresett módot arra, hogy a nyilvános botrányt elkerülje, s a szász trónörökös gyermekeinek és saját tekintélyének érdekében hajlandó lett volna a legnagyobb áldozatokat meghozni. A trónörökösnek nagyon sajt, hogy oly asszonnyal keletkezett együtt élnie, akiről ő színtelen szeretett, aki gyermekeinek anyja volt, s akiről meg volt győződve, hogy szíve másnak ajándékozta. A trónörökös nyolc hónapig hordozta szívében ezt a fájdalmat, anélkül, hogy a világnak még csak sejtése is lett volna róla. Csak legközelebbi rokonai ismerték a helyzetet, s a szomorú viszonyok nagyon megkeserítették Albert kirának utolsó napjait. György király, Ferenc József király és a toszkánai nagyhercegi család ismerték a viszonyokat. Nem igaz, hogy más fejedelmi személyek is tudtak a Wettin és Habsburg-családok közt lejátszódó házassági tragédiáról, azok is csak legutóbb értesültek a botrányról. Mese tehát, hogy idegen udvarok békítő szerepet vittek a trónörökös és neje közt. A kibékülés ki volt zárva attól a pillanattól fogva, amikor a trónörökösne beavallotta, hogy az a gyermek, amelyet szíve alatt hordoz, nem a trónörökösé s amikor a levelezést elfogták. Legteljesebb arról lehetett szó ezek után, hogy módot keressenek a nyilvános botrányt elkerülésére és hogy jövőben a házastól látszatát fenntartsák.

Nem igaz továbbá, hogy a trónörökös párbajt vívott Lipót Ferdinánd főherceggel Salzburg közelében, mert Lipót Ferdinánd főherceg megtudta, hogy a szász trónörökös rosszul bántik feleségével, az sem igaz tehát, hogy a trónörökös ebben a párbajban megsebesült. A trónörökös egy vadászaton sebesült meg. Igaz az, hogy a trónörökös és vadászaton csak ürügyet keresett arra, hogy Ferenc József király kérésére a trónörökösne atyjával, a toszkánai nagyherceggel találkozhassék és megbeszélhesse vele a további intézkedéseket, minthogy a trónörökösnek már akkor kezei közt volt neje az a vallomás, hogy nem ő az atya annak a gyermeknek, amelyet szíve a tál hordoz.

Nem igaz továbbá, hogy a trónörökösnek neje iránt tanusított személyes viselkedése volt oka a trónörökösne ballépéseinek és súlyos következményekkel járó lépésének.

A nagyherceg, a trónörökös, a trónörökösne Fe-

reno József király beleegyezésével együttesen abban állapotok meg, hogy a trónörökösne áprilisban a betegetedése után megrendült egészsége miatt a Rivierára vonul vissza. Ez a betegetedés után a közönségnek nem tűnt volna fel, az ügyet aztán később egy vagy más formában egész csendben rendezték volna, annál könnyebben, mert maga a trónörökösne is így kívánta. Hogy csak a legszűkebb családi körben tárgyalták az ügyet, abból is kitűnik, hogy a szász trónörökös pár komoly vizsgálódásáról a legközelebbi udvari körökben semmit sem tudtak és oszakis a *Dresdener Journalban* váratlanul megjelent közlemény folytán értesült a közönség az esetről, amely hírlapi közlemény Ferenc József király beleegyezésével állapított meg.

Ez okból, hogy minden zajt elkerüljenek, Giron nyelvetsemert csak december elején bocsátották el, mert ha már régen elbocsátották volna, egy a botrány valamiképpen nyilvánosságra került volna, s éppen azzal, hogy Giron tovább is szolgálataiban tartották, elejét vették annak, hogy a botrány időnek előtte a nyilvánosságra jusson, mert senki sem tehetett föl, hogy a trónörökös oly embert, aki elrabolta feleségét, tovább is meg fog tartani szolgálataiban.

Giron elbocsátották, mert ismételtlen megszegt a becsületességét és ha a trónörökösne, a férjével, a királlyal és atyjával, a nagyherceggel való megállapodása elenére mégis megszökött, ez oszakis Giron rábeszélésére történhetett, aki becsületességére megígadta, hogy minden alkalozást, minden közbevetést a trónörökösnevel kerülni fog és mégis elbocsátása után is sűrűn találkozott a hercegnővel, levelezett vele és egyik levélben azt írta neki, hogy mint annak idején Koburg Luiza hercegnőt, őt is elmebetegnek akarják nyilvánítani és egész életére egy ideggyógyítóniszembe akarják zárni. Ettől a sorsról való féltésben szökött meg a hercegnő, amint ezt egy hátrahagyott leveleiben maga megírta.

Giron fantasztikus embernek mondják. Pedig André Giron nem az. Eppen ellenkezője egy fantasztikus embernek a huszonhárom éves, szép külsejű fiatal ember, aki a világ előtt az örökös féltelmeim embergyűlölet játszotta és olyan embert, aki megundorodva a társaságtól és az asszonytól a vallásban keres vigasztalást és aki környezetéről mondott alkalmi megjegyzésekkel parádézott, persze ott, ahol reméte, hogy megjegyzéseit szívesen halgatták. Giron nemcsak a trónörökösne, de más nőket is szuggérát, azért nem szükséges többé elhallgatni, minthogy az elfogott levelezésből is kiderül, hogy a hercegnő féltékenyreg tegye. Giron bírá, a testi előnyeivel, a szép szemeivel számot vető ember, aki nem először kerített asszonyt hátlójába és tartott benne fogva. Einte arra gondoltak, hogy Giron a trónörökösnevel való viszonyának felidezése után azonnal eltávolítsák, de Giron akkor bizonyos guynyal kijelentette, hogyha talán őt kényelmetlen ember gyanánt akarják kezelni, a külföldön röpiratot ad ki, és abban el fogja mondani, miért menesztették őt. Az udvarnál természetesen senkinek sem jutott észébe Gironnal másképpen bánni, amint minden tért bána azzal az emberrel, aki a hitvesét, gyermekeit, boldogságát és mindenét elrabolta tőle.

Jelmező Giron urra, hogy elbocsátásánál anyagi előnyököt is ki akart oszakisni és éppenséggel nem mutatkozott hiús léleknek, mert minden tette elárulta, hogy ha egy hajasszála is meggyörsül, meg fogja tudni az egész világ, miért történt az. A trónörökösne is voltak napjai, amikor az megbánva tettét a maga és gyermekeit sorsán panaszkodott és fértőlőt bocsátatot kért. Hogy a trónörökös meg nem bocsátatható, azt minden nős ember természetesen fogja találni és éppen ezt használta ki Giron, hogy a trónörökösne egész hátlójába kerítse.

A trónörökösne megszökött Salzburgból, a nékiül, hogy a szükéshez elég pénze lett volna, nem vitt magával más, mint ami a testűvel és éskzeretek. Csak akkor jutott pénzhez, mikor testvéreivel találkozott, aki egy osztrák banktól fölvette ott deponált szász hercegné koronáját. Mindaddig, amíg Luiza hercegnő külföldön marad, s amig nem jelenti ki azt a szándékát, hogy Ausztriába vagy Szászországba visszatér, sem a szász, sem a bécsi udvar semmit sem fog tenni ebben a dologban.

(Amit a szász trónörökösne beszélt.)

Berlin, december 27.

Chemnitzből táviratozzák: A *Chemnitzer Allgemeine Zeitung* szerkesztőjének alkalmá volt a szász trónörökösnevel beszélnie. Luiza hercegné asszony egy órahosszat társalgott a szerkesztővel s kimerítően beszélt el a legutóbbi napok eseményeit, elhatározásának okait és előzményeit. A trónörökösne milyen megindulva mondotta, hogy színtelen szereti Giron-t s nem cselekedhetett másképpen. Nem élhetett tovább férjével, akinek természete és jelleme annyira különbözött az övé-

lebesen. Silberer beszédét a jelenlevő rendőrtisztviselő főbeszakította, mire Tatár Dénes, Knaller Gyözö és Molitorisz Gyula tüntetőleg az osztrák küldöttek közszenetet mondtak megjelenéséért s a "Lajtan" tul levő tagársaknak üdvözlétüket küldték.

Molitorisz Gyula végül a kongresszus tagjainak és a vidéki küldötteknek köszönetet mond. Knaller Gyözö a vidéki küldöttek nevében köszönetet szava az kongresszus elnökségének, a szervező- és lapbizottságnak. A budapesti sütőmunkások nevében Tatár Dénes írt még a zárószóval, mely után a kongresszus véget ért.

— **Leconte szenátor a párbajról.** A párbaj ellen Franciaországban is küzdenek, s a mozgalom egy legteljesebb harcossá, Leconte szenátor, aki nemrégiben törvényjavaslatot nyújtott be a párbaj ellen. A szenátus átadta a javaslatot egy szüköböz bizottságnak, amely komolyan nekilátott feladatának. Egyik bécsi lap párisi tudósítója abból az alkalomból, hogy Bécsben megalakult a párbajellenes liga, beszégetést folytatott Leconte szenátorral párbajellenes mozgalomról. A szenátor, ámbár törvényjavaslatot nyújtott be a kérdésben, a gyors megoldást nem a törvényhozástól várja elsősorban. Szükéségenek tartja, hogy Franciaországban a törvénykönyvben szigorubb paragrafusokat illeszkessen be a kihívás, a sebesülések és a halálós vég eseteire, amelyeknek elbirálásánál a a bírő bölcsességének is terget enged, de nagy súlyt fektet a társadalom állásfoglalására. Beesületbiróságok alakítását tartja sürgös feladatnak, amely törvényes intézménnyé válhat, és amelynek ez előzetes határozata enyhítő körülményül is szolgálhat a súlyos végű párbajok gyötteséi számára.

— **A fűtés halottjai.** Berlinből táviratozzák, hogy a Orunwald egy nyaralójában, ma reggel halva találtak a portást, egy szögölt, ennek feleségét és fiát. A vizsgálat kiderítette, hogy a központi fűtőkészülék kűrtűből kiáradó mérges gázok ölték meg valamennyiüket.

— **Letartóztatott anarkhisták.** Barcelonából jeentik, hogy ott három anarkhistát letartóztattak, akik Buenos-Ayresből érkeztek oda.

— **A Kis Lap,** a hazai gyermekvilág e kedvelt lapja immár harmincharmadik évfolyamát kezd *Forgó bási* szerkesztése alatt. A Kis Lap zászlaja köré az új évfolyamban is ittűsáci írónk legjelésebbjei sorakoznak. Így *Benedek Elek,* mint a Kis Lap iómunkatársa ezentul kizárólag a Kis Lap számára írta bájos ittűsáci elbeszéléseit és meséit. És egyik erős oszlopa lesz az újságnak *Gál Mózes* is, kitől *A három kenyérszafas* címen hosszabb és érdeklítő elbeszélés készülést kezd meg új iolyamában. A régiek közül gyakran fogunk a Kis Lap olvasói dr. *Kunoss Ignáccal* találkozni ki *Gál-Babá* meséi cím alatt írt keleti tündérmeséivel eddig is annyi gyönyörűséget szerzett kis híveinek. Nagy *Endre Kerekes Pálkó halandajait* írja az új évfolyamban befejezti. Gyakran fog megszólalni a Kis Lap annyira kedvelt *Mamájá,* továbbá *Ételka* és *Ida* néni. valamint *Pásztor József. Csukási Ilona. Mendelényi Béla. Szász Margit, Krenedics Ferenc, Goda Géza, Bodonyi Nándor, Szegedi Ernő, Hevesi Sándor, Jakab Odón, Krécsy Béla (Béla báosi)* és az írői nemzedéknek még sok más új és régi tagja, hogy egyesült erővel minél változatosabb tegyék a Kis Lapot. A versírók közül *Roboz Andor,* mint a Kis Lap társzerkesztője ezentul is gondoskodni fog, hogy a költemények, egy tárgyukat, mint alakjukat tekintve, a legnagyobb változatosságot mutassák. A régi rovatokhoz (Innen-onnan, Apróságok a természetvilágból, Az iskolából, Trétek, Játékok, Találós versek, A kis ezermester stb.) az új évfolyamban még újak fognak járulni, úgy hogy a Kis Lap ezentul még jobban rá szolgálni arra címre, amelyet eddig is kivívott magának, a magyar gyermekvilág legkedveltebb lapjának címére. A Kis Lap előfizetéséi ára 1/4 évre csak 2 korona, minden magyar családnak tehát könnyű szerrel járhatja ezt a kitűnő és a külföld által is méltán megírta gyermeklapot. Mutatványszámokat kivanatára szívesen küld a Kis Lap kiadóhivatala. (Budapest, Kerepesi-út 54.)

— **Rendőri hírek.** *Mutris* Árpád 15 éves lovaszfiú Dunakeszen *Hesz* Ede trónérölt 200 koronát érő ékszeret ellopott. Letartóztatták. — *Szalay* József bádögosségű panaszt tett a rendőrségen, hogy tegnap a kómetvelgyi-úton három ember megtamadt a 15 koronáját elrabolta. A rendőrség keresi a rablót. — *Humboldt Kurt* Ernő váci születésű 16 éves harmadik gimnázista tanuló elűnt szüleinek Telek-tér 6. számú lakásáról. Állítólag rossz bizonyítványja miatt buzdott el. — *Hirschfeld* Károly Valero-útcá 1. számú libamáj-kereskedésébe betörték az éjszaka és 250 koronát érő libamáj ellopottak. — *Ordög* István aróképestű László nevű kis fia a minap iorró teát rántott magára s úgy összeégett, hogy belehalt seobe. — *Ferenczi* Gyula szabómester Dobány-útcá 21 számú üzletébe betörték és onnan 250 koronát érő ruhameit ellopottak. — Ma déliólt a Bálint-útcá 19. számú ház előtt egy bórakásban egy leányososemő holttestet találtak. Az apró holttestet, amely meg volt fogva, még a nagy hidegben rejtette oda lelkeien anyja és csak most akadtak rá, amikor a bórakás elolvidt.

(x) **A gyermek legjobb erősítő és tápszerűl a Zóltán-léle iz- és szagmélküli csukamáj-olaj** ajánlható. Uvegje két korona. Zóltán győgytárában, Budapest, V., Szabadság-tér.

(x) Szilveszteri tréfa, játék-ölömütés, tombola, újvi szerezse-maics Kertész Tódornál.

61. Lujza hercegnő megértesítette, hogy szokási tervét csakugyan jó előre meggondolta és előkészítette. Ami jövőjét illeti, reméli, hogy mégis sikerülni fog elválnia férjétől s akkor aztán férjhez megy Gironhoz.

A trónörökös azszal végezte, hogy gyermekeit nem szakíthatják el tőle örökös bizik benne, hogy időnként láthatni fogja őket.

(Beszélgetés Gironnal.)

Páris, december 27.

As *Echo de Paris* munkatársa meginterjúvolta André Giron nyelvemestert, aki mindenkélt a mult-járól nyilatkozott.

— Genfben 1879-ben születtem, szüleimet korán elvesztettem és a katonai pályára készültem, de gyöngye egészségügyi állapotom nem engedte. Lúttiben bevégztem az iskolákat. Ekkor állás után mentem. Dresdenben a trónörökös házában kínálkozott számomra egy és *Keresztély* és *György* hercegek preceptora lettem. A francia nyelvben kellett őket oktatnom és később a matematikában. 1902 január 8-ikán foglaltam el állásomat. Aztán elbeszélte Giron, hogy élete a trónörökös udvaránál május elsejétől fogva, amikor a trónörökös családja a wachowitz kastélyba költözött, bensőbbé vált. A trónörökös érdeklődni kezdett a lelké iránt és gyakran maga is jelen volt. Az ebédnél térje és a gyermekek francia nyelvemestere közt állt. A trónörökös szép volt és intelligens, a nép valószággal imádta. A trónörökös erőszakos volt és nem igen intelligens. A toscanai nagyherceg leánya csakis anyjának parancsára ment hozzá feleségül. Valóságos martíromagot szenvedett.

A történet egészen egyszerű. Naponként láttuk egymást, eleinte csevegünk, aztán bizalmasabb letünk, végre jött a vallomás.

Aztán következtek a gyanúsítások. November 14-ikén elhagytam a trónörökös házáat. A trónörökös elötkölte, hogy követni fog. A szökés terve elő volt készítve. Kedvezett a szökésnek az, hogy a trónörökös minden évben Salzburgba szokott utazni.

Giron aztán elmondta, hogy Genfből először Brüsszelbe ment és ott maradt egy hónapig. Aztán telegramot kapott a hercegnőtől, aki kérte, jöjjön Zürichbe, ahol őt és fivérét, Lipót főherceget találja, akinek ő mindent elmondott.

(Giron naplója.)

Giron átadta az újságíróknak naplóját, amelyből a következőket közöljük:

December 19-ikén: A hercegnő e hó 11 és 12-ike közti éjjel Lipót Ferdinánd főherceggel elutazott Salzburgból. A főherceg éjjel fény órákor lépett be nővérehez. A hercegnő néhány darab fehérneműt, pár darab ékszeret egy kiegészítőben visz magával. Két arab ló viszi őket a holdfényes fagyos éjszakán Bischofshofenbe. Ott a pályaudvar még zárva van. A harmadik osztályú vartéremben várják be a vonatot, amely Buchson át Zürichbe viszi őket.

December 24-ikén: Huszonnéggy órával később érkeztem Zürichbe, mint hitték. Kétségbejött éjszakát töltöttem, Genfben utaztam.

December 21. Színházban voltunk és bevásároltunk.

December 23. Karácsonyfit vettem az 6 számára.

A napló elolvasása után az újságíró azt kérdezi Gironról:

— Mit szándékozik most már tenni?
— Megesküszünk, válaszolt Giron röviden.
— Esküvőnk után Franciaországban, talán Párisban fogunk letelepedni. A hercegnő nagyon szereti Párist. Nagyon egyszerű izlésű nő. Dolgozni fogok.

Kérdés: Tudja már, mikor lesz az esküvőjük?

Giron válasza: Még nem tudjuk. Egyelőre hosszabb ideig maradunk itt. Ez az egyetlen város, ahol le nem tartóztathatnak bennünket. Itt a szállóban állandóan van százegy titkos rendőr, Sohwarz a neve, de nem tehet ellenünk semmit, csak azt várja, hogy elhagyjuk Genfot, és esetben azonnal letartóztatna bennünket; de addig nem távoztunk Genfből, míg nincs minden rendezve. Az udvar azt követelte, hogy a hercegnő visszatérjen. Az azonban kereken visszautasította ezt a kívánságot, mert tudja, miéle sors várja. Kitűnő ügyvédünk van itt és a genfi rendőrség megvéd bennünket. Mi reméljük, hogy a szász udvar kérni fogja Rómában a házasság felbontását. A főherceg elutazott. Egyebet nem hallottunk. A hercegnő folyvást gyermekeire gondolt.

Lipót Ferdinánd hercegről azt mondta Giron, hogy nem írta alá rangjáról való lemondását, mert azt is kívánja tőle, hogy örökre hagyja el hazáját és mondjon le anyagi jogairól. Ezt ő nem teszi. A herceg az elője terjesztett lemondó iratot aláírás nélkül küldte vissza Bécsbe.

(A válna.)

Dresden, december 27.

Rómából megbízható forrásból közlik, hogy a pápa már régóta aggodalmat táplál, valahány-szár a katolikus uralkodóházak tagjai házasságukhoz dispensációt kértek a pápa el is van tőkélve, hogy esetenként nem adja meg a dispensációt, mert meggyőződése, hogy a katolikus uralkodóházak tagjainak közeli rokonsága következtében az összeházasodás révén a dinasztikák elastnyulnak.

A két legidősebb szász herceg ma délután sétakocsizást tett. A városban nagy feltűnést keltek, meit a hercegek már több, mint egy hete nem távoztak a palotából,

(A drezdai udvar.)

Dresden, december 27.

György király állapota lényegesen javult, ellenben Carola Özevy királyné betegségére a legutóbbi napok izalmai károsan hatottak. Az özevy királyné Lujza hercegnoszony szokása óta csak egyelőnenyszer hagyta el lakását, amikor istentiszteletra ment az udvari kápolnába.

Bresda, december 27.

As udvarnál nagyon nyomot a hangulat s különösen a király igen rosszkedvű. Újévkor csak a minisztereket fogják a király betegágyához beszáítani. A trónörökös, Karola királyné és Matild hercegnő a szent estén sok szegény gyermeket megajándékoztak, de ennél az ünnepi alkalomnál egyetlen szót sem intéztek a gyermekekhez.

(Lipót Ferdinánd főherceg.)

Páris, december 27.

A Matia munkatársa Genfben meginterjúvolta Lipót Ferdinánd főherceget, aki a következőket mondta neki:

— Mihelyt elhatároztuk, hogy Szászországot, illetőleg Ausztriát elhagyjuk, megállapítottuk, hogy Genfben megyünk, ahol biztonságban vagyunk. Itt semmitől sem kell tartanunk, mert testvérem és én nem követünk el büntetendő cselekményt. Itt, ahol szabad polgárok vagyunk, a mi jogunk magunkat vetni az ország törvényeinek. El vagyok határozva, hogy sohaem teszem többé a lábamat osztrák földre. Mindent elhagyok, mindentől lemondok, nem akarok többé főherceg lenni és még nevemet is megváltoztatom. Ugy akarok élni, mint bármely szabad polgár. Két nappal megérkezésünk után levéllel kapitán Ferenc János császár 6 felségétől, amelyben azt kívánja, hogy térjünk vissza. De azt feleltem rá, hogy nem engedelmekedhetem neki. Egyikünk sem tudta többé elviselni az udvari életet. Előzött két-három nappal, testvérem János Ferdinánd atyám nevében szólított föl, hogy térjünk vissza. De neki is elutasító választadtunk, sőt kijelentettük, hogy ezental semmiféle megbízottal sem fogunk tárgyalni. Jogtanácsosunk szükség esetében felelni fog nekik. Nővérem elhatározásához senkinek sincs köze. Ami pedig az én ügyemet illeti, ezek csak engem érdekelnek. Mindegyikünk azt fogja tenni, amit jónak hisz. A svájci törvények megoltalmaznak bennünket. Boldogok és szabadok vagyunk, és bizunk a jövőben. Egyebet nem kívánunk. Magánembernek tekintem magamat, aki főtiszadatul az etikett és az udvari élet járma alól. Az osztrák és a szász udvar nem egzisztál előttünk. Csak az az egy kívánságom van, hogy ezental azt tehessem, ami nekem tetszik.

Genf, december 27.

Lipót Ferdinánd főherceg tegnap este Adamovich Vilával elutazott Genfből s onnan a két órányira levő Montreuxbe ment, ahol a Kontinental-szállóban vett lakást. Lujza hercegnő és Giron Genfben maradt. A társaság Lachenal ügyvéddel tanácsára vált szét. Az ügyvéd megmagyarázta nekik, hogy ezidőszent jobb lesz, ha nem maradnak együtt, mert ezt nemcsak az illendőség követeli, hanem érdekük is, mert így könnyebben tárgyalhat a trónörökös családával s inkább remélheti a nehézségek megoldását. Lipót Ferdinánd herceg és Lujza hercegnő ezt belátta. Az Anjeterre-szállóban meleg bucsut vettek egymástól. Genf és Montreux között telefon-összeköttetés van s Lipót Ferdinánd herceg Montreuxbe való megérkezése óta minduntalan beszél telefonon a testvérel.

Bécs, december 27.

A *Neues Wiener Tagblatt* arról értesül, hogy Lipót Ferdinánd főherceg nem volt rábírható a renunciació aláírására. A renunciació ugyanis tartalma az örökösödési igényekről való lemondást is, s főherceg pedig kereken kijelentette, hogy e jogáról nem hajlandó lemondani, mert ezental is számot

tart arra, hogy alya vagyonából a reá eső részt megkapja.

Hír szerint a toscanai nagyherceg az utóbbi napokban megváltoztatta végrendeletét s Lipót Ferdinánd főherceget kitagadta. A nagyherceg végrendeletében részletesen megkölte ezt az elhatározását.

(Adamovich kisasszony.)

München, december 27.

Adamovich Vilma kisasszony, Lipót Ferdinánd barátjáné hosszabb idő óta a Brüderstrasse 10. számú ház első emeletén lakott. A kisasszony két héttel ezelőtt elhagyta München. Tegnapelőtt Genfből levél jött tőle, hogy háztartását oszlassák föl. Híre jár, hogy Adamovich kisasszonyt, mint alkalmatlan külföldit úgy utasították ki Bajorországból.

Brünn, december 27.

Adamovich Vilmaról egy itteni ismert nevű ügyvéd, aki régebben az osztrák törvényszékek-nél Lipót Ferdinánd főherceget képviselte egy ellene támasztott perében, a következőket közli:

Mielőtt Lipót Ferdinánd főherceg Adamovich Vilma megismerte, a rendkívül szép leány egy meyerhof-utcai hírhedt mulatóhelyen volt. Itt találkozott vele a főherceg. Egy napon Adamovich Vilma egy detektiv a rendőrségre kísérte, az atyját pedig felszólították, hogy a rendőrségen átvetheti leányát. Ez meg is történt.

Hat év előtt Lipót Ferdinánd főhercegné viszonya volt egy Felikán nevű leánnyal, aki békés uton akart magának és gyermekeinek a főhercegtől tartásdíjat kieszközölni; végre is ügyvéd által bepereltette a főherceget s a törvényszék havi 30 forint tartásdíjat ítélt meg. Nagyobb összegre nem lehetett kötelezni Lipót Ferdinánd főherceget, mert ügyvédje kinyilatkoztatta, hogy a főherceg vagyonai viszonyai többet nem engednek meg.

(Tárgyalások.)

Hiteles helyről jelentik, hogy osztrák és szász részről a két legmérvadóbb személyiség legközelebb találkozni fog. A tárgyalások a találkozás helye és ideje iránt megindultak. E találkozón véglegesen rendezni fogják a trónörökös ügyét.

Bécs, december 27.

A *Neues Wiener Tagblatt* az udvarhoz közelálló körökből kapott információk alapján közli, hogy ma a szász és a bécsi udvar között tárgyalások voltak Lipót Ferdinánd főherceg jövődó helyzetét illetőleg. A főherceg eszekekedte ugyanis benyolult jogi kérdéseket idézett elő, amelyeknek megoldása elodázhatatlan. E tárgyalások során szóba került az is, hogy mikor Lipót Ferdinánd főherceg Adamovich Vilával szaktított évi járadékot, illetőleg tartásdíjat biztosított neki, de ennek fejében Adamovich Vilma kötelezte magát, hogy minden északkütelet megszünteti Lipót Ferdinánd főherceggel. Az új fordulat következtében Adamovich Vilma elveszti ezt a járadékot.

A szegedi paprikáról.

A szegedi paprikát általában hamisítják.

Hiába van irodalom, Színművészet szép hazánkban, Hiába van parlamentünk S büszke Akademiánk.

Hiába vágunk erővel Művelt Nyugat kapujának, Meg nem nyílik az minékünk S csak kanizsok maradunk.

Két termény jutott idáig Tőlünk szép Nyugat homába, A Rákóczy-keszervis S a szegedi paprika.

Rákóczynek híros vizét Eikeverni lehetetlen S ninoszen oég a nagyvilágon, Mely helyébe adna mást.

Oh de Szeged paprikáját Eppen Szeged városában Eikeverik téglaporról S hamisítást kap Nyugat?

Eddig bátor, büszke fővel Jártam messi idegenben, Tudva, egyben a legelsők Mi, — mi magyarok vagyunk,

Tudva, hogy ha irodalmunk Kedvelges és szegényes, De az első, a legelső A szegedi paprika...

S mostan, — rémítő valóság!
Megtudom, hogy hamisítás
S hogy im, a paprikaszat
A külföldön jelesebb.

Ez volt minden büszkeségünk,
Most hát ez is elveszett,
Szegény hazám, Magyarország
Oh mi lesz, mi lesz veled?

X.

Dal a markotányosnőről.

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy ezantál csak férfiak legyenek markotányosok.

Ti voltatok az ezred lányai.
Fiók Lippert, Vampetios, Bányai!
Most végetek, — s szemembe könny szökött
Nem jártok már a regiment mögött.

A regiment, a búske regiment
Hajdanta hogyha haro terére ment,
Sokkalta bátrabb volt, mert oldalán
Vigan haladt a szőke, barna lány.

Ó volt az ezred markotányosa.
A haro terén a sziv kormányosa,
Szerelmes volt belé a regiment,
Hajdanta hogyha haro terére ment.

Rajongott érte hadnagy, közlegény
S titokba' szöve kötöttik a regény.
Az ellenség még legyvert sem szegsz,
S máris meghódol órnagy, ezredez.

Romantika! Im mély sírdba szállsz,
Melyből feltámadást sosem találsz,
Zúghat az ágyú, dob s a trombita,
Nem lesz a haroban több romantika.

S ha egyszer ma'd a haro terére ment,
Oly árva lesz a búske regiment,
S a közlegény szemébe könny szökött,
Leány nem jár a regiment mögött.

A.

FŐVÁROS

(*) A kézbizetés új rendje. A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. törvényeknek a kézbizetésre vonatkozó fejezete az 1903. évi január elsején életbelép. Ezentúl a közigazgatási hatóságok részéről magán elekhhez intézett hivatalos iratok kézbizetésre rendszerint postai uton történik. A hatóságokat megillető portmentesség a helyi igazalomra is kiterjed. A megmaradását igénylő, valamint a kényszer-kézbizetéseket a fővárosban a bejelentő-hivatal mint egyuttal központi kézbizető-hivatal teljesíti. A földadó hatóság a kézbizető-hivatal közvetlenül keresi meg. Az igazságügyi hatóságok határozatait is a bejelentő-hivatal fogja kézbesíteni. **Halmos János** polgármester körrendeletet intézett a főváros ügyosztályaihoz, amelyben rámutat arra, hogy az új rendszer milyen nagy előnyöket biztosít a fővárosnak. Köztudomású, hogy milyen tetemes költséget okozott a fővárosnak a kézbesítő-szolgálat ellátása s növelte a terheket az, hogy a saját ügyein kívül az idegen hatóságok és bíróságok kézbizetéséről is gondoskodnia kellett. Most a főváros az összes idegen kézbizetések terhéért megszabadul s további előnyök származnak abból, hogy a postai uton való küldéssel a költségek nagyban kevesbednek. Szükséges ezért, hogy a postát a kézbesítés minél nagyobb anyagra kiterjesszék. A kézbesítés új formája mellett a főváros kézbizető-személyzetének egy része számfeleltív válik s részint más szolgálatra kell őket beosztani, részint pedig nyugdíjazni. A polgármester most az összes ügyosztályok vezetőit felhívta, hogy a kézbizető használatosságára vonatkozó adatokat hozzá negyvennyolc óra alatt terjesszék be.

(*) Adóvallomások benyújtása. A kerületi előjárások felhívják azokat az adózókat, akik III. vagy IV. osztályú kereseti adó, vagy tőkekamati és jövedelmű adó befizetésére kötelesek, hogy ezen adókra vonatkozólag a törvény intézkedésénél fogva az 1903. évre benyújtandó vallomásaikat a törvényes következmények terhére az 1903. évi január 20-ig nyújtsák be. Felhívják továbbá az előjáróságok a helybeli házak és telkek tulajdonosait, hogy ingatlan birtokukra néten bekebelezett terheket, ezen birtokuk után az 1903. évre kivetendő általános jövedelmi pótdadó megállapításánál a törvény értelmében leszámítandó kamatait 1903. évi január 31-ig jelentsek be. A szükséges iratokat naponta reggeli 8 órától déli 12 óráig a kerületi adószámviteli osztályok ingyen szolgáltatják ki, s egyazon osztályoknál a kitöltött vallomások is elismervény ellenében nyújthatók be.

(*) A por az iskolában. A VII. kerületi 1. számú iskolázók a főváros tanácsához kiváló jelentőségű beadványt intéztek a iskolának portól való megtisztítása érdekében. A föltétlenül méltánylásra érdemes ügyet a beadvány ezekben adja elő:

Iskolászaink legutóbb tartott ülésén **Zboray Béla** elnök kezdeményezésére hosszas vita indult meg azon kérdés körül, miképpen lehetne az iskolatermekben otthonos por feltöltésének lehetőleg gátat vetni? Tény az, hogy ahol naponta száz meg száz láb jár, ha mindegyik csak egy pár porszemét hoz is be, már elegendő nagy por keletkezik, s ha emellett a padló vagy laza vagy hűszagos, úgy hogy még aulról is száll lel por, egyszerűen tűrhetetlen lesz a helyzet. A tanító előadás közben nem ülhet folyvást egy helyben, járkálnia kell, különösen az alsóbb osztályokban, ahol folyton nyomában kell lenni az apró gyermeknek, a járáskeles által a por felverődik a padlóról. Különösen sok por verődik fel a leányosztályokban, a tanítónők ruháira által. A mai divat szerint való női ruhák mind uszályosok vagy legalább is olyanok, hogy széjük a padlót söpri. Ha már most a tanítónő ilyen ruhában végigmegy az osztályon, valóságos porfelleg támad nyomában, a por pedig megfűti a levegőt és ott is marad jó soká. Hogy a porral egyetemben mi minden kerül a levegőbe, az a tudósok vizsgálatai nyomán már rég ki van derítve, ennek felsorolásával itt ez alkalommal foglalkozni nem akarunk, utunkunk kell azonban arra, hogy az a szülő, aki egészségesen adta át az iskolának gyermekét, megkövetelheti, hogy gyermekét egészségesen adják is vissza és hogy elvároltsanak a gyermek köréből mindent, ami egészségét veszélyeztethető. A jobbműködő szülők gyermeke, aki otthon jó levegőben él, az iskola levegőjéből szívja magába a betegség ocsirát, a rossz levegőben, zseftől lakásban élő gyermek, ki legalább az iskolában szívatna kevésbé rossz levegőt, nem talál mást, mint port és rossz levegőt, amelyből otthon ugyis tulnontulok része van.

Hogy a por, különösen az a por, amelyet sok ember sok helyről hord össze, a legveszedelmesebb, régi tény. És ha már az nincs módunkban hogy a por összehordását, felgyülemelést megakadályozzuk, módot kell találnunk arra, hogy a felgyülemelést por ne kevertessék a levegőbe. Ennek két módja van: megakadályozni hogy a por felveressék és a lerakott port lehetőleg megkötni. Az első módra nézve az iskolázók magáivá tette **Zboray Béla** elnök amaz indítványát, hogy a székesfőváros tanítónői a tanács úján megkéressenek, hogy **hosszu, uszályos ruhákat a tanítási idő alatt tűszék fel**, hogy ez által ruháik széie a padlót ne söpörje. A hosszú, uszályos ruha viselését a tanítónőknek eltiltani nem lehet addig, míg a társadalom a maga jószágából a divatot nem módosítja; na ez megtörténik, a tanítónők a divatot követve önként letezik hosszú ruháikat. Addig is csak a lent ajánlott módon lehet a dolgot segíteni. A másik módra nézve — a por megkötni — az iskolázók **Siket Traján** elnök amaz indítványát fogadta el, hogy előszőrű volna az **iskolák padlót azon pormentesítő kenőccsel beereszteti**, amely a m. kir. postahivatalok helyiségeiben már vagy két éve használatban van és gyakorlatilag is igen szépen bevált.

(*) A temetői fényképezés. A köztemető-bizottság bizonyos föltételekkel tudvalevőleg megengedte a temetőbeli sirok fényképezését. Most ehhez a tanács is hozzájárult, akként, hogy aki a temetőben levő sirokról akar fölvételt csinálni, engedélyt köteles kérni, még pedig, ha közönségesebb sirokat fényképez, akkor az illető családosi s ha nevetesebbet, akkor vagy a közegészségi ügyosztályt vezető tanácsostól, vagy a temető gondnokától.

(*) Segédfogalmazói állások. A belügyminiszter ma érkezett leiratában tudatja, hogy jóváhagyta a közgyűlésnek azt a határozatot, amelyben utólag kimondta, hogy a fogalmazó-gyakornoki állások közül tizenketőt megszüntet s helyébe tizenkét segédfogalmazó állást szervez egyenként 1800 korona fizetéssel és 700 korona lakspénzzel. Ezzel kapcsolatban, azt is jóváhagyta a miniszter, hogy az árszékelnél is szervezzen a főváros hatóság egy segédfogalmazói állást, a megjelölt egy fogalmazó-gyakornoki állás megszüntetésével.

(*) Mentesség a házától. **Lukács László** pénzügyminiszter engedélyre alapján a budapesti adófelügyelő értesítette a székesfőváros hatóságát, hogy a IX. ker. Erke-uticában levő teken épülő iskola- és kisdudóv épületére s illetoleg a lakásrészekre az 1902. évi október hónap elsejétől kezdődő joghatályal átadott házadó-mentesség engedélyez.

(*) A tűzoltók létszámának a szaporítása. A tűzoltóság létszámának busz tűzoltóval való szaporításához a belügyminiszter is hozzájárult. A tanács most fölhívta a tűzoltóságot, hogy az új személyzetet már január elsején kezdje meg a munkáját, mert ez a fokozott tűzvédelem szempontjából szükséges. Hogy az új tűzoltók hozzá lesznek beosztva arról a tanács ezentúl fog intézkedni, azaz a kérdéssel kapcsolatban, hogy vajjon a Stáhiy-utcai tűzoltó kirendeltséget át helyezték-e a Beivárosba vagy pedig, hogy az új tűzoltóknak csak egyrésze teljesíten szolgálatot.

A BUDAPESTI NAPLO telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

SZÍNHÁZ, ZENE

** Operaház. **Meyerbeer: Észak csillaga** című vig dalműve **Bianchi Bianca** távozása óta leszorult a műsorról. Az illusztris művésznek **Catherina** alakítása felelhetetlenül marad meg emlékezetünkben, hiszen virtuóz ének-technikája és bensőséges művészkete éppen ebben a szerepben aratta legnagyobb diadalait. Ennek a nagy alakításnak emlékezetével kellett megküzdnie **Blätterbauer** Gizellának, az **Operaház** rokonszenves koratur-énekesnőjének, aki ma este először lépett lámpáink elé **Catherina** szerepében. A fiatal művészno becsovgya nem vallott kudarcot és csak hálánkat érdemelte ki, hogy lehetővé tette **Meyerbeer** vig dalművének előadását, amelyben minden alkalommal nagy gyönyörűséggel fedezük fel az új színtalmon modern francia (és nem francia) operett örökifjú nagymamáját, **Blätterbauer** kasszonyt, aki tudvalevőleg hosszabb ideig betegeskedett, teljesen kibeverte baját, organumának javára vált a pihenés koraturájára pedig dicsérettel állta meg helyét ott, ahol valamikor **Bianchi** rakéta lobogtak. A közönség meglehetősen rokonszenvenvel fogadta a gyönyörű megjelenésű művésznőt, aki föladatának nehézségeit tudással és gráciával győzte le. A többi szerep a régi kezében volt. De hálás elismeréssel kell külön megemlékeznünk **Ney Dávidról**, aki ösmert kabinetalakítását: **Péter** cárt adta. Bámulatos a mi mesterdalnokunk kitarása: **Bertram**, **Pizzaro** és **Henrik** király után ma este a járdáság minden jele nélkül énekelte **Péter** cárt, tündökletes organummal, örökifjú művésztel. (G.)

** Gyerekpremier a Vigszínházban. Bájosabb látvány alig kínálkozott még morózus tekintetű kritikusi szemnek, mint amelyet ma délután mutatott a **Vigszínház** aranyoschér nézőtere. Csakugyan aranyoschér volt ez a szép, tetszetős színház: csupa aranyos derű sugárzott sok-sok száz kicsike néző aróráról és szeméből s az ártatlanság leher jékejében ragyogott nézőtér és színpad együttvéve. A deszkák, amelyeken az **Osvirgás Micik** és a **Loutek** sikamlós pajkoságai járkák, ma délután csakugyan az a káprázatos tündérvilágga lettek, amely telidesteli van mindentéle csodával. Már tudniillik a kicsikék számára!

A **Vigszínház** ma délután gyerekpremiert rendezett és előadta **Komor Gyulának Liliomszói** című, hal képből álló tündérmeséjét. A darab emondja, hogy indul világga **György** herceg, **Fehérország** királya, hogy testvérkéje, **Aranka** királykisasszony számára, az örökifjúság forrásából búvós italt hozzon. O menté meg **Lilioszait** is, **Filoxera** boszorkány tündér mostohaleányát a ocságából s mind a kettőjük keresésére indul aztán **Tehető** **Pista**, magyar legény a maitkáival, **Jutkával**. A herceg rátalál az örökifjúság forrására és **Tehető** **Pista** is sok csoda után, ő rájuk kettőjükre s azt nézni, hogy a csupa-apróság közönség milyen lélekzetvisszatörjva, tágrán; ittott szemekkel nézte és vette valóságának mindazt a színpadi csodát, ami előbe tárult. **Komor Gyula** igazi mester a színpadi gyermekirodalom terén, s rendkívül ügyesen tud bánni a publikumával. Nem ijesztgeti mumsokkal a kicsikéket, derűs tündérországga varázsolja számukra a színpadot s hol kedves amulába ejti, hol meg édes kacagásokra iakasztja őket. A **Vigszínház** színészei a legnemesebb ambicióval „alakították” a liliputi-közönségnek; **Rónaszékly**, **Kazalicsky**, **Vendrei**, **Gydyó**, **Dayka Bardi**, **Fóly** **Frida**, **Kürthy Sarolta** **Kész Rózi**, **Harmath Irén**, **Varga Anna** s a **Vigszínház** színésziskolájának egész sereg növendéke tette felejtethetőnek a mai délutánt a kicsikéknek. A nézőtér pedig, amely lent és lent csupa édes-bájos apróságga volt teli, felvonásokközben olyan hangos volt, akár egy erdő, amelyben ezernyi madár csiosereg...

A **Vigszínház** a legdicserétebb dolgot végzi, mikor a fővárosi gyerekekre is gondol, amelyről hálásabb színházi közönség nincs a földkerekségen. (M—e.)

** Szilveszteri előadások. Szerdán Szilveszter napján a Nemzeti Színház előadása délután 6 órakor kezdődik, hogy a családoknak módjokban legyen az előadást a gyermekekkel végignézni. Színr kerül **Gárdonyi Géza** betlehemes játéka, a **Kardosonyi díom**, mely alkalomra az igazgatóság az a kedvezményt nyújtja, hogy mindenki egy jegy váltása mellett egy gyermeket is hozhat magával. — A **Magyar Színházban** Szilveszter napján kivételesen szintén hat órakor kezdődik az előadás. Az előadás mérsékeltlen olcsóbb helyárak mellett lesz. Színr kerül a **Nemancipáció**.

** Népszínházban vasárnapról bezárólag szombati **Martos**, **Bakonvi** és **Huszka Bob** herceg című operette kerül színr a oimszerepben **Fedak Sári** vendégtelepítve és **Leiofszky** **Gizellával** Anne szerepében, amelyben úgy játék mint ének dolgában nagy sikere volt.

Monna Vanna. A Nemzeti Színház új darabja, amelynek holnap este lesz a bemutatója, háromszor egymásután kerül színpadra, hétfőn lesz a második, és kedden a harmadik előadása. E három estén kívül a Monna Vanna még kétszer szerepel a jövő hét műsorán, szombaton és vasárnap este. A rendkívüli érdeklődést, amely Maeterlinck ez új drámája iránt mutatkozik, bizonyítja az, hogy a második és harmadik előadásra már a jegyek nagyobb része elkel.

A doktor ur, Molnár Ferenc nagy sikert hozozta a Vigaszínház jövő heti műsorán is sűrűn szerepelt. Felváltva adják a Louletal, amelynek legközelebbi előadása holnap, vasárnap este lesz. Délután a Csokonai szerzett végleg meggyűlölt Sarval. Szombaton délután megismertük Kormos Gyula Liliomszál című gyermekdarabját.

Dr. Dálnoki Viktor — az Operaház tagja. Dr. Dálnoki Viktor, a jeles fiatal baritonista, akit az ősszel a bécsi operaházhoz szerződtek, mintán nagy sikerrel énekel próbát, mint Alberich és Telramund főbontotta szerződését a bécsi intézettel és a M. Kir. Operaház kötelékébe lépett. Makler Gusztáv igazgató a szerződés felbontásába a következőkkel egyezett bele, amely fölöttébb elismerő Dálnoki művészetére nézve:

Igen tisztelt Dálnoki ur!

Mély sajnálattal vettem tudomásul, hogy ön közös megállapodásunkat felbontani óhajtja.

Bizonyára nagy örömmel szolgált volna, ha önt intézetünk részére biztosíthatam volna, de nem akarok kifejezett óhajával ellenkezni és önt ezennel kérésére kötelezettségei alól feloldom.

Tisztelettel

Makler,

cs. kir. udvari Operaház igazgatója.

Dr. Dálnoki Viktor, aki 1903. január 1-től kezdve lép az Operaház kötelékébe, január 3-án lép föl először az Alarcosdában mint René.

A Vigaszínház premijera. A Vigaszínház a bre-zovói hőnek, Guthi és Kácsihoz hozatott bemutatóját péntekre, január hónap 2-ára tűzték ki. A szerzők eddigi művei, amelyek egytől-egyig nagy sikereket hoztak a Vigaszínháznak, eléggé magyarázzák az általános érdeklődést, amely a bemutató előadás iránt máris mutatkozik.

Kúry Klára népszínmű-szerelője. Kúry Klára a héten két legkiválóbb népszínmű-szerelőben fog lépni, Caepreghy Ferenc két népszínművében és pedig holnap, vasárnap délután A piros bugyellárban, csütörtökön délután pedig A sárka csókban. Ez utóbbi előadásán Kúry Klára kezdi meg a Népszínház az újévet. A művész a héten vasárnap este még a Casanova négyes fő női szerepét is eljátszta, amely e szezonban neki is, a színháznak is legnagyobb sikere volt és amelynek legutóbbi, pénteki előadására is az összes jegyeket már a délutáni pénztárnyitás előtt elkapkodták.

Hegyi Aranka vendégszereplése. Hegyi Aranka, a Népszínház művésznője, a jövő héten három estén fog szerepelni Aradon Zilahi Gyula igazgatójánál. Hétfőn Lili, kedden Hoffmann meséi és szerdán a Detyár kendője főszerepeiben lép fel.

Filharmonikus hangverseny. A VI-ik filharmoniai hangverseny szerdán, január 7-én lesz a Vigadóban d'Albert Jenő zongoraművész közreműködésével. Liszt Esz-dur-versenyt fogja előadni zenekarral. Az est újdonsága Dohnányi Ernő legújabb szimfóniája lesz. Azonkívül még előadják Berlioz „Korár” nyitányát és Bach híres „Brandenburger Concerti”-jét. Jegyek kaphatók Mérey Béla zeneműkereskedésében (Andrássy-ut. 2.)

Mascagni kudarc. Mascagninak és operatársulatának amerikai vállalkozása, mint ismeretes, teljes kudarcra végződött. A vállalkozásnak ugy művészi, mint anyagi része teljes csőddel végződött, úgy hogy a csikagói olasz konzulátus volt kénytelen utiköltségekkel ellátni a társulat tagjait, hogy visszatérhessenek Olaszországba. Mascagni maga tízezer dollár veszteséget szenvedett.

Gyermekszínház. Zsuffli ház előtt viharos letérés mellett került színpadra Feld Mátyás Tündérvilág (Káposzta Jancsi és a szamárfő törpe) című tündéregye. Kérem nem aratott a gyermekszínházban darab olyan sikert, mint ez a pompás tündéregye. A közönség ki nem fogott a kacagásból. Az igazgatóság az újdonságot szép kiállításban hozta színpadra a kicsinyek és nagyok egyaránt gyönyörködtek a szebbnél-sebber képekben. Az apró szereplők közül: Rozgovny, Erényi, Sugár, Dukai A., Dukai M., Szigeti, Farkas, Mezei, Fenóy, Aldor, Faludi, Wiedecker, Turányi, Virág és Bőde arattak sok tapsot. A szerzőt minden telvonás után számtalanszor kitapsolták. A darab szereplőjét Dondó Ede karnagy szervezte. Holnap második zenéjűt adják az újdonságot. Jegyeket már délelőtt lehet váltani. Az előadás fél 5 órakor kezdődik.

Hangverseny Fiumében. A fumei filharmonikus egyesülete a napokban ényesen sikerült hangversenyt rendezett, amelyen közreműködött Somogyi Mór fővárosi zongoraművész is és briliáns játékkal örösi sikert aratott. Kivül különösen Ossok-nak. Lettis, Kuranda Duci kisasszonyok, Ritscher és Solymásnyé letszettek. A filharmonikus egyesület vezetői a hangverseny után Somogyi Mór és a többi közreműködők tiszteletre bankettet rendeztek, amelyen

ott volt dr. Gaál Tibor kormányzóhelyettes. Vió polgármester, dr. Bellen András, Kuranda, Frankfurter és Tóth igazgatók, Ossinak Luigi, Kutscher Nándor és mások. A hangverseny jóvedelmét az iskolahajó javára ajánlották fel.

A bécsi intendánsi állás megszüntetése. Egy bécsi újság arról az érdekes értesüléséről ad hírt, hogy a bécsi udvari színházaknál is megszüntetik az intendánsi állást. A bécsi operát és a Burgesszínházat ezután az intézetek igazgatói önállóan fogják vezetni és a főudvarmesteri hivatal csak felügyeleti jogot fog gyakorolni a két színház fölött. E jog gyakorlására a főudvarmesteri hivatal Montenuovo herceget szemelte ki.

A Klotild-Egyesület estjeje. A gróf Apponyi Albertnél előadások alatt álló Klotild-Egyesület javára e hó 30-án a Royaban rendezendő estélyi iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a 20 és 10 koronás jegyek már elkeltek, s így csak 6 és 4 koronás jegyek kaphatók a Rózsavölgyi-ögnél, meg a Klotild-Egyesület Eskü-tér 6. számú irodájában. Emelni fogja az est fényét Augustia főhercegnő és József Ágost főherceg megjelenése, akik ezúttal látogatnak meg először nyilvános hangversenyt. A műsor, melyet erre az alkalomra összeállítottak, fölülte érdekes és változatos lesz. Geyer Stefi Paganini D-dur koncertjét először adja elő ezen a hangversenyen s játszián fogja Hubay „Berceusz”-jét s Ceardjeleletet, Roemer Karola dalokat énekel, Poldányi Elemér pedig zongorajátékával tarkítja majd az élvezetesnek ígérkező műsort. A zongorajátékot Diényl Oszkár vállalta el.

Grünfeld-Bürger négyes. A Grünfeld-Bürger négyes szlov estjeje vasárnap, december 28-án lesz 5 órakor a Royal-teremben, Bochnicek Ferenc operanékes közreműködésével. Műsora a következő:

1. Gluckovon vonós-ötös (II. gordonka Schwis) (először). 2. a) Smetana. Aria az „Eladott menyasszony”-ból. b) Szlovén népdalok. Előadja Bochnicek S. Csajkovszky vonós batos. II. mely begédt Jankusz, II. gordonka Schwis.

Viharok a párisi színházakban. A jövevény franczia színházi közönség, amely évtizedek óta nyugodtan ült a helyén s nagyon meggondolta még azt is, hogy tapsoljon-e, most hirtelen viharos jeleneteket produkál. Az Opéra-Comique közönsége Catulle Mendès és Hahn Reynaldo La Carmélite című operáján, a Théâtre Antoine közönsége pedig Heyermanns Remény című darabján rendez estéről-estére botrányokat. Mindkét esetben a politika okozta a zűrzavart. A Reményben a nemzetközi szocializmusnak áldoznak, amiért aztán a kapitalisták és szocialisták, a kozmopoliták és nemzeti érzésűek kapnak hajba. Tegnap már annyira elfajult a dolog, hogy két embert rendőri hatalommal vittek ki a színházból. Az Opérában egyetlen egy jelenet okozott viharos jeleneteket. Ebben a jelenetben arról van szó, hogy miképp vonul zárda egy fiatal lány. A klerikálisok emiatt nagyon megharagudtak, a klerikális sajtó szemere hányt a két szerzőnek, hogy ezzel a jelenettel az egyházat akarja gyalmozni. A szemrehányás sokak előtt valószínűnek látszott, mert a klerikális sajtó nem felelte el megjegyezni, hogy Catulle Mendès és Hahn is zsidó vallású. Az opera igazgatója annyira megrémült, hogy a szerzőket felszólította, hogy az inkriminált jelenetet töröljék ki darabjukból. Antoine azonban, aki teljesen független ember s azonkívül ügyes színházi igazgató is nagyon szívesen látja az eszmék tombolását színháza nézőterén is s a világrt nem enyhítene a Remény vihart szülői jelenetén.

Művészest Szentesen. A szentesi izraelita nőegylet január 3-ikán a színház nagy terében nagyszabású művészest rendez. A művészestén Szeyer Ionka. a m. kir. Operaház kitűnő művésznője és Diényl Oszkár zongoraművész működnek közre. A hangverseny iránt — amelyet a Művészeti és Hangverseny rendezési iroda rendez — olyan nagy az érdeklődés a nagy áltudói városban, hogy a jegyek már jó előre elkeltek.

Duse Eleonóra visszatérése. Duse Eleonóra, aki több hónapon keresztül vendégszerepelt az amerikai színpadokon, e hónap 23-ikán tért vissza Európába. A művésznő február hónapban Németországba megy, ahol több elsőrangú színpadon fog társulatával játszani.

Országos Színházegyesület nyugdíjalapjára rendezendő tárgysorsjáték nuzása lezárás előidéjelt december 16-ról 1903. május 16-ikére halasztott.

Uránia. Az Uránia színház jövő heti műsorán estéről-estére Hoek János nagy sikert aratott darabja, a Megváltás szerepelt. — Vasárnap délután mérsékelt helytárral Ráth főbontónak A háború című darabja és újvekr délután szintén mérsékelt helytárral a Kéltés Svájcz került színpadra.

Muzsikaszó mellől. B. Fehér Jenő a szép magyar nótáiról ésmert fiatal zeneszerző adta e címet a legújabb dallamzetének. Igen kimagasló a fűzetből a Sárga level című szomorú dala és az Akármilyen havas eső enik kezdetű nótát már országsszerzte dalóják. A osinason kiállított dallmzet a Bárd-testvérek kiadásában jelent meg.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében. Budapest, Károlykörút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Wagner Tristan és Isolde 9.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Alarcosból 3.— K., Troubadour 3.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., Bizet Carmen benyomott szöveggel csak zongorára 7.20 K., Strauss A bőregy 5.40. A cigánybáró 6.40 K., San-Toy 5.40 K., Geisha, Görög rabslóga. Cirkuszélet, Szerenese csillaga, Kis aranyos egyenként 6.— K., Florodora. Kis szőkevény, Postás fitu, New-York szépe egyenként 7.— korona. Az édes lányka két fűzet 6 korona. Az izé potpourri 8-60 korona. — Luna asszony potpourri 8.— K. Róssabimbó és a méh. magyar szöveggel 2-16 K. Legkedveltebb kuplák: Hab'n Sie nicht den kleinen Cohn gesehn, magyar szöveggel 1-80. Der kleine Cohn ist dal magyar szöveggel 1-44 K. Meine Lilly (a Lotti ezredeseiből) 1-80 K. A grólya dal ugyanaból magyar szöveggel. 3 K. Zsuzsi kupl 2 K. Madame Sans-Gêne 1-80 K. Drah'n ma um 1-80 K. Luna waltzer 2-40 K. Az izé operetéből, az édes lánykából, a svihákokból a Walzer egyenként 2-40 K. Huber 101 magyar népdal cigányos modorban 3.— K. Bloch 101 magyar népdal begédt 3.— K. Legújabb tánc és dal-album cimbalomra Allaga Géztől 8-60 K. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

MŰVÉSZET

A Nemzeti Szalon téli tárlata. A Nemzeti Szalon téli tárlata holnap nyílik meg ünneppélyesen. A nagy izléssel rendezett termekben vagy 200—250 kép van köztük sok gyöngye, de viszont sok jeles mű is. Általában pedig a tárlat eléggé sikerült s van vonzó ereje is, egy új, ritka szépségű Padl, s két Munkácsy. Az egyik szendergő nőt ábrázol a mester ideges, széles esetkezelésében, a másik pedig a Consummatum estnek egy rendkívül érdekes kompozíciója, mely némileg eltér a végleg kivitt nagy műtől. Ezeket leszámítva még Magyar-Mannheimnek a Műcsarnokból ismeretes Tannahüser és egy kérelmetlenül szabatos művészettel megcsinált pompás férfifej emeli a tárlat színvonalát, Kézi-Kovács Lászlónak egész sorozat tájképeivel együtt, melyeken féltreismerhetetlen a nagyerejű haladás. Egyik képén egészen bele tudta magát éni a Paál-képek hangulatába. A jobb képek: Thorma János „Kocsikozás”, Hegedűs László „Hazatérő munkása”, Thein Miksa kissé rajzalan szánerképei, Réti István „Faun”-ja, melynek azonban egy izratoszan kemény, Reinhard „Szélesend”-je, melyet a Műcsarnoknak már csak azért a nagy monumentális vonásért is be kellett volna fogadnia, mely ezt a képet egy — mondjuk — kultúrpaletta talára méltóvá teszi mint freskót; — továbbá Ede-Vilmos Aladár egy raguzai képe (226), Papp Gábor „Vásárosok”-jai, mely Ferenczy és Kernstock féltreismerhetetlen hatásának az eredménye, Horti Nándor egy nagy komponáló tehetségű való párisi akvarellje (Opera után), Nadler Robert, Szalányi Knopp Imre apróságai, Bachmann nagyon finom kvalitású „Anarchisták”. A fiatalok közt külön kiemelendő Szekely Andor megjelő szép hollandi pastelljei és Berkes Antalnak apró, borongós tájai. A 60. számú („Hazafele”) oly kitűnő tónusú és rajzu apróság, hogy egyike a tárlat legszebb darabjainak, a 85. számú pedig („Városligeti részlet”) letűnik rendkívüli igazságával. Déry Béla három-négy képe közt teljesen megfigyelt s foltan íestett a „Lovranai részlet”, Brecs Lajos („Sárga szoba”) és Rubovicsot nem kell külön dicsérni. Ez utóbbinak „Olvasó leánya” szinte miniatűrös gondolat van kidolgozva, de vannak, akiknek a „Délben az országuton” (127.) sokkal jobban tetszik őszinte színeivel és gondos rajzával. Gulácsy még Böklin nyomdokán balad s től, hogy elveszti teljesen a contenance-át, ha előbb nem mélyedt komoly stüdiümunkba. Cigány Dező „Emberlejtés”-ben nagy erő van, Huszár Herz Vilmos „Aroképtanulmány”-a pedig igen finom, szürkés-lilás tónusával. Keményffy Jenőnek kifogyhatatlan témákkal kinálkozó Dömös, s innen való „Mély út”-ja erős, realis munka, Tölgyessy, Endrey, Koszok, Kárpáti, Kacsány, Veress Z., Tolnay, Peske kisebb igényű dolgok közül jókat-rudszakat küldtek, a már megszokott fölfogásban és tudásban. A festőnők ezúttal igen erősek, inkább kvalitásra, mint számra nézve. Van köztük ugyan gyöngyöces is, de ezérekt kárpótl Boncz Hermina az ő előnyösen ismert tudásával és Boemm Ritta egész gyűjtemény akvarelljeival, melyek egyike-másika tüzes merészéggel és nagy gyakorlatlal van festve.

József Ágost főherceg és Műcsarnokban. József Ágost főherceg feleségével Augustia főhercegnővel tegnap — immár harmadszor — látogatást tettek a Műcsarnokban. A magas vendégeket Paur Géza műtársas kalauzálta végig a termeken, s közel másfél óráig időztek odakint. A főhercegi párt hosszabban időzött a XII-ik teremben s az ott kiállított képek közül megvette Tornay Gyulának „Utcai részlet” című művét. A vendégek kijelentették, hogy még többször is meglátogatják a kiállítást, honnan a közönség eljenzése között hatattak el.

Az állami képvásárlásai. A közoktatásiügyi kormány a szépművészeti múzeum és az állami gyűjtemények számára a műcsarnok téli kiállításán mintegy negyven ezer koronáért 34 képet és két szobrot

vasárolt. A megvett művek a következők: *Szinnye, Merve Pál, Pipacsok, Grünwald Béla, Itatás, Kézdi-Kovács László, Ut az erdőben, Beseh Gyula, Bűnhődés, Zemplényi Tivadar, Udvar, Poll Hugó, Templom és romok, Bucsorú hazajövők (két kép), Bruck Miksa, Csendes otthon, Bihari Sándor, Keoskepszator és, Learatva, Turry Gyula, Via Carlotta Laoroma szigetén, Dezszer Béla, Háborgó tenger, Pállya Czesztin, Hetivásár és, Hazafelé, Csók István, Öcsényi menyecske, Koszta József, Zöldben, Nyilasi Sándor, Kapálás, Knopp Imre, Halászbárka, Glaz Oszkár, Cseriák, Zombori Lajos, Bajor szürke, Szemes Fülöp, Erdi ösvényen, Tahí Antal hagyatékból, Alkonyat, Falusi csendélet, Pihenő, Tájékpompákkal, Liget Miklós, Szerlem (márvány), Telcs Ede, Földmives (terrakotta). Ezenkívül kilenc műnek a megszerzése ügyében tárgyalás folyik.*

TUDOMÁNY, IRODALOM

Petőfi-Társaság.

— A tagválasztó-ülés. —

Budapest, december 27.

Élénk, mozgalmas választó-ülés volt ma délután a Petőfi-Társaságnak. A társaság tagjai először az Akadémia egyik kisebb termében gyűltek össze, a Goethe-szoba szomszédságában, de a kis helyiség olyan szűknek bizonyult, hogy az irodalmi elektorok (először Jókai Mórral, a választó-fejedelemmel) őt úr után az elsőemeleti nagy képes-terembe vonultak föl, ahol kényelmesen helyezkedhettek el a hosszú asztal körül és az elegáns padokon. A választó-fejedelem mellett ott volt a vajda is, *Eötvös Károly*, aki ma először gyakorolta választó-jogát a Petőfi-Társaságban. Az illusztris tagok sorában ott volt továbbá báró *Dóczy Lajos*, aki élénk érdeklődést tanúsított a választás iránt.

Jókai Mór a fődíszintí kis teremben nyitotta meg az ülést, ahol negyed hatig harmincegy rendes tag gyűlt össze. Ime a megjelentek névsora: *Jókai Mór, Szana Tamás, Eötvös Károly, báró Dóczy Lajos, Ferenczy Arnold, ifjabb Ábrányi Kornél, Hercegy Ferenc, Rákosi Viktor, Ábrányi Emil, Endrődy Sándor, Kiss József, Váradi Antal, Bencsik Bajza Lenke, Gardonyi Géza, Szabó Endre, Szabóné-Nogáll Janka, Bárony István, Kenédy Géza, Pósa Lajos, Neugebauer László, Ferenczy Zoltán, Sebők Zsigmond, Koroda Pál, Hatlala Péter, Ferenczy József, Bodnár Zsigmond, László Mihály, Abonyi Árpád, Erdői Béla, Somló Sándor, György Aladár, Frém József, Jassenszky Danó és Torkos László.*

A fődíszintí teremben döntötték el a *Bulgovszky Lilla*-féle 800 koronás lírai pályázat. A három bíráló közül *Kiss József* és *Ferenczy Zoltán* arra szavazott, hogy a díjat ezúttal ne adják ki. A harmadik bíráló, *Frém József*, különvéleményt adott be a *Magyarok születtem* című hazafias vers javára. A plénum a többség véleményét fogadta el.

A tagválasztás ezután az első emeleten folyt, ahová a társaság tagjai in corpore fölvándoroltak, miután *Sévy Kálmán* főtitkár előzékenyen átengedte az Akadémia képestermét.

Összesen nyolc jelöltet ajánlottak: *Kabos Edét (Ábrányi Emil), Malonyay Dezsőt (Bodnár Zsigmond), Sározy Gyulát (Gárdonyi Géza, Ábrányi Emil, Rákosi Viktor és még tizenhárom), Zempléni Árpádot (Endrődy Sándor), Lampérth Gézát (Pósa Lajos), Balla Miklóst (Ábrányi Emil), Vártesy Gyulát (Abonyi Árpád), Szentesy Gyulát (Koroda Pál) és Nógrádi Pap Gyulát (Kiss József).*

Az első mérkőzés azonnal diadalra segítette *Kabos Edét* és *Sározy Gyulát*, akik nagy többséggel jutottak a Petőfi-Társaság rendes tagjai közé. (Husz és huszonhárom szavazattal.) A választást élénken megéljezték. És erre a meleg szimpátiára mindkettő bőven rászolgált. *Kabos Ede*, a magyar irodalom egyik kitűnője, akinél a nagy tehetőség roppant munkacserével, tudással és művészi érzéssel párosul. A *Budapesti Napló* gárdájának is öröm ez a mai választás és az akadémiában kelt éljenének seholsem akad lelkesebb visszhangja, mint a mi redakciónkban. *Sározy Gyula* a legkedvesebb, legelőtértebb magyar költők közé tartozik, aki zamatos nyelven, bájos közvetlenséggel dalol és nagy, széleskörű munkásságával is imponál.

A többi jelölt közt így osztozik meg a szavazatok: *Zempléni Árpád (15), Malonyay Dezső (9), Lampérth Géza (18), Nógrádi Pap Gyula (8), Vártesy Gyula (6), Balla Miklós (4), Szentesy Gyula (3).* Most már nemmel és igennel szavaztak arra a jelöltre, aki a legtöbb szavazatot kapta, tehát *Zempléni Árpádra*, akire ebben a turnusban 17 igen-votum esett 16 nem ellenében. Mivel *Dóczy Lajos* időközben távozott és harminchárom szavazatból tizenhét volt a többség: *Zempléni Árpád* egy

szavazattal szintén a szerencsés győzők közé került. Megérdemelte, hogy a sors kedvezett neki, mert ő is a legjobb magyar költők sorában áll, aki tiszta lélekkel, nemes ambícióval meg előre a poétai pályán.

Az összegyűlt díszes társaság még a január 6-iki ünnepélyes közgyűlés tárgysorozatát állapította meg. Ennek a gyűlésnek *Eötvös Károly* lesz az egyik szentációja, aki *Szegedy Róza halála* önméretkezést olvas föl. A programmen szerepelnek *Eötvös Károlyon* kívül: *Jókai Mór, gróf Zichy Géza, Szabó Endre, Ábrányi Emil, Pékár Gyula* és *Rákosi Viktor*. Az elmúlt beszédet *Vártesy Arnold* mondja *Bartók Lajos* helyett, aki betegesen lezúg a Vöröskereszt-kórházban. Ülés után sokan mentek hozzá a tagok közül, hogy tudassák vele a választás eredményét.

○ **Tuberkulózis** ommel most jelent meg a Budapesti Szegedorszo Tüdőbetegok Szanatorium-Egyesülete hivatalos lapjának első száma gazdag tartalommal. A gúmkór elleni védekezés módjait ismertető, kiváló gondnal szerkesztett újság ezen a téren hűzágpótló és az annyira elterjedt betegségek korlátozása szempontjából rendkívül becses közleményeket tartalmaz. Az első számba *Korányi Frigyes* tanár értékes bevezető cikkén kívül írtak: *Müller Kálmán* egyetemi tanár, *dr. Tauszk Ferenc* egyetemi magántanár, *dr. Kuthy Dezső* a sanatórium főorvosa, *dr. Fáy Aladár*, *dr. László Gyula* és mások. *Széll Kálmán* miniszterelnök, méltányolva ama iontos közélet, melyet a folyóirat hivata van szolgálni azt az összes hazai törvényhatóságoknak kirürendeletileg figyelembe ajánlotta. A lapot *dr. Kuthy Dezső* és *dr. Tauszk Ferenc* kiütöven szerkesztik; előfizetési ára 1 korona, mely a Szanatorium-Egyesület pénztáránál (Budapest, Vagadótér 1.) küldendő.

○ **Munkásaink Egészség Napjára.** E címen nagyon hasznos, csatagyán hűzágpótló könyv hagyta el ma a sajtót, amely munkás-egészségügyünk terén újításszámba megy a bizonyos nagy szociális hivatást fog teljesíteni. A *Munkásaink Egészség Napjára*, melyet *dr. Marton Sándor* orvos és *Tanay József* szerkesztettek, egyszerű, világosan megírt közleményekben hívja föl a munkások figyelmét azokra a veszélyekre, melyek munkaközben egészségüket veszélyeztetik s kitanítja őket arra, hogy miképpen kell a veszélyeket elkerülni. A terjedeleme nézve is tekintélyes naptár igen helyesen arra is sulyt helyez, hogy a munkásokban az egészség iránt való fogékonyságot fejlessze s a testi épség szociális jelentőségét velük megértesse. Örömmel üdvözöljük ezt a kis könyvet, mely hasznos munkát teljesít s ezveson ajánljunk ipari és gazdasági munkásaink figyelmébe s jóindulatába. A naptár elsősorban az általános munkás-egészségügygyel foglalkozik. Erről a kérdéstről egyes cikkeket *dr. Marton Sándor* orvos, aki a munkásbalesetek megelőzéséről csak nemrégiben adott ki nagyon ügyes tanulmányt. A naptár többi cikkei közül első helyen kell említenünk *dr. Kovács Aladár* mentő főorvosnak nagy tudással és nagy gyakorlati érzéssel megírt közleményét a sebekkel való bánásmódról. *Dr. Tuszky Ödön* a munkások, anyák és gyermekek egészségügyével foglalkozik *Friedrich Vilmos* a tüdővesz eleni óvintézkedésekről, *Vásonyi Jenő* a gyári balesetek megelőzéséről ír teljes tanulmányt. A naptár gazdag tartalmából még *Gerőczy Zsigmond, Mihók Sándor, Peidl Gyula, Kovács Károly, dr. Waldmann Fülöp, dr. Nagy Béla* cikkeit emeljük ki és külön emlíjük *dr. Schiff Kálmán* jeles tanácsokban gazdag cikkét. A naptár *Tanay József*, a Pesti könyvnyomda részvénytársaság művezetőjénél rende hété meg. Ára 40 fillér, vidékre postán küldve 50 fillér.

○ **A Magyar Nyelvőr** decemberi számában, melylyel a népszerű folyóirat a 81. évfolyamot fejezi be, a következő nagyobb közlemények jelentek meg: Nyelvtörténet és lélektan, Gombocz Zoltán. Két oláh jövevényszavunk, Horger Antall. Helyreigazítások, Joannovics György. Az Ehrenfeld-kérdés forditása, Katona Lajos. Neologia és nyelvújítás, Szily Kálmán. Azonlelül ismertéseket, nyelvtörténeti és népryevvi adatokat közöl valamint feleleteket a szerkesztőséghez intézett kérdésekre. A Magyar Nyelvőrnek ára egy évre tíz korona, de tanitók, papok és tanulók három koronáért kapják. A decemberi szám egyttal közli a fölített kérdésekre érkezett válaszokat s egyttal a rá következő kérdéseket intézi a nemzeti nyelvör kedvelő közönséghez:

1. Ikes ígék. Hogy mondja az iskoláztatlan nép: dőgozhat v. dőgozhatik, veszdőhet v. veszdőhetik, alkudhat v. alkudhatik? — Hogy mondják a fölitées mód 3. személynét: dőgozna v. dőgoznak, dőgozhatna v. dőgozhatnék stb.? — Mondják-e: azt mondta, ne alkudjam, fűrdőjem, dőgozzam? 2. Mondják-e valahol: azt is sem látam, én is sem voltam ott ehelyett: azt sem látam, én sem voltam ott? 3. Hol? Mondják: mitől jó valami orvosság, szemtől jó stb.? 4. Minő kifejezésekkel különböztetik meg a lovak a egyéb állatoknak színt? (pej, deres, daruszörü, róke stb.) 5. Ehelyett: hogy ne monnák el? — hol mondják: így: hogy el ne monnák? hogy föl nem kell volna? és: hogy-hogy fölkelte volna? stb. 6. Erdélyben melyik a szokottabb kifejezsmód: el kell hogy menjen vagy pedig el kell menjen? 7. Hol mondják: fölízárni, kizárni az ajtót e. h. kinyitni? 8. Hol használják mind helyett az „egész” szót? pl. az egész gyerekek kiszaladtak. Kimentek az egész. Az egész lákat kivágták (e. h.

mind a lákat). 9. Hogy mondja a nép? legyen olyan jó, legyen olyan szives, jöjjön be, vagy pedig csak az olyan nőlkül: legyen szives, jöjjön be? 10. Hol és minő értelemben mondják a következő szókat? bakonya, egység (egy-gyermekes rendszer?), értes, éved (publ?) 9, guiaos, guiaos, guiao, gyurma, gyurmat, gyurmatag, hadra, hadara, hadrász, intibe, ive (a. m. oda v. odább?), kádogni, lepezni, lepező, lepezészt, merettyül (több kütágas együtt, nagyobb itató?), naplik, nyuljó-hely (temelő?) 5. szűtke (szű?) süge, sügej, sügely, szvedezdik, szvedezik, tap v. top (tapló), túság, túságos, záh? A feleleteket a Magyar Nyelvör szerkesztőséghez kell emezni.

○ **Kossuth Lajos és Madách Imre.** A Lampel-Wodianer léle *Remekirő Kepes Könyvtára* idei sorozatának legutolsó kötete *Kossuth Lajos Válogatott Munkái* illiesíti be a gyűjteménybe. A nagyérdmő kötetet Kossuth Ferenc látta el életrajzi bevezetéssel s ugyancsak ő rendezte sajtó alá is. Mőhöz munka volt ez, egy huszonhat ives kötetben nyka összeválogatni Kossuth munkáit, hogy a nagy ember egyénisége méltóképpen kidomborodjék. Az összeállítás elve az volt, hogy Kossuth Lajos mozgalmas életpályájának minden korszakát időrendben a legjellemzőbb beszédei, levelei, írásai képviseljék. Zemplénygye közgyűlésének lelkes ifjú szónokától kezdve meg-elevenedik előttünk a kötetben a szabadságharc nagy vezére, az emigráció világszerie hódító agitátora és a száműzetésben élő ifjulelők aggyastán, szóval a mult század egész nagy Kossuthja. A kötetet Kossuth számos aróképe és több egykoru rajz mása díszíti. Ugyancsak a *Remekirő Kepes Könyvtára* Madách válogatott munkáit hozza egy kötetben. Magában foglalja ez a kötet Madách műveinek legértékesebb részét: az Ember tragédiáján kívül Madách lírai költészetének legszebb darabait is. Bevezetőt Palágyi Menyhért írt a kötet elé, aki ezideig Madách legértékesebb életrajzát adta, s aki itt is, Madách költészetének és lelkiválátának mélyreható tanulmányát nyujta. Emeli a kötet becsét, hogy ez az első oly kiadás az Ember Tragédiájának, mely a teljes eredeti szöveget is adja. Ami a kötet illusztrációi illeti, magától értődik, hogy a kiadóhoz nem fordulhatott mászhoz, mint *Zichy Mihály*hoz, az európai nevű nagy művészhez, akinek éppen Madách illusztrációi tartoznak legkíválóbb alkotásai közé. E rajzok valóságos bűszkegei a magyar illusztráció-művészetnek és legfőképpen ékeségei lesznek annak a hatalmas képgyűjteménynek is, amelyet a *Remekirő Kepes Könyvtárának* olvasói kézhez kapnak.

○ **Új Idők.** Kilencedik évfolyamát gazdag kőndíszszel és érdekes tartalommal kezdte meg az Új Idők. Boritéját Olgyay pompás rajza díszíti. Goldmark új operáját ő kép, a szász trónörökösné regényét két kép mutatja be. Szikra regényt írt a magyar arisztokrácia és gentry beisó dolgairol. Hercegy Ferenc, Gardonyi, Kenédy, Szomaházy, Sebők és mások elbeszélései, karcolatai sorakoznak a díszes számban, mely egyttal közli az Új Idők nagy regény és elbeszélés-pályázatának feltételeit. A külföldi regényemlékleten Henry Gréville bájos műve olvasható. Tizenegy kép számba be a két aktualitásáról és ad művészi élvezetet. Az Új Idők kiadóhivatala kérsre ingyen küld mutatószámot, ugyanott (Andrássy-ut 10.) elő lehet fizetni a lapra negyedévi négy koronájával.

○ **Tóth Ede.** A *Remekirő képes könyvtárának* lapjának köteteként most kapjuk kézhez a magyar népszázmű mesterének Tóth Edének válogatott munkáit. A kötet a *Falu rosszái* a *Toloncot* és *Kintország család* tartalmazza, azt a három remekművet amelyek még ma is folyton egytorna vonzóerővel dominálják az ország színpadait. Azonkívül felvette a vállalat szerkesztője Tóth Ede költőemléki közül is mindazokat, melyek akár formai szempontból kíválnak, akár tartalmuknál fogva érdekes világot vetnek az elhunyt költő lelkületére. Harmadik része a kötetnek Tóth Ede önéletráti adja, amely ezttal először jelenik meg könyvben, mert eddigelő csak nehezen hozzáférhető régi hírlapokban látott napvilágot. Ezek az önéletráti adalékok voltak főforrása annak a kiválóbeesű bevezetésnek is, melyet Tóth Ede életréteinek rajzaira és munkáinak jellemzésére Váradi Antal bocsátott a kötet elé. Rendkívüli dicsőrettel kell megemlékeznünk meg a kötet illusztratív díszéről is, amely egymagában is méltóvá teszi a művet arra, hogy minden magyar család könyvespolcán előkelő helyat foglaljon el. Garay Ákos, a Borszem Jankó ismert mucsai kőpéinek országserie kedvelt művésze. ezekben az illusztrációkban valóságos remekeket. Illusztrációi egyttal-egyttől törlő metszett magyarosak és örök mintáni szolgálnak Tóth Ede s zindarabjait előadó művészeinek. A kötet elé aróképet Telegdy László rajzolt, és ugyancsak arókép mása látható a díszes beütésben is arany medallion dombor nyomásban. A *Remekirő Kepes Könyvtárának* e kötet, mint a többi is, előfizetőknek 5 korona, nem előfizetőknek pedig 6 korona. Kapható a kiadóegnéll Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) os. és kir. udv. könyvkereskedésében és bármely hazai könyvkereskedésben.

EGYESÜLETEK

(A Magyarorsági Hírlapirő Nyugdíjintézetnek igazgatósága) holnap vasárnap tizenegy órakor ülést tart. Az intézet alapja javára újabb a következő egyesületek szavaztak meg évi támogatásokat: Magyar Lovaregyesület 400 K., Magyar Gazdásztek és Erdőgazdász Országos Egyesülete 50 K., Szamaritánus-Egylet 26 K., Budapesti Könyvtár-Egyesület 20 K., Ó-Budai Tornaegylet 20 K.

(A budapesti központi katolikus legényegylet) folyamodott a fővárosi hatóságokhoz, hogy a december 28-án s a jövő évi január és február több napjára kitűzött műkedvelő előadásai és zártkörli mulságai a kalmával a fővárosi szegényalapot illető engedély-díjakat engedjék el. A tanács a kérelmet, az egyesület kulturális céljaira való tekintettel, teljesítette.

(A budapesti katolikus népközköz) ügybuzgó működése elismerésül a pápa apostoli áldását küldte. Mindkét napon karácsonyi színjáték volt és tudni adták a pápai áldást, melyet Major Ferenc képviselő hozott Rómából. Első napon Szokol János, második napon Urbányi József mondott ünnepi beszédet.

(Szilveszter-est.) A magyar királyi állami gépgyár Acélhang munkás-dalgyesülete december 31-én, szerdán, az egyet helyiségében, a m. á. v. gépgyár nagy éttermében (Gyártelep, Kőbányai-ut 23.) műkedvelői előadással és tréás tombolával egybekötött Szilveszter-estét rendez.

Nyílttér.

TELJESEN PÓTOLJÁK
a francia cognacot
gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai
hírneves promontori cognac-gyár
mindenütt (alapítva 1892.)
Központi Iroda és gyártelep: Budafok.

Gyógyintézet testegyenészetű sebészet számára.
Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 36.
Telefon 594.
Gyógykezelő háterinc és végtagok görbülését, zsugorodást és indultait, valamint az izületi lokok minden fajtáját stb. Saját műtermen Hessing-téle corsették és készülékek számára. Prospektus ingyen.

A "NEW-YORK"
életbiztosító-társaság
Tiszta viszonyossági alapon lévén részvényesei nincsenek. Ennélfogva vagyona és évenként elért nyeresége kizárólag a biztosítottaké. VAVA A "NEW-YORK" által kifizetett felhalmozott nyereségek nagyobbak, mint bármely más társaságé. VAVA
PÉLDA: 20 éves, megelés és halálesetre szóló (vegyes) biztosítás a társaság által viselt kockázaton kívül VAVAVAV 4%-os tőkebefektetésnek bizonyult.
BUDAPEST, NEW-YORK PALOTA, Erzsébet-körút 9—11. VAVAVAVAVAV

THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. " 31-én	1,563,961,000	"
1900. " 31-én	1,687,840,168	"
1901. " 31-én	1,828,181,200	"

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budap. st. IV., Kárly-körút 26.

TÉLI-FÜRDŐKÜRA.
Természetes forrómeleg kénforrások, iszapfürdők, iszapborogatások.
Zahony-massaga. Vizgyógyintézet, villany-fényfürdők stb. Olcsó és gondos ellátás. Caut, kőszény, légt. borbájak és téli fürdőkúra felől kíméletlen prospektus küldt ingyen a Szt.-László-fürdő igazgatósága, Budán.

"Vasárnapi Ujság"
50-ik évfolyam.

A „Vasárnapi Ujság”, a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap díszes kiállítással évenként több mint 1300-ton, s több mint ezer képpel, a „Regénytár” című állandó melléklettel jelenik meg. Szerkesztő nagy Miklós.

Legújabban **MIKSZÁTH KALMÁN** kitűnő írók rendes főmunkatársa lett a „Vasárnapi Ujság”-nak s kiárolag e lapba fogja írni nagybecsű szépirodalmi műveit: regényeit, elbeszéléseit, tárcáikat.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára: negyedévre 3 korona, félévre 8 korona. Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Az előfizetések a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalába, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. alá küldendők.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A Kuria Szász ülése. A királyi Kuria január hónap 6-án Szász Miklós kuriai elnök elnöklésével összes ülést tart a következő tárgyszorokkal: Teljes ülési folyó tárgyak előadása. — A könyvtár-bizottság évi jelentésének előterjesztése a könyvtár állapotáról, a könyvtár kezelési számadatainak bemutatása mellett. — Az alapítványi bizottság négy rendes és nyolc póttagjának szavazás utján való megválasztása. — A kisebb legyelemi tanács hat rendes és hat póttagjának sorsuzás utján való megválasztása. — A nagyobb legyelemi tanács nyolc rendes és nyolc póttagjának sorsuzás utján való megválasztása. — A kuriai bíráskodásról szóló törvény értelmében alakított két tanács, öt rendes és két póttagjának kilépése sorsuzás által. — Ezután félórát szünet, mely alatt a kuriai bíráskodásról szóló törvény értelmében a királyi Kuria elé utalt ügyek elbírására hivatott két tanács kiegészítése végett a titkos szavazásra vonatkozó ívek kitöltetnek és ennek megtörténtével a folytatás teljes ülésben beadnának.

§§ Felmentett kocsiigazgató. Báró Pletzger Rezső közös-hadseregbeli kapitányi felmentést tett Ehrenthal Samu keresepesi-úti kocsiigazgató ellen uszora és zsarolás címén. Az volt a vád, hogy Ehrenthal a századosnak Dröhlich Samu pénzügynök közvetítésével 100 forintot kölcsönözött, ennek ellenében pedig a százados egy 650 forintra szóló váltót adott Ehrenthalnak, aki, hogy elhárítsa az uszoraitól látászatát, egy értéktelen homoktűt adott el 650 forintra báró Pletzgernek, azonban a kocsi továbbra is a gyáros birtokában maradt. E hó 19-én tartotta meg a törvényszék az ügyben a végtárgyalást Bakonyi bíró elnökelete alatt és Ehrenthal felmentette az uszora, valamint a zsarolás vétségének vádjai alól. Az indokolás szerint ugyanis bebiztosított nyert, hogy báró Pletzger egy teljesen új kocsiat vett Ehrenthaltól, amely az árának megfelelt, s a kocsiat a báró Dröhlich közvetítésével másnak adatta el, míg Ehrenthal nem is ismerle Dröhlichet.

§§ Egy csőd. Sepsiszentgyörgyről táviratozzák: Erbeneczey és Grünberger sepsiszentgyörgyi kereskedelmi cég 1998-ban körülbelül 50.000 korona erejéig firtésképtelen lett, ennek következtében megnyitottatott a csőd és megindult a cégtagok ellen a bünvádi eljárás, amelynek során nagymérvű visszaéléseket konstátáltak. A kézdívarshelyi királyi törvényszék ebben az ügyben most hozott ítéletet és ugy Erbeneczey Alajos, mint Grünberger Lázárt a b. t. k. 414 §-ába ütközés család bukás büntetésben mondotta ki bűnösnek s mindgyikét 3 1/2 évi fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK

A szász király állapota.
Drezda, december 27. A király a mai nap legnagyobb részét ágyon kívül töltötte és az éjjel aránylag jól aludt. A hurut még nem szűnt meg.

Főhercegek és főhercegnők a királlyal.
Bécs, december 27. A király ma Frigyes főherceget és Izabella főhercegnőt, továbbá Mária Anna főhercegnőt és vőlegényét, a párnai herceget együttes magánkihallgatáson fogadta.

Humberték hazaszállítása.
Madrid, december 27. A Humbert-család összes tagjait este 7 órakor az északi pályaudvarra vitték, hogy elszállítsák őket Franciaországba. Holnap délelben már Hendalibe érkeznek.

Kardorff s a mezőgazdák.

Borsoslló, december 27. A Schlesische Zeitung jelentése szerint Kardorff birodalomgyűlési képviselő kijelentette, hogy kilép a mezőgazdák szövetségéből. Kilépését azzal okolja meg, hogy mivel a mezőgazdák szövetségének vezetősége nyíltan hadat üzent a birodalomgyűlésnek, nem tehet egyebet, mint hogy fölveszi a harcot, noha ezt nézete szerint a mezőgazdaság érdekében és általános politikai szempontból kerülni kellett és lehetett volna. A Post egyuttal Kardorffnak egy közleményét hozza, amelyben azt mondja, hogy a mezőgazdák szövetségének a birodalomgyűlési többségi pártjai ellen intézett hndüzenete lehetetlenné teszi, hogy pártfelei tovább is a szövetségnek tagjai legyenek.

A vihar.

Bécs, december 27. Több nap óta igen heves vihar dühög, mely több embert eldöntött, akik sérüléseket szenvedtek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 27. A belügyminisztérium a sertésvész behurcolása következtében eltiltotta az Ausztriába való sertésbehozatalt az avinói, magyar-igeni és szászsebesi járásokból és Gyulafehérvár és Szászsebes városából. Ellenben megszüntette a tilalmat Szászvárosra, a hasonnevű járásra, valamint Osjekre (Verőce megye) és a hasonnevű járásra vonatkozólag.

Bécs, december 27. A bécsi tőzsdekamara mai teljes ülésén elfogadta az ár-olyamlap-bizottságnak azt az indítványát, hogy a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnak ötven év alatt törlesztendő 4%-os C. sorozatu záloglevelei hivatalos jegyzése iránt beadott kérényét pártolólag terjeszték fel a pénzügyminiszterhez.

Bécs, december 27. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Az üzleti tevékenység e héten erősen csökkent, mert a heti tövészen vásárlók nem jelentektek s a vidék alig volt képviselve. Buzában nagyon csekély kötés történt, az árak 5 fillérrel alacsonyabbak voltak, mint a múlt héten.

Eladatott buza 77-5 kg. 7.65 K. Diószegről, 7.50 K. Wartbergből, 79 kg. 7.60 K. Móról, 76-5 kg. szlovéniai 7.85 K. bécsi malomból.

Rozs 5 fillérrel olcsóbb: Balassagyarmat 6.45—6.50 K., Ipolyság 6.55 K., Wartberg 6.90 K., Pápa 6.50 K.

Arpa tartott, üzletelen.
Tengeri 7.10—7.20 K., illetőleg 6.75—6.90 K., 5 fillérrel gyöngült.

Magyar zab minőség szerint 6.75—6.25 K., osztrák vidékről való 6.60—5.75 K.

A határidőpiacon buza és zab 2, rozs 3 fillérrel maradt hátrányban e héten.

Jegyzetelt: buza tavaszra 7.85, rozs tavaszra 6.99, zab tavaszra 6.50 K. — Liszthen alir volt forgalom s a malmok csekély árengedményt adtak, korpa tartott.

Bécs, december 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni nagyszorgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 681.25, Magyar hitelrészvény 717.—, Angol-Osztrák bank 269.50, Bécsi bank-egyesület 449.50, Union bank 532.50, Länderebank 395.75 Osztrák-magyar államvasut részvény 679.—, Déli vasut 61.—, Kibavólyi vasut 449.75, Északnyugati vasut részvény —, Dohányrészvény 333.50, Rimamurányi vasut 466.—, Alpesi bányárészvény 372.—, Májusi járadék 101.85, Magyar korona járadék 97.85, Török sorjegyek 114.—, Német birodalmi vámsza 117.18.—, Napoleon'or 19.06.

New-York, december 27. (Terménylistája.) (Zárlat.)
Gyapot: New-Yorkban helyben 0.— (8.75), Decembe 0.— (8.45), Márciusra 0.— (8.34), New-Orleansban helyben 0.— (0.—), — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20), Stand white Philadelphianban 8.15 (8.15), Refined in Cases 9.50 (9.50), Credit Balances at Oil City 1.51 (1.51). — Zsír: Western steam 10.80 (10.70), Rohe és Brothers 11.— (10.70), — Tengeri iránzata állandó, Decembe 65.— (64.—), Januára 55.— (54. 1/2), — Májusra 48. 1/2 (48. 1/2), Buzs iránzata állandó, — Piros ősz helyben 80.— (79. 1/2), Decembe 84.— (84. 1/2), Januára — (—), Májusra 81. 1/2 (81. 1/2), Jul-ra 78. 1/2 (78. 1/2), Gabona szállítási díja Liverpoolba 1. 1/2 (1. 1/2), — Kávé: fair Rio 7. sz. 5. 1/2 (0.—), — Dec-ro 4.85 (4.40), Máro-ra 4.50 (4.80), — Liszt: Spring Wheat clears 8.05—3.10 (8.05—8.10), Cukor: 8. 1/2 (8. 1/2), On: 26.— (26. 1/2), — 26.— (26. 1/2), — Riz: — (11.65—11.65), (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)
Chicago, december 27. (Terménylistája.) (Zárlat.)
Buzs iránzata állandó, — Dec-ro 75.— (74. 1/2), — Jan-ra — (—), — Tengeri iránzata állandó, — Dec-ro 45. 1/2 (45. 1/2), — Zsír: Jan-ra 10.42 (10.80), Máj-ra 9.95 (9.92), — Szalonna short clear 8.93 (8.74—0.—), — Sertészsír: Jan-ra 16.20 (16.02), — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1902. december hó 28-án.

A Jenevér.

Operett 3 feje. Egy francia vigjáték után írják Hafner és Genée. Fordította Evva Lajos. Zenéjét szerzőtte Strauss János.

Személyek:

Kiscsaba	Gábor	Addé	Szover I.
Roszkó	Krammer	Ida	Pálócyné
Frank	Kernai	Mólanie	Szikláné
Orlavsky	Flattné	Frosch	Hegedűs
Alfred	Kertész	Blind	Dalnoki
Falke	Mihályi		

Kapota 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. december hó 28-án.

Délután 1/3 órakor mérsékelt helyekkel:

A strike.

Eredeti színmű 3 szakaszban. Írta Saigóti Ede.

Személyek:

Somvári	Molnár	Gyula	Mihályi
Anasztázia	Rákosi	Agnes	Török
Max	Néday	Szikráné	Biana
Angyalka	Ligeti J.	Kovács	Rózsahogyi
István bácsi	Szacsavay	Anselm	Ujházi
Eszter	Jászai	Friedrik	Latabár
Lajos	Gabányi	András	Abonyi

Este:

Előszór:

Monna Vanna.

Dráma 3, felvonásban. Írta Maeterlinck Maurice.

Fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Guido	Mihályi	Bolós	Páll
Margó	Gál	Corilo	Mészáros
Monna Vanna	Márkus	Biztos	Gyones
Zsoidos	Berogi		

Közéts 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. december hó 28-án.

Délután 3 órakor mérsékelt helyekkel:

Fedák Sári vendégfellépésével

Csöken szerzett vélegény.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta Saigóti József.

Zenéjét szerzőtte: Serly Lajos.

Személyek:

Cecília	Balassa	Trauer	Vendrei
Béla	Góth	Bülgijáró	Kamlicsny
Eszti	Rostagni	Irmag	Tapolcsoni
Abrai Irén	Fedák	Futaki	Szerény
Barnyai	Pethes	Ripacs	Hegedűs
Olga	Nógrádi	Nefelejts	Nikó

Este:

Loute.

Bohózat 4 felvonásban. Írta: Pierre Veber. Fordította: Heitai Jenő.

Személyek:

Dupont	Góth	Eohanguetlén	Hunyadi
Casillon	Hegedűs	Renée, leánya	Nógrádi
Francois	Tanay	Bruno	Makrócyné
Baburen	Szerény	Chevalné	R. Rostagni
Bra	Vendrei	Petitboisné	Erdei
Loute	Varsányi	Marchaisonné	Nikó

Közéts 7 1/2 órakor.

Gyorsírás!

Az Országos Magyar Gyorsíró-egyesület BATHORY DEZSŐ tiszteletes elnöksége vezetésével új magyar és német (Göteborg-Markovits rendszer) gyorsíró-kezelőanyagokat nyit. Jelenlegi felvételre d. e. 10-16i óra 7-ig az egyesület helyiségében József-körút 96. IV. sz. a hol mindenre névre felvilágosítást nyújthat.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.

Ma vasárnap
2 nagy előadás 2

délután 4 és este 8 órakor

A délutáni előadáson:

a nagy különleges program.

Ezre színtere körül:

Luna asszony

Línoké Pál operettje

A télközvetlen reggel 5 óráig Vörös Elek olgányszekera hangversenye.

SZABADALMAT

védjegyet, mástra- és modell-oltalmat megsejtés, Szabadalmakat értékesít és finanszíroz bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat.

Főoszt. (törvényesen bejegyzett cég)

BUDAPEST, Erzsébet-körút 17.

Telefon 24-26. Félvilágosítás díjtalan.

Megérkezett: Müncheni Tafel-Pschorrbräu



a kontinens legduzsább malátatartalmú sörre, törv. védett szecessziós kivitelű palackokban higiénikusan töltve. Szétküldés minden irányban, helyben 10 palackot házhoz szállítva, vidékre (1 láda) 50 palackot feljebb budapesti állomásra bérmentesen.

Kapható minden jobb főzár- és csomagolóüzemben, valamint olékelőbb kávéházak és szállodák áttérmeiben.

Telefon 59-89.

Peissel Henrik
vezérképviselő
VII., Dohány-utca 57.

Használjon Kerpel-féle Kézfimozító

felvadását, mely a kezét 3 nap alatt bársónymává és hóféhérré teszi. 1 üveg 90 fillér. Kerpel győztár, Budapest, V., Lipót-körút 28. 4 üveg rendelésnél franco.

Magyar borház

BUDAPEST, Károly-körút, közp. városház épület.

ÁRJEGYZÉK

az egyelőre forgalomban kerülő borokról:

		Literenkint	
		kor.	fill.
Királyhalmi	6 fehér Boker Károly termése	---	68
Királyhalmi	Czondór Pál	---	63
Dorozsmai	rizlingi	---	30
1880as Pécsi	Rainer főkapitány	---	---
Decei	Tóth Károly	1	20
Szamerodni 1878-as	Wohl László	2	---
Szegedi 6 vörös	Dr. Pirnitzer Béla	1	20
Szegedi	Tóth Károly	1	50
Szegedi új fehér v. siller	Szegedi gazdák	---	56
Királyhalmi új fehér rizlingi vagy veltelini		---	---
Rombay nagyerlemlő		---	68

Ezen palack-borok 0-7 és 0-5 literes palackokban is kaphatók. Palackokért darabonként 12 fillért számítunk s ugyanannyit visszavesszük. — 5 üveg megrendelést díjmentesen házhoz szállítunk.



Schunda V. József



udvari hangszergyáros

a m. kir. opera, a m. kir. zenekadémiá és nemzeti zenede szállítója
BUDAPEST, MAGYAR-UTCA 18. SZ.
Alapja saját gyárban készült réz-furó-, fa-furó-, vonó-, ütő-hangszereit és harmoniumait, valamint saját találmányu
cimbalmait és tárogatóit.
Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Magyar Pezsgőzőbor-Gyár

KUTROVÁ CZ M.

üzletvezető:

Idősb. ÉDER MIHÁLY, BUDAPEKON.

TELEFON 924. FŐRAKTÁR: TELEFON 924.

Éder Antal Gyulánál

Budapest, IV., Zsibárus-utca 2. a Városház-tér-mellett.

ÁRJEGYZÉK:

1 palack Carte Blanche	---	3 korona	40 fillér.
1 " Extra Menopole	---	2 "	50 "
1 " Adria Sec	---	2 "	80 "
1 " In Vino Veritas	---	3 "	" "

4 palack próba-küldeményéül láda és csomagolás nem számítatik fel.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	A Bajazzók Piros cipő	Monna Vanna	Loute	Bob herceg	Niniss
Kedd	Berlichingeni Góts	Monna Vanna	A doktor ur	Bob herceg	Niniss
Szerda	Nincs előadás	Károcsenyi álom	Loute	Bob herceg	Nőemancipáció
Csütörtök	Bánk bán		Loute	A Sárka csikó	B. A. L. E. K.
Péntek	Tristan és Isolde		A doktor ur	Bob herceg	Niniss
Sombat	Álarcos bál		A doktor ur	Bob herceg	Niniss
d. n. Vasárnap este	Berlichingeni Góts		A doktor ur	Egy görbe nap	
			A breszovói hős	Casanova	Niniss

!!! FELHÍVÁS !!!

BUTOR-

raktáromon készletben levő összes asztalos- és kárpított butorokat átköltözés miatt minden elfogadható áron eladom!

Dósa Kálmán

Budapest, Erzsébet-tér 18., sas-utca sarok.

Üzlethelyiség-változtatás miatt az összes raktáron levő
porcellán-, majolika- és üveg-disz- és használati tárgyakat
rendkívül mélyen leszállított áron árusítom el.
Csak elsőrangú áru!
FISCHER EMIL cs. és kir. udvari szállító Budapest, IV., Bécsi-utca 3. szám.
Kiváltságos olcsó árak!

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

Rendkívül csinos és alkalmas ujévi ajándék tárgyak a diszmü-, chinaezüst-, üveg-porcellán és divat osztályban.

A diszmü-áru-osztályban:

<i>Disz-asztalka</i> fényesre nikkelezett öntött fémből, művészies kivitelben, diszes áttört lapokkal, három láb-bal, magassága 69 cm.	ára 2 frt 95
<i>Teafőző-üst</i> finom britániai fémből, diszes elegáns kivitelben, remek ajándéktárgy	„ 6 frt 90
<i>„Non Plus Ultra“ Kávéfőzőgép</i> fényes nikkelből, feltűnő szép ajándék tárgy	„ 5 frt 90
<i>Teljes íróasztali készlet</i> öntött fényes nikkelből, művészies kivitelben, 1 tintatartó, 2 gyertyatartó, 1 kézi gyertyatartó, 1 gyufatartó és 1 tintaszárítóból álló teljes készlet	„ 4 frt 20
<i>Íróasztali hőmérő</i> öntött fényes nikkelből, diszes kivitelben, magassága 28 1/2 cm.	„ 1 frt 60
<i>Gyümölcsfelszolgáló állvány</i> igen diszes és nagy kivitelben, nikkel talppal, kagyló alakú színes üveg-tállal és magas vázával	„ 95 kr.
<i>Fénykép-keret</i> nehéz öntött fémből, óriási nagy és rendkívüli diszes kivitelben, magassága 34 1/2 cm.	„ 90 kr.
<i>Tintatartó</i> öntött fémből, igen diszes és nagy kivitelben, üvegtartályalás fémfedővel	„ 45 kr.
<i>Gyertyatartó</i> fényes öntött nikkelből	„ 90 kr.
<i>Fénykép-album</i> nagy kvart alakban, bordó vagy kék selyem plüsből, diszes ékítménnyel	„ 80 kr.
<i>Képeslevelezőlap-album</i> vászonkötésben, diszes felirattal 100 drb levelezőlapnak	„ 35 kr.
300 drb. levelezőlapnak	„ 75 kr.
<i>Zenélő-album</i> finom selyem plüsből, 2 óráját játszó svájci zenélő szerkezettel, diszes bronz ékítménnyel	„ 4 frt 25
<i>Varró szekrény</i> selyem plüsből, teljes berendezéssel	„ 90 kr.
<i>Varró szekrény</i> legfinomabb selyem plüsből, remek diszes kivitelben, teljes berendezéssel	„ 2 frt 10
<i>Női láncos kiegészítő</i> finom szarvasbőrrel, diszes nikkel kerettel és láncsal	„ 90 kr.
<i>Asztali dohányzó-készlet</i> igen eredeti svájci házikó alakban, művészies kivitelben	„ 95 kr.
<i>Dohányzó-asztal</i> diófa színre igen finoman fényezve, asztal magasságban, teljes dohányzó készlettel	„ 95 kr.
<i>Órök-naptár</i> elegáns kivitelű vésett nikkel állvány, kitűnő jó szerkezettel	„ 45 kr.
<i>Óratartó</i> öntött fényes nikkelből	„ 40 kr.
<i>Háromoldatu tükör</i> elegáns barokk-stílusú kerettel, minden egyes tükör külön nikkel foglalattal, magassága 31 1/2 cm.	„ 3 frt 20
<i>Fali díszlámpák</i> bádögéből aranyozva szabadkézi olajfénykémmel	drbja 45 kr.
<i>Asztali sport dohányzó készlet</i> csinos kivitelű lófej, öntött fémből, szivar-, hamu- és gyufatartóval	ára 90 kr.
<i>Elefánt hamutartó</i> öntött fémből, csinosan festve, réz-tartályokkal	„ 45 kr.
<i>Teljes fésű-készlet</i> diszes, elegáns selyembéllésű dobozban, 3 darab fésű hajkefével együtt	„ 90 kr.
<i>Legyező</i> fehér felselyem gázéből, elegáns festéssel	„ 45 kr.
<i>Tollas legyező</i> elegáns fehér-, kék vagy rózsaszínben	„ 45 kr.
<i>Parfum-állvány</i> rokkokó bronz-kivitelben, csiszolt tükörrel, 2 illatszertartóval	„ 90 kr.
<i>Szivar-tárca</i> fekete bőrből, igen diszes nikkel-kerettel, elegáns kézi selyem-himzéssel	„ frt 1.10
<i>Dohány-tárca</i> fekete kecskebőrrel, elegáns kézi selyem-himzéssel	„ 90 kr.
<i>Női pénzárca</i> sötét színű, igen elegáns, fényes cerásé-bőrből, hossza 10 1/2 cm.	„ frt 1.—
<i>Férfi korona-pénzárca</i> sima, fényes cerásé-bőrből, barna vagy zöld színben	„ frt 1.—

A chinaezüst-áru-osztályban:

<i>Valódi chinaezüst felszolgáló-állvány</i> remek talpazattal, lombok közötti szarvas-alakkal, színes, égetett kagylóalakú üvegtállal, darabja	ára frt 3.90
<i>Valódi chinaezüst gyertyatartók</i> művészies kivitelben, diszesen véve, magassága 26 1/4 cm. darabja	„ 1.95

<i>Valódi chinaezüst kenyérkosár</i> talppal, művészies kivitelben diszesen véve, szélessége 30 cm.	„ 1.80
<i>Valódi chinaezüst-készlet</i> művésziesen diszes kivitelben, 2 személy részére, feltűnő szép ajándéktárgy, szélessége 28 1/4 cm.	„ 3.75

Az üveg- és porcellán-áru-osztályban:

<i>Sörös-készlet</i> finom csiszolt 1 1/2 lit. nagy diszes korsó 2 magas pohárral, azurkék színben, remek égetett festéssel, diszesen faragott keményfa-tálcával együtt	ára 90 kr.
<i>Bor-készlet</i> finom csiszolt üveggel, remek égetett festéssel, 1 drb. korsó üvegdugaszszal, magassága 37 cm. 6 drb. ugyanolyan festésű pohárral együtt összesen	„ frt 1.25
<i>Likőr-készlet</i> pezsgős formájú palack, jegecezett üveghűsítő tartályban, nickel felszereléssel 6 darab pohárkával együtt	„ 85 kr.
<i>Porcellán díszfigurák</i> bisquit-porcellánból, égetett festéssel, arany díszítéssel, művésziesen remek kivitelben darabja	„ 40 kr.
<i>Porcellán díszvázák</i> valódi karlsbadi porcellánból égetett élénk festéssel, gazdag arany díszítéssel dbja	„ 40 kr.
<i>Teljes étkészlet</i> valódi karlsbadi porcellánból legújabb diszes és csinos kivitelben Bourbon formájú elegáns leveses tállal finoman égetett festéssel arany szegélyvel 26 darabból álló teljes készlet	„ frt 6.50
<i>Teljes tea- vagy kávékészlet</i> valódi karlsbadi porcellánból diszes elegáns kivitelben égetett festéssel. Teás- vagy kávéskanna, teljes kanna, cukortartó és 6 darab csésze aljával együtt	„ frt 2.45

A divatáru-osztályban:

<i>Női díszkötény</i> tiszta fehér, mol, pliszébe rakva színes batiztal szegélyezve	„ 45 kr.
<i>Női kötény</i> finom fekete clotból, piros, világoskék vagy fekete himzéssel	„ 45 kr.
<i>Női karton-kötény</i> csinosan mintázott világos vagy sötétkék, Cosmanosi kartonból, zsebbel és színes bordúrral, mosható és színtartó	„ 45 kr.
<i>Női chiffon-kötény</i> kantárral fehér chiffonból, széles szerpentín fodorral, elegáns svájci léghimzéssel díszítve	„ frt 1.50
<i>Női mell kötény</i> tiszta fehér svájci himzett mollyból, szélesen pliszébe rakva rendkívüli elegáns svájci léghimzéssel, igen finom fagon	„ frt 1.80
<i>Női blousok</i> csikos tennis flanelből, csinosan szegélyezve, divatos fagon darabja	„ 85 kr.
<i>Női blousok</i> csikos flanelből, chiné mintával, divatos fagon	„ frt 1.25
<i>Női boa</i> tiszta fehér angóra szörme, hossza 100 cm.	„ 90 kr.
<i>Női fejkendő</i> tiszta gyapjuból, remek színekben, rojtjal 85 cm.	„ 40 kr.
<i>Női fejkendő</i> berlini pamutból, széles, beszótt bordúrral getethoff fekete és bordó színben	„ 90 kr.
<i>Női echarp</i> felselyemből, beszövítt fényes virágmintával, kötött rojtjal minden színben	„ frt 1.10
<i>Női harisnyák</i> térdig érő pottendorfi pamutból fegyhabban kötött gyémántfekete színben, párja	„ 22 kr.
<i>Zsebkendők</i> tiszta fehér francia vászonantisztából, 6 drb	„ 75 kr.
<i>Női ingek</i> creas vászonból trimming csipkével díszítve	„ 50 kr.
<i>Női ingek</i> Madapolán chifonból trimming csipkével és Margit álléssel díszítve	„ 90 kr.
<i>Szerencse vászon</i> kitűnő minőségű vékony szálu pamut vászon 6 drb női ingre 15 méter végekben, 1 vég.	„ frt 3.45
<i>Kávék teríték</i> színes mintával kötött rojtjal vászon damaszt minőségben, rózsaszín és kék színben 1 asztalterítő 6 szalvétával együtt	„ frt 1.60
<i>Egy teljes női ruhára</i> való szövet flanelba 8 méter összesen	„ frt 1.75
<i>Egy teljes női ruhára való angol félposztó</i> fekete, sötétkék, barna és szürke színben 5 méter összesen	„ frt 1.80

Levélbeli vagy postautalványi megrendelések csak úgy eszközölhetők, ha a rendelmény hozzánk legkésőbb szerdái beérkezik.



Nagy mintagyűjtemény
Nagy képes árjegyzék

Őszi divatszövegekből,
flanell- és barchet-kelmékből
az összes árucikkekről

ingyen és bérmentve.





Diszoklevél az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon,
STOLLWERCK-féle

csokoládé elismert, legjobb
és
sas-cacao Mindenütt kapható.

Könyvrendelés.

Felhívjuk a helyült is olvasónk figyelmét arra, hogy a Lampel-Wodianer-czég kiadványainak megszerzését minden módon megkönnyíteni óhajtván, számos kiadványát részletfizetésre is szállítja. Az alábbi megrendelő-jegyen felsorolt művek megrendelhetők úgy külön-külön, mint összesen, vagy több-
több együtt **havi részletfizetésre** a következő táblázat szerint:

- 20 korona vételárig havi 2 kor. fizetendő;
 - 30 korona vételárig havi 3 kor. fizetendő;
 - 30—40 koronáig havi 4 korona fizetendő;
 - 40—60 koronáig havi 6 korona fizetendő;
 - 60—80 koronáig havi 6 korona fizetendő.
- Ezenfelül minden 20 K. után a havi részlet 1 K.-val emelkedik.

A Remekírók Képes Könyvtára havi 3 koronás részletfizetésre rendelhető meg. Minden egyéb bárhol megjelent művet a készpénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett szállít a czég.

Megrendeléseknél kérjük az alábbi rendelő-jegyet kivágni, a megrendelt műveket pontosan beírni, a vételárát és a havi részletet kitölteni, a rendelő-jegyet pontos névaláírásával ellátva beküldeni.

Megrendelő-jegy.

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udv. könyvkereskedésének
Budapest, Andrássy-út 21.

- Ezennel megrendelem Önöknél:
- | | | |
|--------------------------------------|-----|------|
| Dózi Lajos összes művei, 10 kötetben | 75 | kor. |
| Magyar Könyvtár I—100 számig, füzve | 30 | » |
| — 1—200 számig, füzve | 60 | » |
| — 1—300 számig, füzve | 90 | » |
| — 1—800 számig, 30 vászonkötésben | 120 | » |
| — 1—200 számig, 30 félbőr-kötésben | 135 | » |

- Remekírók Képes Könyvtára (Első sorozat)
- I—VII. kötet 35
 - Ugyanaz (Második sorozat) VIII—XIV. köt. 35
 - Petőfi Sándor összes költeményei, 2 kötet 10
 - Kisfaludy Sándor 2 12
 - Tóth Kálmán válogatott költeményei 6
 - Tóth Kálmán összes költeményei I—II. 16
 - Tóth Ede Munkái 6
 - Shakspeare Remekai I. 6
 - Műltére Remekai I. 6
 - Berzsenyi Munkái 6
 - Homfros Ilássa 6
 - Schiller Költeményei 6
- A magyar földrajzi társaság könyvtára.
- Szerk. Lóczy Lajos. I—XII. kötet 72
 - Cholnoky J.: A sárkányok országából. Disk. 15
 - Graza Gy. Nevett Magyarországnak. I—II. 80
 - A festőművészet remekai. I—II. 80
 - III—IV. 15
 - Aradi Vértanúk Albuma. Földalati díszkiadás 56
 - Költők Albuma. Földalati díszkiadás 20
 - Kis negyedéretű alakban 20
 - Röplében a nagy világ körül 20
 - Az átalvilág pillanati fényképekben 20
 - Dak Ferenc emlékezete. I—II. Diskót. 23 40
 - Szalay-Bartóti. A Magyar Nemzet Története I—IV., koronakötésben 60
 - Ugyanaz Corvina-kötésben 64
 - Graza György. A Magyar Szabadságharc Története I—V. díszkötés 70
 - Az országgyűlési törvények 1896—1902. nyolczadretű v. zsebk. 36. köt. kötet 140
 - Hátsók. Megyei térkép-atlasz, kötet 12
 - Zala Budavári honvédszobra, ércfalap. 120
 - Ugyanaz márványtalappal 140
 - Fővárosi Színházak Műsora 1—140. szám, füzve 42
 - Rudolf trónörökös. Utazás a keleten. Disk. 20
 - Radó Antal. Idegen Költők Albuma. Disk. 10
 - Zola. Termékenység. 2 kötet 7
 - Zola. Munka. 2 kötet 7
 - Magyarország falitérképe. Politikai kiadás 16
 - Európa falitérképe. Politikai kiadás 27 60
 - Apponyi Albert gr. beszédei 16
 - Benedeky művei. 18 kötet 100
 - Bródy Sándor művei. 22 kötet 16 kötetben 68 80
 - Ezüst kecske 32
 - Déryné naplója. 3 kötet 20
 - Egyetemes Regénytár. 325 kötet. Kötetje 1
 - Gőre Gábor bíró ur összes könyvei 36
 - Herezeg Ferencz művei, 20 kötet 96 40
 - Marlit regényei. 10 kötet 56
 - Munkácsy-Album 5 kötet 48
 - Tóth Béla. Anekdoták 32
 - Vay. Régi nemes urak, asszonyok 6

(A nem kívánt művek tessék közértesíteni)
E kötelezem magam, hogy a vételárát.....kor. havi részletekben fizetem minden hó elején a czég kifizetésére a kötet első ben mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítetté nem lesz. A részletek pontos felszámolásának elmulasztása esetén a mű teljes vételára azonnal eszedéskéssé válik a részletfizetési kedvezmény megszüntül. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet a szállításkor utánveendő. Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Név és állás: _____
Lakóhely: _____
Kelt: _____

Szőlő-lugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.



Erre azonban nem minden szőlő-faj alkalmas (bár mind kúszó barmészes), mert nagyobb része ha meg is nő, termést nem hoz, ezért nem értek el sokan eredményt odáig. Hol igenesnek alkalmas fajták kintek, azok bőven ellátják háznkat az egész szőlőérés idején a-szőlőlével.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermő és minden ogy ház, melynek fala mellett a legcsodálatos gondossággal fölnevelhető ne volna; ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekesebb díszje a nélkül, hogy legkevésbé helyes is elfoglalnia az egyébre használható részekből. Ez a legelőadásosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajták ismertetésére vonatkozó számos fanyomata katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja.

Kermelleki első szőlőoltvány-telep, Nagy-Kágya, Székelyföld.

Deutsch Gábor.

Alapítottott 1875.



Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz. Bécsi-utca sarkán. Zongora, pianino, cimbalom és harmonium gyári telepe.

Olcsó bérlet. Hangolások és javítások csekély díjért a vidéken is.

Árjegyzék ingyen. Előnyös részletfizetés feltételek.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 30 évre kímélet és magyarázatok tapasztalataival fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZAR J.

egyetem. orvosudor gyógyít férőszakrai és nőknél foglalkozási zavar nélkül mindennemű bármily régi kórtól

Nemi betegségeket úgy mint **hugyósfolyást**, hólyag- és vizeletési bajokat, **hujakóros sebeket**, **syphilit**, **gúntörzseket** eredő idegbajokat, a legmagasabb **bőr-betegségeket** és **szépséghibákat**, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia) meglepő biztos eredményre gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-lételező Bpest, VII. **Károly-kört 5.** (Dob-utca sarkán.)

I. em., bejárat a lépcsőházból

Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig. **Külön várótermek.** Kérésre kelti tisztelőit. Levélre kimerészen válaszol. Kívánatra **szógyógyászati** is gondoskodik.

STERNBERG ÁRMINÉSTESTVÉRE
CS. ÉS KIR. UDVARI HANGSZER-GYÁR
BUDAPEST, VII. KEREPESI-ÚT 36.SZ.



Zongorák és Pianinók

legkiválóbb gyártmányok 300 frtól feljebb.

Zongorát, pianinót, harmóniumot vagy cimbalmot kölcsönzünk havi 5 forinttól feljebb.

Javitásokat és hangolásokat legkitűnőbb szakmunkások által végeztetünk.

Valódi **“GRAMMOPHON”**

árusítása nagyban és kicsinyben

darabja 70 korona és feljebb, lemezek 3 korona és feljebb. Legújabb ének, művészi felvételek: báró Splényiné Blaha Lujza asszony, Szóyer Ilonka kisasszony, Vasquez idalja grófnő, Takács Mihály, Beck Vilmos, Szendrőy Lajos a magy. kir. opera tagjaitól, valamint más elsőrendű művészek, katonai és cigányzenekaroktól, Valódi EDISON-fonográfok 100 koronától feljebb. GS ALADI-fonográfok 20 koronától feljebb. FONOGRÁF-HENGEK 2 kor. 50 fill. és feljebb. INTONA, Phönix, ARISTON 20 K. feljebb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve kapható minden cikkről külön.



MESE

A gyékényfonó.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ember, annak volt három fia. Kettő okos volt, de az egyiket olyan félszótormának tartották, az mindig a kukóban ült és gyékényt font. Nem is hívták másképp, csak piszkos gyékényfonó.

Volt annak az embernek egy kertje is, abban szebbnél-szebb szilva termett, de olyan szilva ám, hogy gyémánt volt a hamva. Eret a szilva javában, de mikor már szinte le kellett volna rúzni, azt veszi észre az ember, hogy valaki lopja a gyümölcsöt.

Nagyon megharagudott, el is szomorodott, hogy az ő szép szilvájának vége és leküldte a legidősebbik fiát, hogy lesse meg, ki lopkodja le azt a szép gyümölcsöt.

Jól van, lemegy a János a kertbe, lefekszik az egyik szilvafa alá. Hát amint javában alszik, éjjel tizenkét órakor egyszerre elkezdtek a fák zörögni, az ajtó csapkolódott, pedig be volt csukva.

Fölébredt a gyerek, nézgelődött ide-oda, hogy mi az, hát látja ám, hogy három vasas ember jön nagy nyargalva.

No iszen, ennek se kellett több. Ugy megijed, hogy azt se tudja, merre az ajtó és szaladt ki a kertből. Alig bírta az apjának megmondani, hogy mit látott.

Reggel lemegy az ember, hát majd halálra rémült, amikor meglátta, hogy megint jól megszedték a szilváját. Busult, busult és este megkerdezte a fiát:

— Hát ma melyiktek mer kint hálai, gyerekek?

A legidősebbik dehogyan mert volna, hanem a középső azt mondta:

— Majd kint hálók én, édes apám. Én meg nem ijedek, ha hat vasas jön is.

Jól van, lement a középső gyerek, lefeküdt az egyik szilvafa alá és elaludt. Éjjel tizenkét órakor egyszerre csak megzörrentek a fák, csapkolódott az ajtó. Fölébredt a gyerek a nagy zörgésre, hát látja hogy három rez ember jön nagy dübörgéssel, nagy nyargalással.

No iszen ennek se kellett több. Ugy elszaladt a szilvafa alól, mintha puskából lőtték volna, s mikor beért a szobába, még az ajtót is becsukta maga után, aztán valahogy kinyitotta az apjának, hogy mit látott.

Volt az embernek min busulni, mikor másnap lement a kertbe. Azt a szilvát bizony megint jól megdézsmálták. Busul, busul, este megint mondja:

— No gyerekek, ma melyiktek mer kint hálai?

A két idősebbik dehogyan mert volna, hanem egyszerre csak kiszól a gyékényfonó a kukából:

— Majd kint hálók én, édes apám.
— Oh te bolond, azt mondta a másik kettő, te mernél kint hálai? Iszen te még a levegőtől is megijedsz!

Do azért, a gyékényfonó csak kiment a szilvafa alá. Éjjel tizenkét órakor zörögtek a szilvafák, az ajtó csapkolódott, egyszerre csak jött nagy nyargalva egy ezüst lovas. A gyékényfonó bátran eléje állt és megkerdezte:

— Mi keresni valód van a mi kertünkben?
— Ejnye, azt mondja az ezüst lovas, hát te meg sem ijedsz? Nem félsz, hogy bántalak?
— Hogyan félnék? En sem bántok senkit, ki mer akkor engemet bantani?

— No fiam, azt mondta az ezüst lovas, még ilyen legénynyel se volt dolgom. Mivel ilyen bátor vagy, meg is jutalmazlak.

Azzal kivett a ló szájából egy fogat, azt odaadta a gyékényfonónak és azt mondta:

— Nesze ez az ezüst-fog, ha egyszer olyan lovas akarsz lenni, mint én, csak csapd ezt a fogat a földhöz.

Megköszönte a gyékényfonó, azután lefeküdt, aludt reggelig. Reggel kijönnek az apja meg a testvérei, hát látják, hogy megvan a szilva, a gyékényfonó meg úgy aluszik, mint a bunda. Fölkelti az apja, azt mondja neki:

— Derék gyerek vagy, máma éjjel is te őrizd a szilvát.

— Meg is őrizem én, édes apám, nem félek én senkitől.

Jól van, este megint kiment a szilvafa alá. Éjjelkor kezdtek a fák zörögni, csapkolódott a kertajtó, jött nagy nyargalva egy arany lovas. Ettől sem ijedt meg a gyékényfonó és az arany lovas egy aranyfogat adott neki a ló szájából, hogy csak vágja a földhöz, mindjárt olyan lovas lesz mint ő.

Megköszönte a gyékényfonó, azután lefeküdt, aludt reggelig. Reggel nagyon megdicsérte az apja, hogy megvan a szilva és azt mondta neki, hogy a következő éjjel is háljon kint.

— Kint hálók én édes apám, szivesen, nem félek én senkitől.

Jól van, amint harmadik éjjel ott álldogál a szilvafa alatt, megint megzörögtek a fák, a kertajtó meg úgy csapkolódott, mintha ki akart volna fordulni a sarkából. Jött nagy dübörgéssel, nagy nyargalással egy gyémánt lovas. A gyékényfonó ettől sem ijedt meg, pedig olyan fényes volt, hogy alig bírt rá nézni.

— Bátor legény vagy, azt mondta neki a gyémánt lovas, de a bátorságodért meg is jutalmazlak.

Avval kivett a ló szájából egy gyémánt fogat, odaadta neki és azt mondta:

— Ha olyan lovas akarsz lenni, mint én, csak vágd ezt a fogat a földhöz.

Megköszönte a gyékényfonó, azután lefeküdt, aludt egész reggelig. Hej, de megörült az ember, mikor látta, hogy megvan a szilvája, nagyon

megdicsérte a fiát és mivel a szilva most már megérett, mindjárt le is rázta.

Hát lett egyszer egy hármias ünnep. Mind elkészültek a templomba, oda készült a gyékényfonónak a két bátyja is. A gyékényfonó is szerett volna velük menni, de ezek rászóltak:

— Ki ne merj mozdulni a házból, te piszkos-fészék! Még az kellene, hogy szégyenbe hozz bennünket!

Sirt a gyékényfonó, mikor mind elmentek, hogy még az utolsó koldus is elmeher, csak ő neki kell otthon maradni. Amint javába sir, eszébe jut az a fog, akit az ezüst lovasról kapott. Előveszi, földhöz vágja, hát abban a szempillantásban ott előtte az ezüst ló, maga meg ezüstbe van öltözve.

Nagyon megörült, mindjárt fölkapott a paripára és elnyargalt a templomba. Ott egy oszlophoz kötötte a lovát és bement. Amint belépett, mind nézték, még imádkozni sem tudtak, csak éppen a pap meg a mester nem nézte.

Ott volt a templomban a királyleány is, mindjárt megszerette az ezüst gavallért és azt mondta az apjának, hogy nagyon szeretné, ha ez lenne a vőlegénye.

— Jól van, azt mondta a király, majd beszélék vele templom után.

Csak hogy a templom után bizony nem beszélhet vele. Előbb kisetelt, mint a többi, aztán fölkapott a lovára és úgy elnyargalt, hogy senki se látta merre.

Mire a bátyjai hazértek, már megint ott ült a kukóban és fonta a gyékényt. Azt mondták neki a többiek:

— Mit láttunk mink máma? Egy ezüst gavallér jött a templomba.

— Előbb láttam én azt, mint ti.

— Honnan?

— Fölálltam a hidásra, onnan néztem.

Aztán a nagy ünnepen mindjárt lebontották a hidast, hogy az a piszkos gyékényfonó ne láthassa többet.

Másnap megint elmentek a templomba, a gyékényfonó meg otthon hagyta. Mikor már gondolta a gyékényfonó, hogy mind a templomban vannak, elővette az arany fogat, földhöz csapta s abban a szempillantásban egy gyönyörű arany ló termett ottan, maga meg aranyba volt öltözve.

Nagy örömmel nyargalt el a templomba, ott egy oszlophoz kötötte a lovát és bement. Amint belépett, mind nézték, még imádkozni se tudtak. Most már a mester is nézte, csak éppen a pap nem nézte.

A királyleány megint ott volt a templomban, nagyon megszerette az arany lovas és azt mondta az apjának, hogy neki nem kell senki más, csak az legyen a vőlegénye.

— Jól van, édes lányom, azt mondta a király, majd beszélék vele templom után.

De akkorra a király már egész regement katonát állított a templom elé, hogy ha majd

ember, aki már évek óta nagy idegbajban szenved és a gyilkosságot kétségtelenül egy örültségi rohamában követte el!

— Igen... ő... ő volt.

Mi történjék tehát?

Azért felugrott székéről és megint nyugtalan léptekkel járkált föl és alá a szobában.
Borzasztó harcot vívott önmagával, amely véres sebeket ütött lelkén... Talán odamenjen maga Stein vizsgálóbíróhoz és kérjen tőle elotgatási parancsot saját apja ellen.

— Igen, atyja volt. Nemesak Frida miatt, atyai gondokkal volt tele az aggastyán miatt is, hiszen tegnap nemesak fényes, de kellemes és változatos jövőről biztosította őt, oly jövőről, amely erélyes férfiú egész erélyét követelte és legnagyobb büszkeségét kielégíthette.

Es ő szolgálatná ki jövőjét, saját atyját az igazságszolgáltatásnak, azt a férfit, akit imádot ményasszonya szentnek tartott? O rombolná szét kíméletlen kézzel Frida szentségét és oly végtelen fájdalmat okozna annak, aki a legdrágább volt neki e világban?

Ezt nem tehetett!

De hát mit tegyen? Szabad volt-e engednie azt, hogy Pfeil gróftól miatta a bíróság megbecsületlenítse? Es Krause Meta? Bizonyára öngyilkossá lenne, ha kieszenék a fogságból. Es a gróf előkelő szülei, az öreg becsületes Krause, hát azok mennyit szenvedtek és mennyit szenvednének meg gyermekeik gyálmázata miatt!

Mit tegyen?

Es megszólalt benne a felesküdtött hivatalnok kötelesség-szava. Esküjét nem szabad megszegnie. Becsület, kötelességtudó embernek kell maradnia, és ha miatta mindent elvesztené is, amit szeretett...

Erre az elhatározásra jutott Artur és megkönnyebbülve a nyitott ablakhoz ment, amelyen át belövellő nyári szellő gyöngéden hűsítette az álmatlan éjszakától lázas homlokát.

Délután Sellin újra átrándult Rosenthalba; megint remélni kezdett, talán feltevései téveseknek

bizonyulnak és mégsem dr. Wegener a gyilkos és gróf Pfeil mégis csak komédiás. Mindenesetre beszélnie kell az orvossal nyíltan és szabadon, ahogy férfiak közt illik.

Orült, hogy Frida nem jött elébe, mikor meghuzta a kapu csengettyűjét.

Halkan kinyitotta az öreg orvos dolgozószobáját. Az aggastyán bizonyára aludt még, mint mások is délutánoként, a szomszédos hálószobában.

Artur leült egy székre kezére támasztva fejét és várt. Nemsokára nehéz léptek zaja ütötte meg fülét a szomszéd szobából... aztán egy vizsgálat csurgását hallotta, majd olyanforma zajt, mintha valaki kezeit mosná. Most vette csak észre, hogy a hálószoba ajtaja félig nyitva áll.

... Az orvosnak tehát minden pillanatban be kellett lépnie...

Wegener azonban nem jött; ellenben tovább hallatszott az előbbi zaj... aztán csend... majd egy mély sóhajtas és erre világosan hallotta e szavakat:

— Vége lesz mindennek... vége lesz mindennek.

Borzalmas gondolatok kirozva Artur felugrott és kitérte az ajtót.

A küszöbön azonban hirtelen megállt, mintha lábai megfővesedtek volna.

Az öreg orvos iszonyatosan elváltozott ábrázattal megint a drága mosdószalhoz ment... megint megeresztette a vízvezeték csapját... aztán lezárta a csapot és harmadszor is mosta kezeit... Artur nem vette észre... Miután megtörölte kezeit, az ablakhoz ment és gondosan vizsgálta... Artur jól látta, semmiféle folt nem volt ezeken a fehér, jól ápolott kezeken...

Borzongás futott végig az aggastyán hajlott alakján, amint merov, tüveges szemekkel ujjait pontosan nézegette.

Aztán megint egy fájdalmas sóhajtas és e kinteljes szavak:

— Vége lesz mindennek... vége lesz mindennek.

REGÉNY

A sötét titok.

— Bűnügyi regény. —

(87)

De... Nem volt a kiemelhető márványlap mellett egy nagyobb vérfolt, amely arra vallott, hogy a gyilkos ott egy pillanatra letette áldozatát? De hiszen Wegener dr. azt mondta, hogy abban a titokzatos mélyedésben, a kiemelhető márványlap alatt ételeket és italokat szoktak egykor őrizni. Ha ez a mélyedés erős falazása dacára, vagy talán éppen azért egy földalatti folyosó kijárata volt, amely be a kastélyba vezetett, amely egykor öreg kolostor volt. Nem lehetséges-e, hogy csakugyan volt ily titkos folyosó. Es ha csakugyan volt ily földalatti folyosó, akkor minden világos volt, napnál világosabb. Akkor alkalmazhatná Wegener dr. laboratóriumában végződött, ahol az előtevaló éjjel öreg szolgájával együtt időzött... Nem beszélte-e el neki Frida, hogy atyja Ralph meggyilkolása óta nem lépett laboratóriumába?... Nyilván azért nem, mert fájdalomosan érintette hű szolgájának emléke.

Igen... igen... a laboratóriumában végződött ez a földalatti folyosó és azon át cipelte a gyilkos a görög templomba áldozatát... A laboratóriumában kell keresni a tett helyét... Talán meg is lehetne ott találni a fegyvert, a hiányzó órát és a vértócsát!

Es ki volt tehát a gyilkos?

Artur arcát kezeibe rejtve egy székbe roskadt, miközben ajkairól kitért:

— Ó! Ó!

— Ó, menyasszonyának apja, aki neki is második atyja lett!...

— Oh... ez a szegény, szájalomraméltó

kijön az arany lovas, el ne nyargalhasson. Hamen ez bizony elnyargalt. Hiába volt ott a regement katona, úgy átugratott rajtuk, mint a parancsolat, senki se bírta megfogni és elnyargalt.

Haza jönnek a bátyjai, hát a gyékényfonó megint ott a kuckóban. Mondják neki nagy dicselkedve:

— Mit láttunk mik máma? Egy arany gavalér jött a templomba.

— Előbb láttam én azt, mint ti.

— Honnan?

— Fölláltam a kapura, onnan néztem.

Aztán a nagy ünnepen mindjárt lebontották a kaput, hogy az a piszkos gyékényfonó ne láthassa többet.

Harmadnap megint elmentek a templomba. Mikor gondolta a gyékényfonó, hogy már mind ott vannak, elővette a gyémántfogat, földhöz vágta s abban a szempillantásban ott volt egy gyönyörű gyémánt ló maga pedig gyémántba volt öltözve.

Nagy örömmel nyargalt el a templomba. Egy oszlophoz kötötte a paripáját és bement. Amint belépett, mind nézték, még imádkozni se tudtak. Most már a pap is nézte.

De legjobban nézte a királyaeny. Ugy megszerette a gyémánt vitéz, hogy ki sem mondhatom. Mondta is apjának, hogy akármilyen lesz, de ennek kell a véglegénynek lenni.

A király akkorra már az ország minden határára strázsát állítottatott, hogy ha jön ilyen lovas, azt ki ne éresszék. A templom előtt is ott volt a regement katona, de mivel ezeket már egyszer átugratotta, hát mindjárt az ajtó mellett vasat tüzesítették, hogyha kilép a vitéz, hát süssek a kezére.

Kiment a gyémánt vitéz, fölkap a lovára, akar már ugrani, hát rásütik a kezére a tüzes vasat. No hiszen megijed, egy ugrással át a sok katonán és elnyargalt.

Haza jönnek a bátyjai, hát a gyékényfonó megint ott a kuckóban, mondják neki nagy dicselkedve:

— Mit láttunk mink máma?

— Mit, okosak?

— Egy gyémánt gavalér jött a templomba.

— Előbb láttam én azt, mint ti.

— Honnan?

— Hát fölláltam a háztetőre, onnan néztem.

Aztán az irigy testvérei a nagy ünnepen mindjárt lebontották a háztetőt is, hogy a gyékényfonó máskor onnan se láthasson semmit se. Azonban jelenti a sok strázsza a királynak, hogy az ország határára semmiféle vitéz ki nem ment.

— Ha ki nem ment, azt mondta a király, akkor itt kell lennie az országban.

Azután sorba jártak minden házat, minden legényt megnézték, nines-e tüzes vas a kezére sütve. Utoljára odaértek annak az embernek a házába, akinek három fia volt. Megnézte a király a két idősebbet, azt mondta:

— Egyik sem volt az.

Azután megkérdezte:

— Nincs több legény ennél a háznál?

— De bizony, azt mondta az ember, volna még egy piszkos gyékényfonó fiam, csak hogy az se lesz az, mert az nem is volt a templomban.

— Nem tesz semmit, csak jöjjön elé.

Kijön a gyékényfonó a kuckóból, föltüri a királyt az ingeujját, hát ott a kezén a tüzes vas foltya.

— Ejnye te gyékényfonó, — azt mondja neki a király, — hát te hol szerzed ezt a tüzes foltot? — En bizony ott szereztem, ahol rám sűtötték.

Avval elővette az ezüst fogat, földhöz csapta, egyszerre ott volt előtte az ezüst paripa, maga meg ezüstbe volt öltözve; azután földhöz vágta az arany fogat, ott volt az arany ló, meg az arany ruha, utoljára a gyémánt fogat, akkor meg a gyémánt ló ugrott elő, maga pedig tiszta gyémántba volt öltözve.

Ugy megőrült neki a király, hogy azt se tudja, mit csináljon; össze-vissza ölelte és elnyargalt a kastélyba. No volt öröm, hogy megjött a vőlegény! Mindjárt papot hozattak, állt a nagy lakodalom. Ettek, ittak, mulattak, aztán éltek, haltak és ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK

Román népdalok.

(Szabad fordítás.)

1.

Ha elhajtasz házunk előtt,
Tégy úgy most is, mint azelőtt:
Csengőzd fel az ökreidet,
Jól felcsengőzd mind a hetet.
Selyemzsinórt a csengőkre,
Hogy halltasson mindörökké,
Hogy elharsan reggel, déliben,
A padlásán, a pincében.

2.

Hogyha én most madár lennék,
A babámhoz elrepülnék,
Rászálnék az ablakára,
Egész napra, éjszakára.
Hadd látnám a levelirást,
Írás közben azt a sírást.

3.

Zöld levél az erdő fáján,
Fekete gyász a szív táján.
El kell hagynom a hazámat,
Itt kell hagynom a babámat,
Ne sírj rózsám én miattam,
Bacsucskót még nem adtam:
Sirok én majd értem is.

róla. Menyasszonya akaratlanul is segítette e szándéka megvalósításában.

— Mért vagy oly kedvetlen, édesem? — kérde tőle Frida, amikor magukra maradtak.

— Az az átkozott gyilkosság üldöz ide is. Egy fontos vegyi vizsgálatot kellene megejtenem. Es szeretném atyánkat megkérni, engednie meg, hogy egy órásként a laboratóriumában töltsék és segítségemre lenne... de

— Ezt ne tedd, édesem. Hiszen tudod... hogy apánk azonnal borzasztóan felizgatódna, ha csak szóhozod a laboratóriumot.

— Magam is gondoltam erre.

— Talán egyedül végezhetnéd, vagy Stein segíthetne?

— Bizonyosan megtenné, ha megkérném rá. De a nehézség másút van. Hogyan jutol be a laboratóriumba, hogy edesapánk észre ne vegye?

— Tudod mit, holnap délután, ha majd Keltzinban lesz. Mindenesetre néhány óráig ott marad.

— Az apádnál van a laboratórium kulcsa? — Iróasztalának középső fiókjában van. Az is zárva van, de beillik a ruhaszekrényem kulcsa!

XXIX.

Negyedórával később, hogy dr. Wegener áthajtott Keltzinbe az alezredés és a dombroveni körjegyző társaságában, pompás hintó állt meg az egykori kolostor előtt és kiszálltak belőle Sellin, Stein és menyasszonya, aki barátinője meghívását elfogadta.

Frida átadta Sellinnak a laboratórium kulcsát, mire a két vőlegény engedelmét kért a hölgyektől és eltávoztak.

A kastély szélső végén volt a laboratórium, egy csucsesíven belőzött hosszú pincén keresztül mentek... szóltanul.

Sellinnak a keze reszketett, amikor bedugta a kulcsot az ajtóba. Végre bent voltak és fojtó szag áramlott feléjük. Köröskörül sötét volt, csak

4.

Vagy a rózsám van e képen,
Vagy a hold sűt olyan szépen,
Vagy a rózsám jött el végre,
Vagy a hold jött fel az égre.
Vagy a rózsám elhagyott,
Vagy a hold már elfogyott,

Solymosi Elek.

— **Drága ruhák.** Londonban nagyon sokat beszélnek azokról a toilettekről, amelyeket Langtry asszony, a híres angol művésznő viselt az új Imperial Theatre színpadán *A kívánsó nyaklánc* című darab előadásán. Ezek az öltözetek nyolcvanezer koronába kerültek, nem számítva ebbe az árba az ékszereket és egyéb díszítéseket. A pompás ruhákat pontosan a Mária Antoinette korabeli divat szerint a híres párisi Worth-cég tervezte és készítette. Nyolcvanezer korona hallatlan nagy összegnek tünik fél hét-nyolc ruháért, de ez még távolról sem mondható a legtöbb pénznek, amit ilyen célra kiadtak. Nemrégiben Rómában igen nagy feltűnést keltett egy híres amerikai milliommós, aki a francia követség fogadóestélyén olyan ruhában jelent meg, melynek használja sűrűn tele volt himezev gyémántokkal. Hozzávetőleges becslés szerint ez a ruha belekerülhetett kétszáz ezer koronába. Egy másik amerikai hölgy két-három éve Londonban tünt fel azzal, hogy egy bában a ruhája tele volt hintve tizennyolckarátos aranyból vert csillagokkal, melyeket óriási költséggel külön erre a célra készítetett, Wallace asszony, szintén egy amerikai milliomos, neje meg egy egyszerű ruháért száz-nyolcvanezer koronát adott. Ez összességben a brüsszeli csipkebetét száz ezer koronába került. Ugy mondják, hogy a legdrágább ruha, melyet valaha előállítottak, most készült Párisban. Hogy ki fogja viselni, az még titok. Altalában azt hiszik, hogy valami napkeleti nagyur felesége az a szerencsés, aki pompázni fog benne, sajnos, csak a jérje előtt. Ez a ruha kizárólag nemes fémekből és drágakövekből áll. Alsó része arany és ezüst, még pedig oly vékonyra és hajlékonyra kovácsolta, hogy egészen könnyű és a test formájához simuló. Az ékszerek pedig úgy vannak beletéve, hogy közvetlenül a testtel érintkeznek, amittől állítólag annál szebb lesz. A legkülönfélébb drágaköveket használták, a mellrész csupa rubint, smaragd és gyémánt csillag és félhold. Furcsán hangzik, ha arról beszél az ember, hogy drága ruhát viselnek — Grünlandban. Pedig úgy áll a dolog, hogy ebben a fagyos országban némely nő drágább, illetőleg értékesebb ruhát visel, mint Európa fővárosainak leggazdagabb hölgyei. Nem egy félvad hölgynek van ott olyan ruhája, melynek prémiejért akárhol Európában meg lehetne kapni negyvenezer koronát. Eppen nem ritkaság például, hogy a ruhájuk tiszta sebsájk — egyike a legkedveltebb s legdivatosabb drága prémeknek —

Még kétszer ismétlődött a játék. Végre nyugodtabb lett valamivel az öreg orvos. Egy kis szekrénykéhez lépett és kivett onnan egy művészi kézzel készült revolvert és pontosan megvizsgálta az egészét.

Arturnak még a lélekzete is elakadt. Most már semmi kétség, semmi remény nem volt számára. Nem Pfeil, nem, Wegener dr. volt az öreg Merten gyilkosa. Es elgondolta, hogy a legjobb megoldás az volna, ha a szerencsétlen ember megkönnyítendő az igazságszolgáltatás munkáját és a miatta ártatlanul szenvedőknek visszaadhatnák szabadságukat és becsületüket.

De az orvos nem szegte a fegyvert fejének; fejtét rázza megint visszatette a fiókba.

— Még nem... még nem! — mormogta. Sellin most megint kételkedni kezdett és elébe tőlt az a lehetőség, hogy Wegener talán egy rögeszmétől, buskomorságtól gyötörve hiszi magát bűnösnek.

Artur észrevétlenül visszament a dolgozószobába. Néhány pere múlva belépett oda az orvos is és Sellinnak nem volt bátorsága szóhozni borzasztó gyanúját. Más teret fogamzott meg agyában... Előbb körültekintett a laboratóriumban, nincsenek-e ott bűnjelök és nem fedezhet-e föl valamely titkos folyosót, amely a görög templomba vezet.

A kávé után Wegener dr. megint visszavonult azzal a meggyőzéssel, hogy sok fontos dolga van. A keltzini birtokos délelőtt Rosenthalban volt és hajlandó eladni birtokát. Holnap délután áthajtat hozzá és levélben fel fogja kérni Koniekit és a dombroveni körjegyzőt, kísérik el a szomszéd birtokra.

Es mikor Sellin azt válaszolta, hogy a vétel nem oly sietős, az öreg orvos így szolt:

— Nem szabad, fiam, tovább halasztani a dolgot... nem tudhatom, hány napot engedett még számomra a gondviselés.

Artur azon gondolkozott, hogy juthatna be a laboratóriumba, anélkül, hogy az öreg orvos tudna

s hozzá a legtrikább préméből, az ezüst-rókéából való a kám-sája. Azoknak a rubáknak is, melyeket némely indiai-törzsek leányai visenek a Columbia-folyó környékén, átlagos értéke megüli a háromezer koronát. Sada japáni hercegnő, mikor a japáni trónörökös neje lett, nem kevesebb, mint öt milliót ért kelengyét kapott. A kelengye egy része a legszebb és legrágább japáni divatu öltönyökből állott másik részét pedig Párisból hozatták. Európai udvarban soha nem volt még rá eset, hogy akármelyik hercegnő is ily értékes kelengyét kapott volna.

— **A borkura.** Az oxfordi egyetemen régebben szigoruan meg volt tiltva a diákoknak, hogy szeszese italokat élvezzenek s ilyesmit a lakásukon tartanak. Egy napon jelentették a rektornak, hogy az egyik diák egy hordó bort kapott. A bűnöst maga elé citálta a rektor s kérdőre vonta. Miért vétett a főiskola törvénye ellen. Az ifju így felelt:

— Rektor ur, az orvos erősitől rendelte nekem a bort!

— Nos, — kérde tovább a rektor, — s ön csakugyan azt hiszi, hogy a borivás erőt fog adni önnek?

— Hát persze, — felelt a diák; — amikor a hordó megérkezett, alig tudtam megmozdítani a földről, oly gyenge voltam s ma? Ma félkézzel föl tudom emelni a magasba.

— **Változó színű leány.** A híres Barnum sok osodálatos dolgot mutatott be az európaiknak, de a legosodálatosabbat ugylátszik Amerikában hagyta. Egy fiatal leányka az, akinek bőre csaknem óráról-órára változtatja színét. Ez az érdekes leány születésére nézve mulatt, de barna színe gyakran világos rózsaszínre változik, ami remekül hat. Az átmenet a sötét színből a világosba fokozatosan történik; a bőrön először apró fehér pontocskák jelennek meg, amelyek mind sürűbbé válnak, végre az egész testet ellepik. Egy amerikai riportert, tehát olyan férfit, akinek állításai minden körülmények közt megbízhatóak, osodálatosabb földelezt tett: amíg a mulatt nő egyik lába meglátja a természetes színét, addig a másik valóságos hóhéher. Más újságírók, akiknek írásai nemkevesebb megbízhatóak, azt mondják hogy amíg a szemhéjai és szempillái barnák maradnak, addig az arca bizonyos kaméliá-szint nyer. Kár, hogy ez az újmódi kaméliás és kaméleon-hölgy a sorsnak ezzel a különös adományával Amerikában kucorog. Az ilyen gyakori színváltozást Európában is nagyon megbecsülik.

— **Hatvanötzekeroronás sórtartó.** Egy londoni árverésen hatvanötzekeroronán kelt el egy sórtartó, amely az 1577. évből származik és Bampton Tamásnak Erzsébet angol királynő udvari ötvöseinek műve. Ez

bár egy pillanatig sem kételkedtek abban, hogy Wegener beszámíthatlan állapotban kötötte el a gyilkosságot, mégis a törvény ügy határozta, hogy mint vizsgálati foglyot a dombrowkeni fogházba kell őt vinni.

Ártur megtörve állt; úgy bántotta az a gondolat, hogy miáltal az aggastyán Keltzinben az ő jövője megalapításán íratott, ő bizonyítékot szerzett arra, hogy az öreg orvost kiszolgáltassa a nyomornak és szegénynek.

Stein Ozvald érezte barátjának szenvedését és hogy az minél kiméletesebben értesítse az aggastyánt a borzasztó titok felderítéséről, beleegyezett abba, hogy másnap estéig e titok köztük maradjon.

Az urak aztán visszatértek hölgyeikhez és el nem palástolható levertségüket szerencsére azzal tudták megokolni, hogy kísérletük a remélt felvilágosítást nem hozta meg.

A kávé után Stein Ozvaldnak hirtelen eszébe jutott, hogy Dombrowkenben még fontos hivatalos ügyet kell elintéznie, és menyasszonyával hazahajtatott.

Nemsokára visszatért az öreg orvos és Ártur karján leszállt a kocsirol, kisérlő, az alezredes és a közjegyző, pedig hazamentek.

Wegener dr. nemsokára dolgozószobájába tért és oda kérte vejét is.

— Engedje meg, Ártur, — így kezdte az öreg orvos bizalmas megszólítással, hogy elmondhassam el önnek még azt a keveset, amit még önnek ez életben mondanom kell. Hadd tegezzem önt, mint atya szokta a fiát.

Árturt annyira megindította az aggastyán viselkedése, hogy megragadta jobbát és forró csókot nyomott rá e szóval:

— Atyám!

— Uj ide mellém, Ártur, — szölt az aggastyán — és hallgass rám. — Kivett egy tárcát kabátja belső zsebéből és onnan egy összehajtott iratot nyújtott át Sellennek.

— Ime, fiam, átadom neked az írást Keltzin

a sórtartó három részből áll: az alsó részből, amely negyi kristályból készült, a különféle alakokkal gazdagon díszített tulajdonképpeni sórtartóból és a ledőből. A tartó közepéből egy Venus-alak emelkedik ki, amely egyik kezével borostyánköszt emel a magasba. A ledőn egy kristálygömb van s rajta egy dudán játszó kis gyermek alakja látható.

— **Egy hádsereggel kevesebb.** Monacónak van 32 száz legénye. Uniformisban járnak, fegyvert viselnek az oldalukon. Ugy szokták nevezni őket, hogy: katonaság. Ok a kis birodalomban a haderő. Azaz, hogy csak ők voltak, mert a fejedelmnek komoly elhatározása az, hogy föloszlatja a hadsereget. Nem redukálja a legénység számát például harminckettől — kettőre, hanem egyszerűen, minden átmenet nélkül hazakergeti a katonáit. Bár oselekedné meg ezt a béke előkelő barátja, Miklós cár is. Mindjárt szabadban vennék lélekzetet ebben a osnya, adótartozásos világban. A monacói katonák különben nem hiába, hogy kevesen vannak, de egytől-egyig csinos legények. Olasz és provencei eredetűek. Nyelvük a monagask, egy vegyes dialektus, amelyet az egész partvidéken Ventimigliától a Pyreneusokig beszélnek. Egyenruhájuk az amerikai hádsereg ruházatához hasonlított: sötétbarna színű ruha, nadrágjukon széles, vörös sáv, rövid ulánuskabát és kicsiny sapka. Mozdulataikban elegancia, ruházatukban letétlen tisztaság jellemezte a hádsereg tagjait. Hóhéher gallérjuk már messziről fényelt, sőt csizmájuk csillogása is elárulta kilétüket. Enyhébb időjárások alkalmából sokszor lehetett a monacói katonát a sétatereken hölgyek kíséretében látni és alig volt olyan hangverseny a monte-carli kaszinóban, ahol a hádsereg ne lett volna képviselve. Szolgálatuk a fejedelmi kastély megőrzésére terjedt ki. Itt állott a várfal kapujánál a kettős őrszem és a piacotér. ahová csak a sötét kapubejárás alatt lehetett jutni volt az őrszoba. Nem messze ettől leült a kaszárnya, ahol a katonák urias kényeemben éltek. A nagy térszerre néző széleire több ágyu van fölhozva a vár védelmére, melyet szükség esetén a hádsereg által kezeltek. Innét látható, hogy a monacói katonák tulajdonképpen tüzérségi szolgálatra voltak berendezve. A felosztaltot monacói hádsereg szolgálatát a jövőben a monacói csendőrség és tüzelőcsőgja átvevni.

— **Lóhus-ebéd.** Berlinben egy állatvédő-egyesület elhatározta, hogy csupa könyörületességből azon lesz, hogy az emberek minél több lóhusat egyenek. Az állatvédő-egyesületnek evvel az a célja, hogy az elvénült, kiszolgált lovakat ne kinözzék az emberek, hanem vegyék meg a mészárosok, a nagyközönség pedig tizenötöt el őket. Ez a jószívű egyesület december tizenötödikén nagy ebédet akart adni, amelyen csakis vén lovak busát fálalták volna fel. Sok meghívót küldtek szét, de a meghívottak közül nem je-

mevételéről, a birtokot mindjárt a te nevedre írtam, legalább abban a nyugodt hitben halok meg, hogy gondok nélkül a hozománytól függetlenül azonnal nőül veheted Fridát. Ne köszönd meg, ne! De egy szívesrege mégis kérlek érte.

Wegener dr. erre kinyitotta iróasztalának középső fiókját és az ott fekvő kulcsok után nyúlt. Hirtelen összerúgódott, arra halotthálvány lett, kezével homlokához kapott és a hirtelen elhalványult Artura egy átható pillantást vetett, aztán nyugodtan így szólt:

— Ah... nálad volt a laboratórium kulcsa! Most ugyanis a fejével balra fekszik, pedig én jobbra tettem! De ha tenálad volt, akkor se baj!

Sellin reszketett, mintha őt érte volna Wegener dr. egy büntényen, és az öreg orvos lábait elő vetette magát, megragadta jéghideg kezeit és hozzájuk nyomta forró homlokát:

— Atyám, vedd vissza a keltzini szerződést, tégy velem, amit jóved látsz — csak bocssás meg! Wegener megismogatta a térdelő Ártur fejét és halkán így szólt:

— Mit bocssás meg, hiszen te csak azt cselekedted, ami kötelességed volt? Aki oly híven teljesíti hivatalos kötelességét, az nem fog megfélemlézni a hitvese iránt tartozó kötelességről sem és az a legszebb vigaszom ez utolsó órában... — Jóvá fogom tenni atyám, ezerszer, Fridán, amit ellened elkövettem.

— Kolf fel fiam, jól tetted, hogy így cselekedted, — válaszolt az öreg. — Talán sejtethető, hogy az volt a szándékom, hogy ebben az írásban megfogom mondani neked: én titóttam agyon Mertent. Tud róla más is rajtad kívül? Frida talán?

— Csak a vizsgálóbíró.

— És mennyi időt engedtetek számomra?

— Holnap estig! Tovább...

— Sok is.

(Folytatása következik.)

lent meg senki: ugylátszik egyik sem akarta a lóhus-ebéd gyönyörét végig élvezni.

— **Az ágyukirály szalonkosója.** A minap meghalt Krupp Alfréd nagyon gyakran utazott és ilyenkor rendkívül kényelmes és nagy vasuti kocsiát használt. Ez a szalonkosó, amely éppen olyan hosszú, mint a német császári, hat tengelyen jár és nagy szalon, hálószoba és néhány kupé van benne a kíséret részére. Természetesen buffetvel, jégtartóval és egyéb hosszú utakon használható berendezéssel el van látva a kocsi.

BUDAPESTI NAPLÓ.

A jövő hónapban nyolcadik évfolyamába lép a *Budapesti Napló*. Nyolc év talán nem is hosszú idő, az ember meg sem érkezik nyolc év alatt, a tölgy alig nő észrevehetően ennyi idő alatt. De az újság életében nyolc esztendő egész ember tönek látszik, mert az újság nyolc esztendejében száz új világ támadt, száz másik sülyedt el, új eszmék nőttek és a régiek számára egész temetőket bontogalt az idő. Nyolc évfolyam híriapjai, amint itt állanak előttünk sorba rakva, egész tárháza az eseményeknek, irott története és kritikája a egy egész korszaknak.

S egyébről is tudjuk, hogy nyolc év nagy idő. Arról, hogy emlékezni kezdünk s hogy hátra is tekintünk már olykor arra az utra, amelyen idáig jöttünk. Úszuk föl a *Budapesti Napló* hét évén át elkészült köteteit. Ebben a végtelen betűtengerben, a hasábok és ívek rengeteg úvesztőjében mi el nem tévedünk, biztosan járunk közöttük, mert ugyanavval a becsületes tárgyilagossággal nézzük nyolc évünk munkáját, mint amely el bírátuk benne a világ eseményeit, korunk erkölceit és korunk eszméit. Nem tévedhetünk el e milliónyi betű közt, melyet kezünk vetett papírra, mert e sorok közt megvannak azok a világitók eszmék, melyek bennünket is hevítenek: a nemzeti élet szerelése s a demokratikus törekvések.

Es van még egy világitásunk, amely mindig ébren tart bennünket s amely mindig megmutatja utjainkat: a *Budapesti Napló* közönségének ragaszkodása. Énnél a világitásnál látjuk legjobban, hogy nyolc éves utunk alatt milyen könnyen tiportuk le a bogáncsot s hogy milyen örömmel esztünk föl minden virágot, amelyre utunkban akadunk. Énnél a világitásnál látjuk, hogy gyönyörű tájakon keresztül jutottunk idáig s hogy további utunkon milyen sok virág nyílik még.

Mi szerettellet gyűjtjük a világ orszáugatai nyíló virágokat, szeretettel gyűjtjük bokrétaiba s szeretettel viszzük közönségünk asztalára. Boldogok vagyunk, hogy hét év után, a nyolcadik elején, ünneptség nélkül, becsületes meggyőződésel azt a megnyugvást merithetjük újságunk költeiből, hogy szolgáltunk ennek a nemzetnek, védjük és tiszteltük hagyományait biztonk jövőjében, harcoltunk erkölceinek tisztaságáért, népünk fölvilágosodásáért, művészetéért, igazáért, az ember szeretlet és humanizmus megszentelt követelményeiért. Tudjuk, hogy mindez kevés bér azért a bizodalomért, melyben közönségünk részesített, de ha nyolc évet sok időnek mondtunk arra, hogy dolgozzunk, kevés volt ez a nyolc év arra, hogy megháláljuk olvasóink ragaszkodását.

Uj évfolyamunk küszöbén ígérjük, hogy a jövőben még az eddiginél is hálásabbak les:ünk.

Január 1-jén új előfizetés nyílik a *Budapesti Naplóra*. Kérjük azokat az olvasóinkat, akiknek az előfizetése december 31-én lejár, kegyeskedjenek megújításáról gondoskodni.

A *Budapesti Napló* új előfizetőinek tüssént megküldjük *Jókai Mór* hasábjainkon most folyó új regényének addig megjelenendő folytatásait.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, december 27.

Gabonaárak. (Reich Jenő és Társa jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a hét elején is enyhe volt. Hőviszálás állott be, mely azonban mihamar csökkent hőmérsékletnek adott helyet, míg a hét végére ismét enyhébb idő érvényesült. A vetések hővel eléggé jól vannak fedve s így még védve vannak. A vizállás rohamosan emelkedett. A Duna jege megindult és a felső folyamrészben áradást okozott. A küllődön az idő szintén enyhébb volt.

A küllöldi piacokon a hangulat valamivel barátságosabb, az irányzat tartott, a forgalom azonban tovább is mérsékelte. Amerikában az árak lassan emelkedtek voltak, tekintettel arra, hogy a hozatalok gyengék maradtak, míg az export-kereslet élénkebben alakult. Az argentinai hírek e héten kevéssé voltak kedvezőek. Tulbó csapadék az aratási munkálatokat hátráltatta és féltő, hogy a buza minősége szenved emiatt. Angliában ugyancsak valamivel magasabb árakat fizettek és habár a vevők később tartózkodóbbak voltak, az árak tartottak maradtak. A francia piacokról alig változott árakat jelentettek, míg Németországban az irányzat különösen prompt-árura szilárd volt.

Nálunk a forgalom az összes cikkben mérsékelte volt, anélkül azonban, hogy az árakban jelentős változás állott volna be. Egyrészt a forgalom az ünnepekre való tekintettel, csak négy napra szorított.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét elején a malmok részéről jobb figyelemmel részeseült a hangulat azonban esendés maradt, mert a tulajdonosok készségben kínáltak és így a jobb forgalom dacára is néhány fillér árszökkenés állott be. Az enyhe idő ugyancsak nyomozható hatású volt és dacára annak, hogy a malmok csak gyenge készletek felett rendelkeznek, a forgalom mihamar ismét összezsongorodott. Futólag a mérsékelt kínálat ugyan némileg barátságosabb irányzatot eredményezett, a hét végével a hangulat azonban ismét nyugodt és az árak a múlt héti viszonytva 5 fillérrel olcsóbbak. A hozatalok nagyobbára előre eladott árakon, bővebbek voltak és 138.000 métermázsát tesznek ki, elvitel nem volt. Az összforgalom az e heti négy üzletnapon 50.000 métermázsát tesz ki.

Rozs tartósan csak gyengén volt forgalomban. A kínálat ugyan mérsékelt, főleg a fogyasztás részéről, azonban valamivel jobb érdeklődést mutatkozott és az árak jó tartottak maradtak. Jó minőségű árú néhány fillérrel a multheti jegyzés felett is ért el. Az export után. Minőség szerint budapesti paritásra, 6.60—6.75 koronáig kassza és 6.80—6.85 koronáig 3 óra fizettek helyben. Nyíri származékokban csak szórványosan van forgalom és inkább névlegesen jegyzünk 6.15—6.20 koronát kassza Debreczen—Nyíregyháza paritásában.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) mérsékelten van ugyan kínálva, a kereslet azonban szintén gyenge. Gyárosok elegendő készletek felett rendelkeznek és ennél fogva tartózkodók és hízalók is gyenge érdeklődést tanúsítanak. Az árak változatlanok maradtak, minőség szerint 5.60—5.90 korona között jegyeznek helyben. Malata- és sörbárkában a forgalom e héten csekély maradt és vilápos, erőteljes tiszavideki árú 5.50—6.— koronáig, felevidéki árpa 6.50—7.20 koronáig jegyez átlomásokon átvéve.

Zab csak mérsékelt érdeklődéssel találkozik. A kínálat gyenge, az irányzat azonban tartósan esendés és az árak csökkenők voltak. Arolított forgalom mellett az árak 6.40—6.60 korona között mozogtak helyben. Finom urasági áruért 6.65 koronáig is fizettek.

Tengeri (6 árú) csak szórványosan fordul elő, de alig részeseült figyelemmel. Helyben, illetve Kőbányán 6.75 koronáig fizettek. Uj tengeri, kizárólag a helyi és belöldi fogyasztás céljára, aránylag csak gyenge mérvben van forgalomban és budapesti paritásra, prompt és januárja 5.20—5.25 koronáig jegyez. Bánáti átlomásokon 4.80—4.90 koronáig fizettek.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közveleők üzleti hiteletése.) Az elmúlt héten a karácsonyi vásárok nem felelték meg a várakozásnak; csak a detail-üzlet, különösen a halászkövek volt élénk; nagybani vásárok nem voltak számottevők, minek oka egyrészt abban keresendő, hogy az ezidőszent 10-cikket képező vágottbaromfi kis mennyiségben került a piacra. Részleteiben a következőképp alakult az üzlet: **Huslelek:** Vidéki marhahús eleje 70—76, hátulja 76—92 korona 100 kilonként. Olított borjúk borbán, nosznan mérve, sulyvonás nélkül 82—92 koronával nyerek elhelyezést 100 kilonként. Vidéki östör seretek szalonnával együtt 100—104 fillérrel adunk el. Bárányi párja 12—20, birkák 100 kilója 48—60 koronát jegyezett. Olított malacok szállítása az újév előtti vásárokra ajánlatos, mert malacokban akkor vannak a legjobb vásárok. **Tojásban** esendés az üzlet, I-rendű friss telt tojás 90—94, gyengébb minőségű 80—90, apadt 82—85, meszes 80—82 koronát jegyezett eredeti ládánként. **Vágott baromfi** iránt élénk volt az érdeklődés, de a hozatalok nem fedezték a nagy szükségletet és így a piacra került kevés árú nagyon jó árakon talált vevőkre. Ma I. r. szépen, tisztán kezeit hízott ludak kilója 1.10—1.16 fillért jegyezett

minőség szerint. — **Tejtermékekben** változatlanul szilárd az üzlet, I. r. szövetkezeti édes tejszínből készült, kiválóan kedvelt jegyű teavaj 1/2 kilós darabokban 2.40—2.50, 1—5 kilós darabokban 2.20—2.30. Jó friss lószóvaj 1.60—1.80 és friss tehéntrú 15—18 fillért jegyezett kilonként minőség szerint. — **Vadállatok** lanyha az üzlet, a hozatalok nagyok, a vételkedv pedig kicsiny és így a piacra került ár elhelyezése még olcsó árak mellett is nehézkes. Ma száraz szórú nyúl nyulak darabja 2.—2.20, fogoly párja 90—1.10 fillér. Oz 1.10—1.20. vaddisznó 60—1.—, szarvas 60—70, dámvad 60—80 fillér kilonként nagyság szerint. — **Déti-gyümölcs:** 200-as narancs 7.—, 300-as 7.50, 360-as 7.— korona; 300-as citrom 7.—, 360-as 7.— korona, mandarin 100-as 4.— korona ládánként.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) **Vörösheregem** (Lőheremag) a termelő országok rossz termésé immár bebizonyodik és így magától értődik, hogy mindazok, kiknek még készleteik van, a jelenlegi árjegyzésnél alacsonyabb árt nem fogadnak el és ez annál jogosultabb, mert az 1901. évi termésből annyi mint semmi sem maradt meg. A belöldi iogyzás azonban még mindig tartózkodó az árkövetelésekkel szemben, de végre még csak alkalmazzák a kell az idej árákhoz, mert mindazok, kiknek készleteik van, már csekély engedménnyel könnyen elhelyezhetik áruikat a küllődön, hol nagy a szükséglet. **Lucernamagot** nem kínáltak, ami azonban aggodalomra még nem ad okot, mert tudjuk, hogy Olaszországban kitünő termés volt, hol esetről esetre ledezhethetjük szükségletüket. **Fehér here** mag továbbra is keresett és egy nagyobb tételt 50 kilonként 95 koronáért adtak el ab állomás. **Nyulszapuha.** A termés sokkal jobb volt, mint tavaly és az árak folyton emelkedtek. **Baltacim.** A lefolyt héten sokkal több árú érkezett, miert is csökkentek egy kissé az árak. **Fümagvak.** Az árak nem változtak. **Bükkönyvet és muhart** sokat kínáltak. **Jegyzések** nyersárucokra 50 kg-ignt Budapestben: Vörösheregem 66—75, Lucerna 56—58. Mumar 9 1/2—10 1/2. Baltacim 12 1/2—13 1/2. Bükköny 7—7 1/2 korona.

Petroleum. (Hesz Lázló és Társa jelentése a Budapesti Napló részére.) Az ünnepek után az üzlet menete élénkült, az árak még mindig változatlanok. — **Jegyzéseink:** Amerikai 1 csillagos petroleum 42.— korona. Orsz. 3 csillagos petroleum 32.— korona. Biztonsági 2 csillagos petroleum 29.50 korona. Elsőrendű Standard-petroleum 28.50 korona. Benzín — korona. Amerikai császárölaj, ottani finomítás 60.— korona. Amerikai császárölaj belöldi finomítás 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett 20% göngyölyű, az itteni vasut-hoz szállítva értendő. Kérgálje I. vasmentes 53.— korona. Zöldgálje II.— korona. Carbolineum I.17.— korona. Carbolineum II. 15.— korona. Bakugépölaj (orosz) 44.— korona. Oliva gépölaj I. 70.— korona. Oliva gépölaj II. 64.— korona. Tovothe-gépkenőes 60.— korona.

Ipár és kereskedelem.

Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása december 28-án a következő volt: Bankjegyforgalom 1.529.407.000 korona (— 1.829.000 korona). Ércékszerlet 1.472.292.000 korona (— 2.923.000 korona). Váltótárca 277.740.000 korona (+ 23.958.000 korona). Lombard-üzlet 46.465.000 korona (+ 1.229.000 korona). Adómentes bankjegytartalék 237.798.000 korona (— 986.000 korona).

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság az elmúlt év általános gazdasági viszonyainak mostohaasága dacára minden tekintetben elégséges eredményeket mutathat fel; a rendes üzletágnak, különösen pedig a leszámítolási üzletnek, az egész éven át tartó füzűbőség és a heves verseny következtében teljesen csökkent jövedelmezőségét az összes üzletágak forgalmának lényeges fejlesztésével ellensúlyozta. Leszámítolók körülből 60 millió korona értékű váltót (az előző év 48 milliójával szemben); a betétállomány a tavalyi 10 millióról 11 millióra emelkedett; a váltótárca állománya 8 millió korona; az értékpapírokra adott előlegek 3 1/2 millió koronára rugnak. Az 1902. évi eredménye a tavalyit jóval felülmúlja; mindazonáltal az osztalék emelése 30 koronáról (5%) alig várható, mert az inézet vezetősége tetemes összegeket szándékozik tartalékba helyezni.

Sertéskonsumvásár. (A székesfehérvári sertésvásár és közvéghőnd intézősége.) December 27-én. Főhajtás: Zsirtertés, egymint öreg I. rendű 350 kilogrammon felül — darab, II. rendű 230—350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 230—300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, sülőd — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Hussertés egymint nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 250—300 kilogramm — darab, sülőd — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajtás összege 725 darab. Előző napi maradvány 168 darab, összesen 893 darab. Eladatott 874 db. Maradvány 19 db. A vásár irányzata élénk. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyezettek: Zsirtertés: Öreg I. r. 350 kg-on felül — fillérig, II. rendű 230—350 fillérig 88—94 fillérig, selejtezett — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 96—100 fillérig, fiatal közép 230—300 kilogramm 94—100 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 84—94 fillérig, sülőd — fillérig, malac — fillérig, Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fillérig, sülőd — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősluyaban.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, december 27.

A lefolyt héten az ünnepek miatt nem fejlődött rendszeres üzlet. A malmok és kereskedők egyaránt az évszárú könnyelési munkálatokkal vannak elfoglalva s inkább régi üzleteiket szeretik ilyenkor lebonyolítani, mintsem a vállalkozásokba befogni az új esztendő kűszöbén. Egész héten nem kelt el 50.000 métermázsza buzából több, 7 1/2 fillérig olcsóbb árakon.

A mai üzletéről kevés újat mondhatunk. A valamivel drágább amerikai jegyzéseket ellensúlyozta a hirtelen beállott tavaszi időjárás. Szakadó esőben szinte elfelejti az ember, hogy december végén vagyunk csak és hogy a „Szegedi Meteor”, melynek jóslatai eddig nagy pontossággal beváltak, a jövő hét derekára ismét kemény telet prognosztizál. Az ünnepek alatt meglehetősen sok (49.900 métermázsza) buza érkezett fel, amely árú el van már adva ugyan, de még nincs átvéve; a malmoknak van tehát dolguk és egyelőre felelteni való árújuk, pláne, mert a vasuti hozatal a héten igen nagy volt. (137.738 métermázsza.) A malmok remélik, hogy a téli kiktőkőből a hajók a kedvező vizállás mellett beérhetnek és hogy ekképp egyideig nem kell majd forroiroza vásárolniok, ezért tartózkodtak ma is a vételtől s így csak nagyon csekély forgalom tejlődhetett — 7000 métermázsza — 5 fillérrel olcsóbb árakon.

Eladatott:

Buza. Tiszavideki: 100 mm. 81.5 k. 8 K. 55 l., 150 mm. 81 k. 8 K. 52 1/2 l., 300 mm. 81 k. 8 K. 50 l., 200 mm. 81 k. 8 K. 50 l., 100 mm. 81k. 8 K. 60 l., 100 mm. 80.5 k. 8 K. 50 l., 150 mm. 80.1 k. 8 K. 56 l., 100 mm. 80.5 k. 8 K. 67 1/2 l., 100 mm. 80 k. 8 K. 67 1/2 l., 100 mm. 80.5 k. 8 K. 40 l., 100 mm. 80 k. 8 K. 50 l., 200 mm. 81 k. 8 K. 50 l., 100 mm. 80 k. 8 K. 45 l., 200 mm. 80 k. 8 K. 55 l. felels, ab Budára, 200 mm. 80 k. 8 K. 47 1/2 l., 100 mm. 79.5 k. 8 K. 35 l., 100 mm. 79.5 k. 8 K. 42 1/2 l., 100 mm. 79.5 k. 8 K. 40 fillér, 100 mm. 78.5 k. 8 K. 30 l., 660 mm. 78 k. 8 K. 26 l. ab Budára.

Féjermegyei: 400 mm. 78 k. 8 K. 12 1/2 l.

Pestmegyei: 200 mm. 80.5 k. 8 K. 45 l., 200 mm. 79 k. 8 K. 35 l., 100 mm. 78 k. 8 K. 25 l.

Budai: 300 mm. 76 k. 8 K. — l. sárga.

Tolnai: 100 mm. 75 k. 7 K. 80 l.

Bánsági: 200 mm. 79 k. 8 K. 60 l.

Bácskai: 100 mm. 77 k. 8 K. 25 l.

Mára három hónapra.
Árpa: 100 mm. 5 k. 55 l.
Készpénzfizetés mellett.

A készárú hivatalos jegyzése a budapesti árú és értéktözsde s-akási szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

B u z a	Kiló	Kilogramm		Kiló	Kilogramm	
		100	150		100	150
Tiszavideki uj	81.5	81.5	81.5	81.5	81.5	81.5
"	81	81	81	81	81	81
"	80.5	80.5	80.5	80.5	80.5	80.5
Féjermegyei	78	78	78	78	78	78
"	78	78	78	78	78	78
Pestvidéki	78	78	78	78	78	78
"	78	78	78	78	78	78
Bánsági	79	79	79	79	79	79
"	79	79	79	79	79	79
Bácskai	77	77	77	77	77	77
"	77	77	77	77	77	77

Egyéb gabonafajták	Kiló	Kilogramm	
		100	150
Rozs uj	6.60	6.60	6.60
"	6.60	6.60	6.60
Árpa	5.60	5.60	5.60
"	5.60	5.60	5.60
Zab	6.40	6.40	6.40
Tengeri	6.75	6.75	6.75
Repce	10	10	10
Köles	5.75	5.75	5.75

Határidőüzlet:

Lanyha készárú-üzletre délelőtt lanyhán indult meg a forgalom. A coulisse a la baisse lévén engedély, felhasznál minden üzletellen napot az árak lerántására. Így ma is 7.77—7.78 sikerült az áprilisi buza kűrszát nyomnia.

Esti zárlat:

Októberi buza 1903.	7.81—7.88
Áprilisi buza 1903.	7.73—7.74
Áprilisi rozs 1903.	6.70—6.71
Áprilisi zab 1903.	6.21—6.22
Májusi tengeri 1903.	5.76—5.76
Augusztusi repce 1903.	11.80—11.90

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde csekély ártólyamemelkedéssel nyugodtan folyt le, a déli tözsde jobb küllöldi jegyzésekre szilárdan indult meg, azonban a csekély forgalom miatt az összes értékek nagyobb ártólyamemelkedést nem tudtak elérni. A helyi piac irányzata nyugodt volt. A valuták és devizák ártólyamai emelked-

tek Az ultimo balasztás simán és nyugodtan folyt le. A report 4-5 1/2% között váltakozott. Az utolsó szilárd berlini jegyzésekre árfolyamemelkedéssel zárult.

Az előtizedes előfordult kötések: Magyar hitelrészvény 715.20-717.75. Osztrák hitelrészvény 676.75-678.-. Államvasút 678.25-678.75 korona.

A déli tizedes forgalomban volt: Magyar koronajáradék 97.85-97.87. Magyar jég- és viszontbiztosító részvény 299.-. Saigo-tarjani kőszénbánya 123.-. Adriai tengerhajózási részvény 435-436 korona.

Délután 1 óra 30 perckor záródott: Magyar hitelrészvény 719.50-718.-. Magyar ipar és kereskedelmi bank részvény 20.-. Magyar jelzáloghitelbank 479.25-479.-. Leszámlító bank 451.-. Osztrák hitelrészvény 679.25-678.25. Rimamurányi vasmű 465.-. Kőuti pályápa 627.50-628.50. Városi vasút 824.-. 328.-. Államvasút 679.-. 678.-. korona.

Az utolsó déli zárlat: Osztrák hitelrészvény 682.-. Magyar hitelrészvény 721.25. Magyar jelzálog hitelbank részvény 479. Államvasuti részvény 679.75. Városi vasút 624.50. Kőuti vasút 630.50 korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ártozományokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: Iucerna magyar 52.-53.- korona, vörös aprószemű 54.-57.- korona, vörös erdélyi ... korona, vörös bányási ... korona, középszemű 59.-62.- korona, nagyszemű 65.-68.-, korona. Liszt: Dinszószi: budapesti 69.-69.50 korona, vidéki ... korona. Táblaszalonna: légenszártott vidéki ... korona, városi 4 darabos 56.-56.50, korona, 3 darabos 57.-57.50, korona, üstölt ... korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50-15.-, korona, 120 darabos ... korona, 100 darabos 15.50-15.-, korona, 85 darabos 18.50-19.-, korona. Szilva: slávoniai 17.-17.60, korona, szerbiai 16.50-16.-, korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Bécs, 1902. december 27. (Saját tudósítónktól.) Egynehány külföldi tőzsde szilárd irányzata, valamint a belpolitikai viszonyok jobb megítélése az előtizedet kezdettől beloyalósították. Ezen behatások a'ait az összes orgalomba került értékek árfolyamemelkedést mutattak fel, csak államvasuti részvények legutóbbi kedvezőtlen kimutatások miatt árfolyamosökkenést szenvedtek.

A déli tizedes hangulata lanyha volt, dacára ennek, emelkedtek dunagőzhajózási részvények, továbbá Länderbank részvények és török sorsjegyek párisi zárlatokra, a hitelrészvények a legközelebb kiboo-sátandó beruházási kölcsönre, alpesi részvények pedig helyi vásárlásokra. A hitelrészvények használatánál darabihány mutakozott, a report 3 1/2% volt.

Bécs, december 27. (Magyar értékek hírlapja.) 4 1/2%-os aranyjárdék 119.85. Liza: és szejedi kölcsön-sorsjegy 156.75. Magyar vasuti kölcsön ezulában ... Magyar kőuti vasuti állami kőutány ... Magyar oszámítók és penzváltóbank ... Rimamurányi vasműrészvény 466.-. Magyar koronajárdék 97.80. 4 1/2%-os Magyar földterem. kötvény 98.25. Magyar hitelbank részvény 714.50. Magyar nyercemény kölcsön sorsjegy 200.-. Kaasa-oderbergi vasuti részvény 379.30. Magyar keresk. bank 2622. Magyar cukoripari 1345.

Bécs, december 27. (Osztrák értékek hírlapja.) 4 1/2%-os papírjárdék 101.35. 4 1/2%-os osztr. aranyjárdék 120.55. 1860-os sorsjegy 151.25. Osztrák hitelsorsjegy 434.-. Angol-osztrák bank ... Bécsi bankjegyesület 440.-. Osztrák-magyar bank 1540. Déli vasut 81.-. Dunagőzhajózási részvény 885.-. Dohányrészvény 333.-. Casazan és királyi arany 11.29. Német bankváltók 117.12. 4 1/2%-os ezüst járdék 101.25. Osztrák koronajárdék 100.35. 1864-iki sorsjegy 249.-. Osztrák hitelintézeti részvény 880.-. Unionbank 632.-. Osztrák Länderbank 395.50. Osztrák-magyar Államvasut 678.25. Elbavölgyi vasut 460.-. Alpesi bányarészvény 371.50. 20 frank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.25 Bécsi Tramway Lätt B. ... Bécsi Tramway Lätt A. ... Lipót kohó 317.-. Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 27. (Tőzsdei tudósítás.) A berlini vaskereskedők áremelésének híre eleinte nagyon kereset kohó részvényeket, amelyek o miatt kínáltak hiánya mellett magasabban indultak. Török értékek tovább emelkedtek, Kanada-Pacific-részvények New-Yorka emelkedtek. Osztrák piarok később Bécsre javultak. Egyebek csöndesek, végül gubgabbak, ug, hogy a kurzusok nem tartották meg előbbi javulásukat. Magánkamutab 3 1/2%.

Berlin, december 27. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék ... 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 103.10. Elbavölgyi vasut ... Magyar koronajárdék 98.40. Osztrák-magyar Államvasut 145.60. Kaasa-oderbergi vasut ... Bécsi váltóár 85.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön ... Alpesi bányarészvény ... Disconto-Commandit 189.-. Általános villa-mossági Edison 179.50. Gelsenkirchben 178.25. Laura-kohó 202.75. 4 1/2%-os ezüstjárdék 101.50. 4 1/2%-os magyar arany járdék 101.25. Osztrák hitelrészvény 213.40. Déli vasut 16.80. Károly Lajos vasut ... Orosz bankjegy 216.-. 4 1/2%-os új orosz kölcsön 97.50. Török dohányrészvény ... Olasz járdék ... Magyar hitelbank ... Dynamit Trust 162.-. Harpemi 166.50. Az irányzat szilárd.

Berlin, december 27. (A Magyar Napló tudósító-jának távirata.) Légi forgalom. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 101.30. Magyar koronajárdék 98.50. Osztrák hitelrészvény 213.50. Osztrák-magyar Államvasut 145.75. Déli vasut 16.50.

Reszaknyugati vasut 216.15. Elbavölgyi vasut ... Orosz bank-jegy kéaspéz ... Buschtiehradi ... Orosz bankjegy ... (Utolsó.) Lombard ... Frankfurt, december 27. (Zárlat.) 4 1/2%-os papír-járdék 101.70. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 102.80. Magyar koronajárdék 98.65. Osztrák-magyar bank 111.55. Déli vasut 16.75. Elbavölgyi vasut 115.-. Londoni váltóár 204.10. Bécsi bankjegyesület 113.80. Villamos részvény ... 3 1/2%-os magyar aranykölcsön 88.-. 4 1/2%-os ezüstjárdék 101.55. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 101.25. Osztrák hitelrészvény 213.70. Osztrák-magyar Államvasut 145.50. Eszaknyugati vasut 111.-. Bécsi váltóár 85.30. Paris. váltóár 81.20. Uno bank ... Alpesi bányarészvény 186.-. Az irányzat szilárd.

Hamburg, december 27. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüst-járdék 101.40. 1860. sorsjegy 157.75. Déli vasut 16.50. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 102.75. Osztrák hitelrészvény 214.10. Osztrák-magyar Államvasut 145.75. Olasz járdék 103.-. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 101.-. Az irányzat szilárd.

Páris, december 27. (Zárlat.) Osztrák-magyar Államvasut ... 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 103.15. Osztrák Länderbank ... 3 1/2%-os francia járdék 19.50. Ottoman-bank 596.-. 3 1/2%-os francia járdék ... Alpesi bányarészvény ... Déli vasut ... 4 1/2%-os magyar arany-járdék 104.-. Párisi bankrészvény 1042. Olasz járdék 104.05. Francia törlesztő. járdék 99.80. Osztrák földterem-intézeti részvény 1280. Török dohányrészvény 390.-. Az irányzat tartott.

TAJÉKOZTATO. Liebig-féle Nékifőzhetően minden konyhában. A legjobb húsleves készítése. hus-kivonat. Jobbjátja a levest, mártást, főzeléket stb.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 27. A sertésfutár irányzata: szilárd. A Hissit sertések ára: L. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (paronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 110-112 fillérg. Oreg közep (paronkint 300-340 kilogramm g terjedő súlyban) ... fillérg. Fialat nehéz (paronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 115-117 fillérg. Fialat közep (paronkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 114-116 fillérg. Fialat könnyű (paronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) ... fillérg. II. Magyar szedett: Nehéz (paronkint 230 kilogramm felüli súlyban) ... fillérg. Közép (paronkint 240-280 kilogramm súlyban) ... fillérg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) ... fillérg. III. Romániai: Nehéz (paronkint 320 kilogramm felüli súlyban) ... fillérg. Közép (paronkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban) ... fillérg. Könnyű (paronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) ... fillérg. IV. Romániai eredeti (Stacii). Nehéz (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) ... fillérg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) ... fillérg. V. Szerbiai: Nehéz (paronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 110-112 fillérg. Közép (paronkint 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 106-108 fillérg.

Sereslétszám 1902. dec. 26. napján volt készlet 24.590 darab. - 1902. dec. 26. napján felhajtott 2644 darab. - 1902. dec. 26. napján elszállított 1140 darab, 1902. december 27. napjára maradt készletben 26.094 darab.

Napirend.

Napló: Vasárnap, december 28. - Római-katholikus: Aprószentek. - Protestáns: Anasztáz. Görög-ország: (december 15.) Eleuter. - Zsidó: Kislev 28. - Nap két: 7 óra 34 perckor. - Nyugask: 3 óra 58 perckor. - Hold két: 5 óra 58 perckor reggel. - Nyugask: 3 óra 15 perckor délután.

A miniaterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Állat- és ésványtár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig.

Az új országgház meglekinthető délelőtt 11 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiaiban délelőtt 9-1 óráig. Az sportmúzeumi tárlatú teli kiállítása nyitva 9 órától 5-ig. Belépődíj nincs.

Téli kiállítás a Múzeumban. Nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Belépődíj 1 korona. 1-4-ig 40 fillér.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-kört 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig.

Technológiai sportmúzeum nyitva délelőtt 9-1-ig. Mesőgazdasági Múzeum (Keresepi-ut 72. sz.) délelőtt 9-1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) meglekinthető déltalnan délelőtt 10 órától 1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig. Múzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva. A földtani könyvtár (Károly-kört 28.) mindennapnyitva van, közmopkon délelőtt 9-1-ig, vasár- és ünneppapokon 9-12-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakönyvtár, tudakozó-osztálya és keleti miniatér: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Házai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti

gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az ártetvesztőség árnyasokat is eszköz) a városi ipar-csarnokban nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központú ártetvesztősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság, V. Váci-kört 32. szám alatt).

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv. hangszergyár központi (fraktárban Keresepi-ut 36. címalkom, hegedők, fuvókák a minden ma hangszert utányos árban szereshető be. Külön zongoratermek a Kosuthi Lánc-utában a Károly-kört sarkán, nek zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala kölcson Res-venytársaság. Kezített részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Toiny Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy- s. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték előírású helye IV. Ferenciek-tere 4. Kézi zalogüzletek: IV. Károly-kört 18.; IV. Ferenciek-tere 4. (Irány-utó sarak; VII. Király-utca 57.; VIII. Józsi-kört 2.; VIII. Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosítvány. Budapest, VI. Tere-kört 40-42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vasárnap 1901. december 31-én 7.874.385-14 korona. Eddig kifizetett biztosított öke több mint 6.856.472-84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. Budapest, december 28.

Európa északkelti felét alacsony levegőnyomás borítja, amelynek minimuma északi Oroszországban 719-3 mm. és ezzel szemben a magas nyomás dényugaton terül el. Ezen eloszlás mellett Közép-Európa-ban viharos nyugati szelek fújnak és az idő változékony, enyhe. Hazánkban a hőmérséklet erősen emelkedett és esékély kivételével már mindentűn a fagypont fölött van. Leccapodások főleg az ország északi részén, míg egyebütt csak szórványosan fordultak elő. A szelek sok helyütt viharosak. Kültetés: Váltakozó, szeles, enyhe idő várható, helyenkint - főleg északkelten - csapadékkal.

Viz állás.

Table with columns: Inn, Dun, Körva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Krassó, Latorca, Laborena, Ung. Rows list various locations and water levels.

Budapesti Napló részere. Apró hirdetéseket és Előfizetéseket. elfogadnak a következő lapelárusító helyeken: Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarak. Adler Leona, Lipót-kört. Fösch József, Váci-kört 80. Örv. Váber Vilmós, Váci-kört 15. Földmann Mór, Marokkó-utca 1. Mészáros utoda, Dorottya-u. 2. Magy. király-aszálló. Károly Kálmán, Harmados-utca 1. Weitzfeld Jakab, Király-utca 1. Redlich Szidónia, Király-utca 59. Benda József, Andrássy-ut 50. Oktogon. Deutsch Miksa, Andrássy-u. 88. Schneller Mór, Dob-utca és Károly-kört sarak. Schnepf V., dohány-gyűjtemény. Keresepi-ut 1. Örv. Hallada Anna, Múzeum-kört 10. Szente Mór, Keckemető-utca és Kálmán-tér sarak. Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarak.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. december hó 28-án.
 Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
A piros bugyellárás.
 Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban.
 Irta Csepreghy Ferenc.

Személyek:
 Török Mih. Szirmai Hájás, ispán Horváth
 Zsófi felesége Kéry Kőza Gyurka Vidor
 Jutis asszony Iszóné Misi postás Ujvári
 Menci Kápolnai 1-8 kishúr Delli
 Huszárkapit. Szerdahelyi 2-ik Némedi
 Csillag Pál Kiss Öregbócsa Szilágyi
 Peták Szabó Jóska, kocsis KovácsK.
 Boros Marton Egy legény Kalocsai
 Pennás, jegyző Kovács M.

Esté:
Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták Martos
 Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:
 A királyné Krecsányi Tancsmer Ujvári
 György, fia Fedák Sári Tom bátya Szerdahelyi
 Viktória Dóri Annie, háza Lodofszky
 Lancaster Raskó Plumppudding Nyárai
 Pomponius Kovács M. Gipsy Kias M.
 Hopmester Solymosi Pickvick Németh
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. december hó 28-án.
 Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

A sötét kamra.

Enekes bohózat 3 felvonásban. Magyar színpad alkalmi
 muzsa Heltai Jenő.

Személyek:
 Adolph Boross Mangótonné Sziklainé
 Simone Szelestej Celeste Béres M.
 Tomy Ráthonyi Maud Kornai
 Manuela Marosi Lona Nellie Perry
 Consuelo Mátrai A völgyény Iványi
 Bridóino Giréth Menyasszony Hidvéginé

Esté:
 Pálmay Ilka asszony vendégfelléptével.

Niniss.

Enekes bohóság 3 felvonásban. Irta Hennequin és
 Millaud. Fordította Csepreghy Ferenc.

Személyek:
 Korniszky Faragó Narciss Dely
 Niniss Pálmay Pincér Lenkeffy
 Gregoire Sziklai Vadász Szabó
 Anatól Ráthonyi Amanda Abelovszky
 Desablette Giréth Silleryné Sziklainé
 Dupiton Hidvéghy Georgine Almássy
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. december hó 28-án.
 Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal.

A háború.

Irta Ráth Imre.

Esté:

A megváltás.

Irta és felolvassa Hock János országgy. képviselő.
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

Egyetlen fényképezési műterem
 Budapeston, hol a legsikerül-
 tebb fényképek minden este 10
 óráig készítenek.
RIVOLÉ, Kerepesi-ut 30.

APENTA
 a legjobb budai keserűviz.
 Ajánlatos hosszabb használatra székrekedésnél,
 községyzést és elhízásnál.
 Kapillár gyógyeszközöknek, droguistáknál, ásványkeres-
 kedőknek stb.
 Egyedüli képviselő: **S. Ungar jr.,** Wien I.

! Saroküzlet!
Ujévi vásár!
Kiselejtezzünk
 teljes jó karban kis égetési hibák miatt
 remek szép készleteket
mesés olcsó
 áron **december 30-ig**
 Complet 6 személyes éjszakai aranyozott, díszes kivilűt és
 háromszor égetett
 Étkező elegáns frt 5,50 Roccoo, tea frt 3,50
 Étkező, modern, 6,50 csak frt 3,50
 Roccoo, díszes Roccoo, kávé, 3,50
 csak 8,50 Roccoo, Mecca, 3,50
 Mosdó kompl. fr. 5,8,10 Üveg-szerviz, 7,50
 Díszes Roccoo, 12 személyes, étkező 20, 25, 35 frt
 Fűgő-lámpák minden áron, miután raktárunkat teljesen
 felosztjuk.
Ortner Rezső és Társa
 Terecz-kört 22. sz., saroküzlet.
 Vidéki rendelésnél kérjük a vasutállomást.

Az Országos Női Gyorsíró-Egyesület
 Gyorsírási és gépirási szakiskolájában
 új magyar és német szépirási tanfolyamok
 nyílnak.
 Gépirási tanfolyamok az őszben használatban levő írógépek:
 Remington-Standard, (Ham.) Fay-Sho, Underwood, Yost, New
 Century Calligraph Smith-Premier, Crandell, Priester et Ross-
 man, Ideal Hammond, Empire alos oktatás. Bővebb felvilá-
 gosítást ad:
Kaiser Gizella elnökö Budapest, Kazinczy-n 3. I. em.

ALAPÍTOTT 1850.
SEMLER J.
 posztokereskedése, cs. és magy. kir. udv. szállító
BUDAPEST,
 Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarkán
 Ajánlja női Costumekre legjobbkat elismert női
 posztolt „**Drap de Voile**” feketében és remek
 divatszűkekben — valamint az évad legnagyobb
 újdonságát „**Zibeline Moskov**” prémiszőr
 vészesben, továbbá a legjobb férfi öltönyt és
 „**Eredeti Montagnac**” teli kabát szövetelt
 legnagyobb választék valódi angol „**Himalaja**
Flaidékben”. Mindegyik kiválóan ingyen és bérmentve.

Melegség tűz nélkül.
THERMOPHOR a melegítő órákon át tartja, kitűnő
 karnanyu és zsebbe mini kézmű-
 velő továbbá láni és testmelegítő
 s mint meleg borogatás. — **Ára 25 krajczártól feljebb.**
 Kapható **Schottla Ernőnél, Budapest, Fanciör-
 palota, Telefon.**
 Vagyisit legfontosabb sporti kereselyük, gummi sár és hársipők.
Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

HEIM FELE
MEIDINGER KALYHÁK
 A feltaláló U. Meidinger tanár által kizár. jogosított gyára
CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
HEIM H.
 BUDAPESTI THONETUDVÁR
 Utánzatoktól MEIDINGER OFEN utalással az itt
 ova intünk H. HEIM állóvédjegyre.
 Prospeclusok és költségvetések ingyen és bérmentve.
 EREDETIEN KAPHATOK BÉCS, OSER-DÖBLING,
 CSAKIS GYÁRUNKBAN BÉCS, LKOHLMARKT 7,
 VAGY FIÓKJAINKBAN PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Legalkalmasabb
 alkalmi ajándék.
 Gramofonok, lemezek
METEOR
 és **RECORD**
 phonograph (beszélő gé-
 pek) a legjobbak, leg-
 olcsóbbak és leglétké-
 letesebbek, kaphatók:
Deutsch Gábornál
 Bpest, Erzsébet-tér 7.
 Kiváló árjegyzék bérmentve.
 Előnyös árfeltétel.

CINBALMOK.
 Legvalóbb kedveskedéssel, 5 évi
 jótállással, igazsággal hangza-
 részletfizetésre is kapin-
 totk. Sajátgyártmányu hangveze-
 tők, u. m.: cinbalmok, be-
 csetük, harmonikák, in-
 volok, oklárinák, bőgők
 stb. Kitűnő magyar hurok. Szá-
 mos kitűnő és csillagos és jó
 munkáért, Nagy képes ár-
 jegyzéket ingyen és bér-
 mentve küldök meg.
Mogyoróssy Gyula
 magyar hangszercsopar telepe,
 BUDAPEST,
 VIII., Kerepesi-ut 71. sz.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
 5 évi
 jótállás
 mellett.
 Egyházi szent edények, keresztelő kannák,
 ékszerok, evőeszközök
részletfizetésre is.
 Javításokra és vidéki megrendelésekre különös
 gondot fordítok — Árjegyzék 2000 rajszal
 ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műorás
 Budapest, Erzsébet-kört 29. szám.

HITELES MERKUR
 sorsolási és általános érdeklő közlöny.
 Előfizetési ár: **egy évre 2 kor. 50 fill.**
 Előfizetőink ingyen játszanak.
50 sorsjegy
 nyereseményére.
 A legpontosabb és legel-
 torjódtebb.
 Pénzügyi tudósítások helyett
 érdekes közleményeket
 tartalmaz.
 Kerjen műalványszámot.
 A ki most előfizet 1904-ig
 kapja a lapot.
CIM: „HITELES MERKUR”
 Budapest, Ferenclak-ter 6. sz.

Hecht Bankház lapja.
 Előfizetőink január elején ingyen megkapják az összes
 föl nem vett nyeresemények kimutatását.

A londoni kiállításon nagy aranyéremmel és
 diplomával kitüntetett **Halápi-féle**
csúsz-kenőcs
 biztosan gyógyít közönséges bántalmakat.
 Egy doboz ára 1 kor. 60 fill. Megrendelhetők „Apostel”-
 gyógyszerárában Budapest, József-kört 64. sz.

Inga és zsebórák,
 ékszerok **RÉSZLETFIZETÉSRE** is évi bér
 jöhetnek. Törött tárgyakat, u. m. arany, ezüst, vesznük
 és újra becsereitelnek
FUCHS és TÁRSA ékszereszek
 Budapest, IV., Váci-utca 17. szám I. em.
 A címre figyelni tessék!!

WOLF JAKAB férfi-szabó
 elsőrendű kész férfi- és fiuruha áruháza
 Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Kereskedelmi Bank mellett.)
 Ajánlom a téli idény beálltával a t. vásárló közönség b. figyelmébe, az alant felsorolt, kitűnő minőségű divat különleges
 ségemet:



Téli kabát
fekete, kék- és szürke
szinben 28 kor-
tól 150 koronáig.



Sacco öltöny
minden színben 24
kor-tól 70 kor-ig.



Valódi dán bőrkabát
minden nagyságban
50 kor-tól 140 korig



Városi bunda
különféle szőrmebő-
léssel 70 koronától
500 kor-ig.



Gazdasági kabátok
különféle szőrme-
béveléssel 36 kor-tól
120 kor-ig.

Alapított 1875. Külön osztály mértékszerinti megrendeléseknek. Telefon 118

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki észiránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógszert fevilágosított könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziismeret a hat oldalas gyógszert és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt neki betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógszertét magárá. Ezen gyógszertkönyvvel hat azon szervekre, melyek erőt szűkölnek, és csodálatosan gyógszertja az évek óta tartó betegségeket. Öregék és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alant címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuk nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógszertér bárhonnan is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógszertküldeményt küldetik fevilágosított könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következő címszavak: State Medical Institute, 8, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

A világhírű Schöberl-ágy

magy. szab. 3011. sz.



Éjlelt ágy. Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdallattal a legközelebbi ruga nyos matracos ágyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, onnélfogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 23 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélekzést előmozdítja. A Schöberl-ágy ára a kivétel szerint 26, 36 ft és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, cs. és kir. szab. gyára által Budapestben, **Maris-bazár.** Árjegyzék kivanatra. **Üvök a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értékeltelen utánzásaitól.**

TEA-BEHOZATALI-TÁRSASÁG BUDAPEST

czég alatt külön üzletet nyitottunk. — Az irántunk eddig oly nagy mérvben tanúsított szives jóindulatukat kérjük új vállalatunkra is átruházni. Teljes tisztelettel

London. * Shanghai. Tea - Behozatali - Társaság HAMBURG.

Vonatkozással hamburgi törzsházunk értesítésére, bátrak vagyunk becses tudomására adni, hogy a mélyen tisztelt magyarországi fogyasztó közönségünk igényeinek megfelelően csakis a legkitünőbb minőségű, legnemesebb **TEÁKAT** hozzuk Magyarországon is piacra, a melyek ham-burgi és londoni házunk által már évek hosszu során át forgalomban vannak.

Figyeljünk arra, hogy csomagjaink az itt rajzban feltüntetett védjeggyel legyenek ellátva.

Szállítunk bár-hova utárvétel mellett. 8 kilón felül portómentesen.

Különösen ajánlhatjuk a következő keverék teákat:

23. sz. Hamburgi keverék, legkedveltebb keverék Pecovivárgokkal 1/2 kilonként K 4.50
 24. sz. Orosz keverék, remek zamatu, gyengéd nemes ízű 1/2 kilonként K 6.—
 25. sz. Angol keverék, az aratás legjobb és legerősebb teából 1/2 kilonként K 7.25
 26. sz. Karaván keverék, a leggyöngyösebb és legjobb teából, kitűnő ízű 1/2 kilonként K 7.50
 27. sz. Kiváló Királyi keverék, a termés legkitünőbb teája, a legnemesebb fehér kigyóvirággal vegyítve, rendkívül nemes ízű és legerősebb zamatu 1/2 kilonként K 12.—

TEA-BEHOZATALI-TÁRSASÁG Budapest, V., Honvéd-utca 2. (Szabadság-tér sarkán.) Telefon 44-54.

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bór- és nembetegségek országos híri szakkörös, ki már 20 éve működik a téren, elhatározta, hogy a

Népszerű Utmutató

a neki betegségek a ezek ésszerű gyógszertéséhez című közel 200 oldalas terjedő munkája 30-ik kiadásának méltó megünneplésére a még közelében levő példányokat **teljesen ingyen**

bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes tilkos betegségeket (anfertióza, éjlelt maguimbó, húgyvesztés, húgyvesztés, elgyengült férfierő, hajtatás, syphilis, fehérvértség stb.) alapos leírását és legújabb ésszerű gyógszertét. Több irjon érte mindenki innál előbb, hogy ezen becses munkát (volt ára 3 ft 50 kr.) díjtalanul megkaphassa. Portó fejében 20 fillér bélyeg kitűndő. Szétküldés zárt borítékban. Cím:

Dr. Garai Antal

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz., hol egyszerűen a felsorolt betegségeket ellen a munka szerzője naponta rendel d. e. 10-4g és 7-8g este. Levelekre azonnal választ a gyógszertérrel gondoskodik.

Diplôme d'honneur avec insigne et medaille d'or

Anna Csillag

Kitüntetve: Diszoklevéllel Diszkereszttel, és Párisban aranyéremmel.

Expositio Internationale, D'Hygiene, 1902

En Csillag Anna

a 185 ctm. hosszu óriási loreleyhajammal, ezt önmagam által feltalált hajkenőcsöm 14 hónapi használata után kaptam. Ez mint a legjobb szer a haj ápolására a haj növesének előmozdítására a fejbőr erősítésére elismertettet, elősegíti uraknál az erőteljes telt szakálnövést és már rövid idei használat után ugy a hajnak mint a szakálnak természetes fényt és tömörséget kölcsönöz és megmenti őket az időelőtti öszüléstől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1 ft, 2 ft, 3 ft és 5 ft.

Postal szétküldése naponta az ár előre való beklüdesse vagy utárvétel mellett az egész világba a gyár-ból, hová min.en megbízás küldendő.

CSILLAG ANNA

Bécs, I., Graben 14. sz. Berlin, Friedrichstr. 56.

Betegok, vérszegények, lábbadazék, nők, gyermekeknek stb.

Maltoferrochin

vastartalmu mal'tó-china-malaga Maltochin, China, Scherry 1 üveg 3.— K., 1/2 üveg 1.60 K. MALTO-CONDURANGO 1 üveg 4.— K., 1/2 üveg 2.20 K. MALAGA, SHERRY, ÜRMÖS MALÁTA-KIVONAT elecsón. Természetes forrás által deit horepög hozzáadásával, legjobb árszámlátástól készült kitűnő borok. Árjegyzék és minta kivanatra ingyen. Tessenék minden gyógszertárban és drogeriánál kifejezetten alant égi malátaborát kérni:

Erste Malton-Wein-Gabrigung u. Kellerei SVATEK & Co. Prag-Smichov, visavis der Westbahnhof 851.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

egynakosabb helyen és innál folyócsónál befochendezés nélkül a legbiztosabb gyógszertnek a „Sanid labdasok” bizonyultak. Egy doboz 100 labdas tartalommal és pontos használati utasítással 6 korona. Küldés a kérésre. **„Magyar Király” gyógszertár** Budapest, V., Marokkó-utca 3/a sz. (Erzsébet-tér sark)

Kérjen csak:

BECHER FELE KARLSBADI ANGOL KESERŐ

LEGJOBB GYOMOR LIKOR

John Becher Liqueur fabrik, Karlsbad

Tessenék megkóstolni azután hellezni!

Raktár Budapestben: Lombayor J. E. Károly-körút 18. Nagyszoban: Winkler József.

A Magyar Földbirtok 1903-ra.

Magyarország 100 holdon felüli földbirtokosainak, gazdasági kiállítások, gazdasági kiállítások, versenyek és természetismeretversenyek számára.

Czintára

gazdasági és munkaviszonyainak a gazdasági kiállítások, versenyek és természetismeretversenyek számára.

Előfizetési ára:
 füze 15 kor., kötvé 16 kor. Bolti ára füze 25 kor., kötvé 26 kor

Megrendelések

a „PÁTRIA” irad. vállalat-ésnyomdai részvénytársasághoz. Budapest, IX. ker., Ulloi-út 26. szám intézőnök.

Magyarország 100 holdon felüli földbirtokosainak, gazdasági kiállítások, versenyek és természetismeretversenyek számára.

Előfizetési ára:
 füze 15 kor., kötvé 16 kor. Bolti ára füze 25 kor., kötvé 26 kor

Megrendelések

a „PÁTRIA” irad. vállalat-ésnyomdai részvénytársasághoz. Budapest, IX. ker., Ulloi-út 26. szám intézőnök.

Magyarország 100 holdon felüli földbirtokosainak, gazdasági kiállítások, versenyek és természetismeretversenyek számára.

Előfizetési ára:
 füze 15 kor., kötvé 16 kor. Bolti ára füze 25 kor., kötvé 26 kor

Páratlan, rendkívüli kedvezményben részesült előfizető. Előfizetési ára negyedévre 4 korona.

On meglepő újévi ajándékot keres?

Vegyen egy kauszokbéli nyomdászkezeset, a melynek tulajdonsága a saját nyomdása. Kisebbségi nyomdászok, mint népszerűek, czinlapok, megvilők, mindennemű értesítők egy pillanat alatt elkészíthetők. Igazán gyakorlati ajándék, a mely fiatalnak és agnak egyaránt örömet okoz.

Egy teljes nyoma, minden hosszalvalóval:
 65 betűvel — — — — — 30 ft 375 betűvel — — — — — 2.40 ft
 90 — — — — — 70 — — — — — 380 — — — — — 3.—
 127 — — — — — 1.— — — — — 488 — — — — — 3.60 ft
 140 — — — — — 1.50 — — — — — 670 — — — — — 5.—
 210 — — — — — 2.— — — — — 825 — — — — — 6.—

Nagyon elegáns achat-ésnyomdai eszmos monogrammal a 1 ft 50, 2.—, 3.50.

Tentávali teltett toll szára 14 karos aranytollal egyszer teltetők és több heten át lehet vele írni, darabkint 2 ft 50.

Finom pénzárta négy rekeszes és kivethető bélyegzővel darabkint 2 ft.

Önmagától postó kauszok-bélyegző 3 sorral, mint finoman nikkel-tollat ironni és posztinyomdai darabkint 80 kr.

J. LEWINSON, BÉCS, I., Adlergasse 15. Pfküldet: Telefonon 13.174. Ódessa (Oroszország) Kanatja u. Képviselők kerestek. Nemzetgyűlési választók. Árjegyzék ingyen.

